

ENGELSİZ DÜNYAM

SAFİYE SAFİ

2015

ENGELSİZ DÜNYAM

SAFİYE SAFİ

Beni yetiřtiren Sevgili Babama sonsuz sevgilerimle....

SAFİYE SAFİ

İçindekiler

Önsöz.....	9
Özü Resimle Açma Yöntemin Özellikleri	11
Engelsiz Dünyam Resim Albümü (Giriş)	17
Engelsiz Dünyamın Ressamları.....	31
Uygulanan Hobi Destekli Serbest Çağrışimli Resim Atölyesi Etkinliklerinden Sonra Projede Elde Edilen Son Aşama Resimleri	281
Anılar	295

Gökyüzü Herkesindir

Bir gün,
Çok bunalırsan,
Denizin dibinde,
Yosunlara takılmış gibi,
Soluksuz....

Sakın unutma gökyüzüne bakmayı:
Gökyüzü senindir,
Gökyüzü herkesindir.

Zülfü Livaneli

ÖNSÖZ

Merhaba sevgili meslektaşlarım,

Merhaba, eğitim ve öğretimin tüm paydaşları ve gönüldaşları...

Uzun yıllar, özel eğitim merkezlerinde bir meslektaşınız olarak görev yapmaktayım. Şu ân ise, hâlâ bir kamu kurumunda (Özel Eğitim Mesleki Eğitim Merkezi Lisesi'nde), zihinsel engelli öğrencilerin Resim Öğretmeni olarak kamu görevime devam etmekteyim.

Sözünü ettiğim okulumdaki öğrencilerim hakkında bilgi verecek olursam, öğrencilerimin yaş aralığı 7-23 dür. Denilebilir ki, mental retarde olan öğrencilerimin en çok sevdiği ders, Resim Atölyesi dersi olup bu konudaki istekleri ve arzuları doğrusu her zaman benim de motivasyonumu üst düzeyde tutmaktadır.

Her insanın bir hikâyesi olduğu gibi, her kitabın da bir hikâyesi var. Bu kitabın hikâyesi ile şöyle başladı:

Yaklaşık 10 yıl önce göreve başladığımda, ilk dersime girdiğimde doğrusu benim de iç dünyamda tatlı bir heyecanla karışık gizemli bir kâşif ruhu vardı. Bu nedenle dersimde yönergeci ve buyurgan olmamaya karar vererek onların

dünyasına usul usul – edâta yalın ayak- nasıl girebilirim diye düşünüyordum. Bana bu konuda avantaj ve objektiflik sağlayacağını düşündüğüm basit ama radikal bir karar vererek, ilk dersimde öğrencilerime “Serbest Resim” yapmalarını söyledim.

5 dakika bekledim.

Şaşırtıcı bir şekilde kimsenin resim yapmadığını gördüm.

Sonra öğrencilerden biri:

- Öğretmenim, fotokopi vermeyecek misiniz?, dedi.

- Ne fotokopisi, dedim?

Öğrencim:

- Öğretmenim, biz resim yapamayız. Bize öğretmenimiz fotokopi verir. Biz de resim dersinde onu boyarız. Böylece onları bir dosyada biriktiririz. O dosyadan da not alırız.

Bunun üzerine dedim ki:

- Hayır bu şekilde olmasını istemiyorum. Kendi başınıza, içinizden geldiği gibi resim yapmanızı istiyorum. Ne kadar güzel resimler yapabileceğinizi, kendinizin de görmesini istiyorum.

Çocuklarım, ilk başta çok güvensiz ve çekimser olduğundan, boş resim kâğıtlarını çizmekten ve boyamaktan nedense çekiniyorlardı. Onlara ne söylesem, “Ben onu çizemem ki..!”, diye geri bildirimde bulunuyorlardı. Belirli bir konu verildiğinde ise, istenilen resmi çizemiyor ve en basit şeyleri bile yapamıyorlardı. Dahası, çizebilir miyim, çizemez miyim, diye strese giriyorlardı.

İlk haftalarda kendi idealizminin, çocuklarımla realitesine tosladığını ve mâteessüf mesâfe katedemediğimi gördüm. Zamanla kendi idealizmimi ve yapmak istediğim kurguyu ve hedef kazanımları öğrencilerimin hazır oluşluk durumuna özgüleyerek başta empirik düzeyde, sonrasında da pedagojik bağlamda uygulanabilir bir yöntem geliştirerek dersiminin kazanım ve etkinlik uzayını daha da genişlettim.

Yöntemime, ‘ÖZÜ RESİMLE AÇMA’ adını verdim ve aşama aşama öğrencilerime uyguladım.

ÖZÜ RESİMLE AÇMA YÖNTEMİN ÖZELLİKLERİ

1- Resim atölyesinde, konu serbesttir. Öğrenci herhangi bir konuyla kayıt altına alın(a)maz. Öğrenci tamamen bağımsızdır. İstedikini çizer. Çünkü öğrencinin alanı zaten sınırlıdır. Öğrencileri tanıdıkça anladım ki zaten sınırlı olan bir alanı, bir konu vererek tekrar sınırlandırmak bu öğrencilerin eğitimi için asla uygun,doğru değildir

2- Serbest Çağrışım ile çocukların bilinçaltının ve önbilinçlerinde blokaj olmuş gizli ajandalarının metaforik olarak açığa çıkarılması amaçlanmıştır.

3- Modern psikoterapiler arasında giderek etkinlik alanı kazanan “Ergo Terapi: Meşguliyet Terapisi ya da Hobi Destekli Sağaltım Terapisi” tekniğinin sınıfı içi etkinliklerde uygulanmaya çalışılmıştır.

4- Öğrenci, boya türü seçiminde ve boyama tekniğinde serbesttir.

5- Bu yöntem tüm renk kalıplarını reddeder. Aynı şekilde öğrenci, renk seçiminde de serbesttir. Öğrenci, istediği şeyi, istediği renge boyayabilir. Örneğin, Güneşin sarı olduğunu bilir, ama dilerse Güneşi siyaha boyayabilir.

6- Öğretmen, resime hiçbir şekilde müdahale edemez. Resim çizimi esnasında yorum yapılmaz. Öğrenci yönlendirilmez. Bu özelliği ile resim çizim etkinliklerinde, arılık ve duruluk temel amaç ve ölçüt olarak benimsenir.

7- Etkinlik sırasında, hiçbir etki, hiçbir uyarıcı, hiçbir çağrışım, kopye kağıdı, model ya da örnek şablon materyali kullanılmaz. Amaç öz bilincin, resimle açılmasıdır ve tuvalde görünür kılınmasıdır.

8- Bu yöntem şekil, form kalıplarını reddeder. Örneğin öğrenci Güneşin yuvarlak olduğunu bildiği halde bu yöntemin verdiği özgürlükle Güneşi üçgen olarak çizmiştir.

9- Resim çizimi bittiğinde ise, öğrenci özgürce resmini öğretmenine anlatır. Bu şekilde öğrencinin iç dünyası direkt kendisinden öğrenilmiş olur. Bu ikincil aşama, öğrencinin hem özgüveni geliştirir, hem öğretmen-öğrenci monoloğunu diyaloga çevirir, hem de duygusal-bilişsel bir rahatlama (psikanalitik baca temizliği) yarattığı için, ve özellikle öğrencilere duyguların paylaşımını yaşantılattığı için de terapötik (sağaltıcı-iyileştirici) bir etki yaratarak öğrencilerdeki yaygın anksiyetinin ve kronik stresin sedasyon ile sönmesine de zemin hazırlayabilmektedir.

10- Bu yöntem bütün düşünce kalıplarını reddeder. Çünkü düşünce kalıbını öğrenci bireysel olarak kendisi oluşturur. Örneğin bu yöntemin getirdiği özgürlükle öğrenci ağacın köklerini gökkuşağı olarak çizmiştir.

11- Öte yandan, öğrenci şayet istemezse anlatmaz. İleride dilerse, istediği zaman ve istediği kadar anlatır. Bu nedenle öğrencilerin anlatıları özgül duygu durumlarına göre kısa ya da uzun olabilir.

12- Öğretmen bu etkinliklerde gizlilik ilkesine riayet eder. Örneğin, bu kitap çalışmamızda, öğrenciler için çok daha derin ve betimleyici malumata sahip olmama rağmen, etkinliklerimde sadece ve sadece meslektaşlarıma ve ailelere yardımcı olacağını düşündüğüm en çok tekrar eden ve primer olarak (öncelikli/ilksel) çözülebilecek çatışmaların izdüşümü olan betimlemelere ve paylaşımlara yer vermeye özen gösterdim.

Çalışmamızın ardağında uzun yıllar ve haftalar olduğu için, daha fazla özel bilgi “Gizlilik İlkesi” ve “Bilmesi Gereken Kişi” kuralı ile veri havuzumuz sınırlandırılmış didaktik olabileceğini düşündüğümüz kadarı ile elinizdeki bu çalışma vücuda getirilmiştir.

Sonuç:

Rahatlıkla söylebilim ki, bu yöntemle çocuklarımız oldukça başarılı oldu. Öğrencilerimiz kendi resimlerini anlatırken, duyduklarım karşısında zaman zaman hayranlık duygusu yaşadığını da sanırım burada ifade etmeliyim. Çalışmamıza esin kaynağı olan resim sergimizden sonra ise pek çok ilgili insanın (akademisyen, öğretmen, grafiker), resimlerimizi satın almak için bize ulaşmaları da doğrusu beni ve öğrencilerimi ayrıca yüreklendirdi ve de motive etti.

Dünyada aynı izlekte benzer çalışmalar olduğunu yaptığım araştırmalar çerçevesinde sonradan görmekle birlikte, ülkemizde ise bu çalışmamızın özgün ve ilk çalışmalardan olduğunu rahatlıkla söyleyebilirim.

Sanırım bu heyecan ve cesaretle olsa gerek, kitabımızın adını ‘ENGELSİZ DÜNYAM’ olarak koyduk.

Yine, siz değerli okuyucularımıza genel bilgi vermesi açısından, kitabımızdaki eser sahiplerine dair künye bilgileri de vererek, öğrencilerimizin yaşı, tanısı, ailesi, kardeş sayısı, hobileri vb. konularda da taramalar yaparak ortaya sosyodemografik bir bağlam çıkarmaya çalıştık. Çocuklarımızla ilgili betimleri sağlıklı bir zemine oturtabilmek için ayrıca öğrenci aileleriyle görüşmeler de yapılarak ebeveynlerden gerekli izin ve muvafakatnâmeleri de alarak çalışmamızın etik ayağını da sağlam temeller üzerine oturmuş olduk.

Doğrusu, burada öğrenci velilerimize bir teşekkürü borç bildiğimi ve duydukları kıvanç ve heyecanın bizi daha da yüreklendirdiğini ifade etmek isterim. Onların izni ve desteği olmaksızın bu çalışmanın ortaya çıkması elbette ki imkânsızdı. Çalışmamızın, velilerimizi de mutlu ettiğini ve gururlandırdığını ifade ederek kendilerine burada bir kez daha teşekkürlerimi ve şükranlarımı sunuyorum.

Velilerimde sıklıkla duyduğum şu cümle ise bizi fazlasıyla mutlu etmeye yetti:

“Hocam emin misiniz? Bu resmi benim çocuğum mu çizdi..?”

Son olarak belirtmek isterim ki, öğrencilerim de bu etkinliklerden son derece keyif aldılar. Tüm atölye çalışmalarımız üzerlerinde adetâ “Terapi” etkisi yarattı. İlk başlarda, “Ben resim yapamam fotokopi verin..”, diyen öğrencilerim, artık normal derslerinde dahi zaman zaman izin alarak resim atölyesine gelip saatlerce resim yapıyorlar. Aralarında, gün boyunca 6 saat bıkmadan resim yapanlar bile var. Hatta atölye dolu olduğu zaman ve sınıf kalabalık olduğu zaman geri göndermek zorunda kaldım günler de olmuyor değil. Bunun için bana kırılıyorlar ama hemen sonraki ilk derste sevinçle yeniden barışıyoruz ve gülen yüzlerle ve ışık dolu gözlerle yeniden ve hemen resim yapmaya başlıyoruz.

Unutmayalım!

Bir çocuk deęiřir, dünya deęiřir.

... Ve sanat, değişimin en güvenli ve kutsal mabedlerindendir.

Saygı ve sevgilerimle,

Safiye Safi

ÖĞRETMEN GÖRÜŐLERİNİN DAYANAĐI

1- Öğrencilerle aylarca süren psikanaliz görüşmeleri.

2- Ailelerle yapılan aile görüşmeleri.

3- Ailelere uygulanan anket soruları.

4- Öğrencilerin aile bilgisi (ölü-sağ, boşanma) olarak taranması, öğrencinin yaş, kardeş sayısı, kaçınıcı çocuk olduğu, hastalığı, hobileri, korku ve endişelerinin taranması ve arşivlenmesi.

5- Her öğrencinin çalışmalarının aşama aşama kaydedilip arşivlenmesi.

6- Resmi anlatan kişinin öğrenci olması yani bilimsel verinin öğrenciden yani birinci ağızdan alınmış olması.

7- Her resmin kendi içinde kesinlikle öznel olması yanında, ortak anlamlar, ortak nesnelerin çizimi, ortak nesnelere verilen ortak anlamlar ve ortak kategorize etmelerden dolayı öğretmende oluşan bilgi havuzu.

8- Öğrencinin resmi anlatırken es geçtiğı görmezden geldiğı nesne ve figürler, öğrencinin resmi anlatırken beden dili ve verdiğı mimikler, yüz ifadeleri, heyecanlanmaları, hangi nesneyi çok uzun anlattığı, önemsedığı.

Yani Hz. Mevlana'nın bir hikayesinde anlattığı gibi, hastalanan ve hastalığına çare bulunamayan cariyeye gelen bir insanın elini nabzına koyarak onunla uzun görüşmeler yapması sonunda cariyenin bir gençten bahsederken nabız atışlarının hızlanması yüzünün kızarmasıyla nabızı tutan kişinin cariyenin aşk acısından yatağa düştüğünü anlaması örneğı gibi.

9- Öğrencinin geçmişindeki ana merkez anıların taranması.

10- Öğrencinin geleceğe dair ana merkez istek, hayal ve beklentilerinin taranması.

11- Öğrencinin hayatındaki olmazsa olmaz olarak nitelendirdiği şeylerin taranması.

12- Öğrencinin hayatındaki ana merkez kişi ve kişilerin taranması.

13- Öğretmenin telefon numarasının tüm öğrencilerde bulunmasının sağlanması ve hayatlarındaki önemli travma, ölüm haberi ve farklı haberlerde (sabahın çok erken vakti de olsa) öğrencinin ilk olarak öğretmeni aramayı tercih etmesi, böylece öğretmenin öğrencinin gündelik hayatı, sevinç ve travmalarında anında haberdar olması ve gözlemlemesi.

14- Öğrencinin maddi durumu ve ikametleri taranmıştır (Çocuk Esirgeme Kurumu, aileyle yaşıyor gibi).

15- Öğretmenle öğrenciler arasında çok güçlü bir bağ ve çok güçlü bir iletişim vardır. Diğer psikanaliz görüşmelerinin aksine öğretmen burada psikanalizi bir yabancıyla değil, yıllardır tanıdığı öğrencileriyle yapmaktadır.

16- Öğretmen öğrencinin iç dünyasına fazlasıyla vakıftır ama öğrencinin mahremiyetini korumak ve gizlilik ilkesine riayet sebebiyle tüm görüşler çalışmalarımızda aktarılmamıştır.

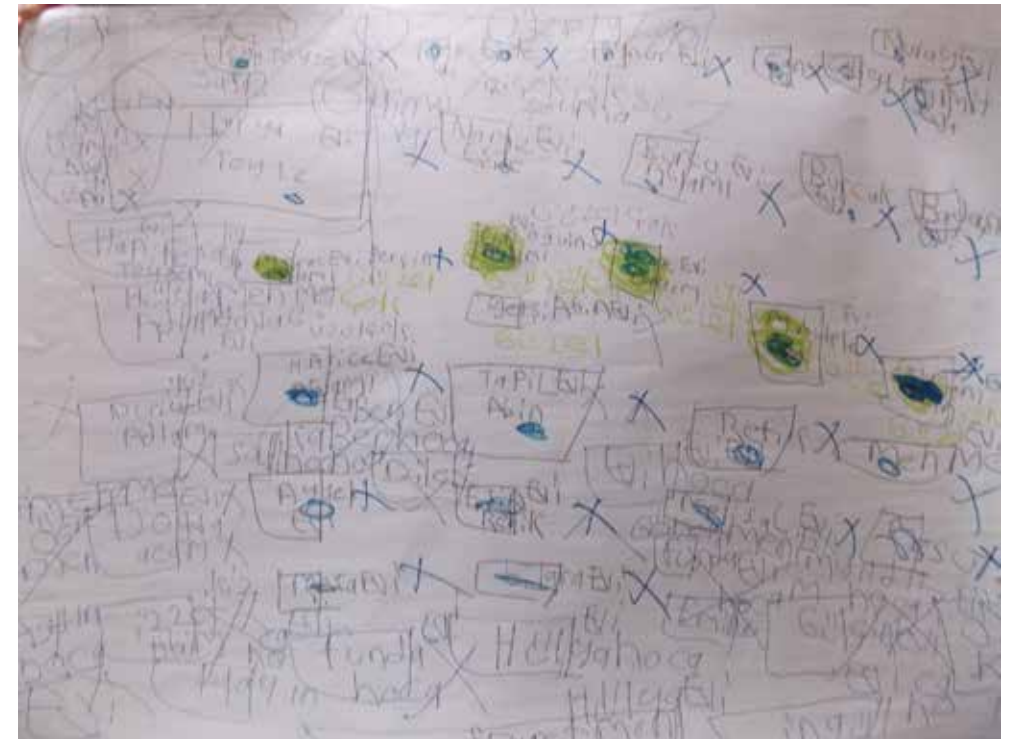

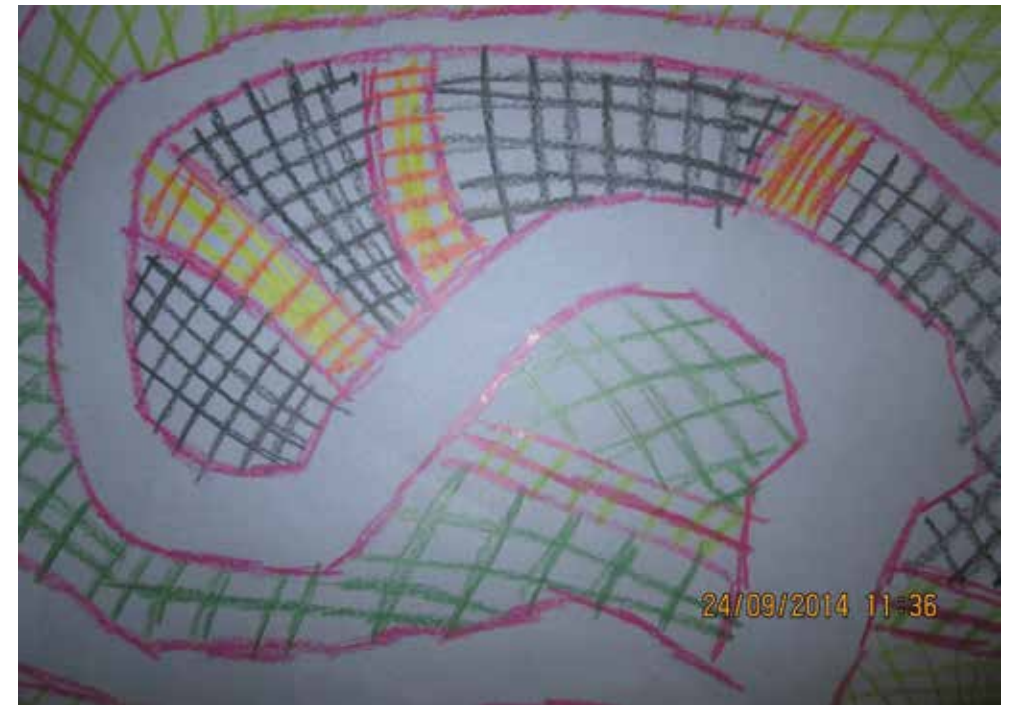
ENGELSİZ DÜNYAM RESİM ALBÜMÜ

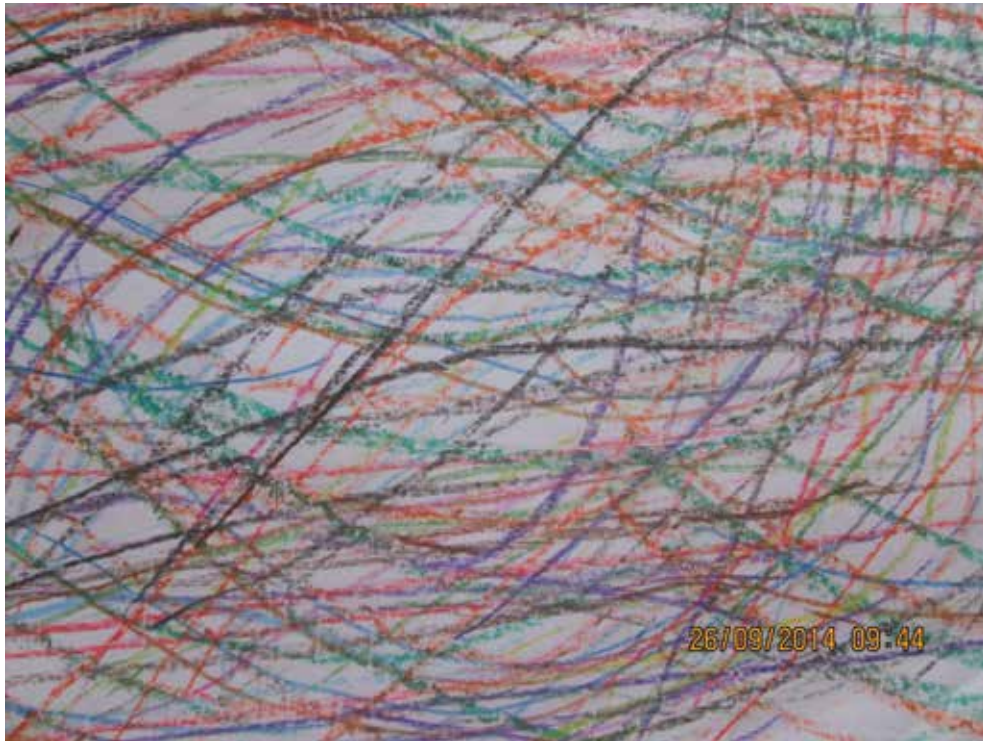
(GİRİŞ)

[illegible]

ENGELSİZ DÜNYAMIN RESSAMLARI

1

Adı Soyadı : EG.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 17.

İkameti : Devlet Korumasında.

Kardeş sayısı : 5 kardeştir. Öğrenci ailenin üçüncü üyesidir.

Ebeveynler : Anne Ev Hanımı - Baba vefât etti.

Öğrencinin Olumlu Yönleri ve Kişilik Özellikleri:

Konuşkan, sosyal, neşeli ve hareketli.

Öğretmen-Öğrenci Görüşmesi

Öğretmen:

- Neler yapmaktan hoşlanırsın?

Öğrenci:

- Masa tenisi oynamak, yüzmek, müzik dinlemek, pasta yapmayı öğrenmek, yağlıboya resim yapmak, resim çalışmalarına katılmak, gezmek ve kıyafet almak.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun günü anlatır mısın?

Öğrenci:

- En mutlu olduğum gün doğum günüm. En mutsuz olduğum gün ise babamın öldüğü gün.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Hayalim uzayda yaşamak ve polis olmak.

Öğretmen:

- Bir dilek dilemen istenseydi ne dilerdin?

Öğrenci:

- Ailemin her zaman yanımda olmasını dilerdim.

Resim I**Öğretmen:**

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Ben Güneşe oturdum, Dünyayı izliyorum. Dünyadaki ağaçlar arkadaşlarımdır.

Çiçekleri çok sevdiğim için, Dünyayı çiçeklerle kapladım. Bu ev benim evimdir. (Üst sağdaki).

Bu ev ise Resim öğretmenimin evidir (üst soldaki ev). Alttaki iki ev dayılarımın evleridir. Herkes çiçeklerin içinden geçerek evine giriyor.

ÖĞRETMENİN GÖRÜŞÜ:

1) İlerideki resimlerde de görüleceği üzere Güneş, özel eğitim çocukları resimlerinde çok önemlidir.

Güneşin olmadığı bir resim hemen hemen gibidir. Bu özgül durumu haiz öğrenciler, genelde Güneşsiz bir resim çizmezler. Ama Güneşsiz resim çizenler de *-az da olsa-* mevcuttur. Bu noktada, Güneşin hangi renge boyandığı da önemlidir. Örneğin sarı yerine Güneş siyaha boyandığında düşünülmesi gereken mutlaka bir nedeni vardır. Bu konu öğrencinin yaşadığı çatışma zeminlerinde ve iç dünyasında mutlaka araştırılmalıdır.

2) Burada öğrenci Güneşe oturdum demesine rağmen kendini ayakta resmetmiştir. Bu da çok sık görülen özgül bir durumdur. Öğrenci kendini Güneşin içine çizmişse, hayatının merkezinde kendisi vardır demektir. Bu tür resim çizen çocukların edilgen olmadığı, kendi kararlarını aldıkları ve kararlarında dirayetle durdukları görülmüştür. Öğrencinin kendisini Güneşin içinde, yanında, Güneşe yakınlık derecesine göre veya Güneşe uzak çizmesi bize çocuğun özgüveni, kendiyle barışık ve mutlu çocuk olup olmadığı konusunda ipuçları verir. Bu bağlamda en ideal olan bağlam ise, öğrencinin kendisini Güneşin içine/içinde çizmesidir.

3) Öğrencinin kendine el çizmemesi düşündürücüdür. Öğrencinin bazı konularda kendini eksik gördüğünü bu nedenle ellerini çizmediğini düşünüyorum.

4) Ayrıca resimde, kendisine kaş ve göz bebeği de çizmemiştir. Bu husus da, öğrencilerimizde sık görülen bir durumdur. Sorulduğunda ise değişmez bir cevapları vardır: “Unuttum”, derler. Ama öğrencilerde yapılan görüşmelerde genelde gözbebeğinin içinin çizilmediği durumlarda, öğrencilerin bazı şeyleri yok saydıkları ya da görmezden geldikleri (*görmek istemedikleri*) bazı konular olduğu görülmüştür. Daha sonraki yılda yapılan çalışmalarda ve öğrencilerde görüşmelerde gözbebeği çizemeyen çocuklarda, kendi dünyalarında anlamlandıramadıkları veya anlamadıkları fazlaca şeyin olduğu ve bu nedenle gözbebeği çiz(e)mediklerine sıklıkla rastlanmıştır.

5) Öğrenci, dünyayı çiçeklerle bezemiştir. “*Herkesin çiçeklerin içinden geçerek evine gitmesini istedim.*”, ifadesi güzel ve duru bir hayal dünyasını ve iyi niyetli olduğunu yansıtıyor olabilir. Resimde çokça çiçek çizilmesi aynı zamanda çocuğun sosyalliğini de gösterir. Bu konuda dikkat edilmesi gereken küçük bir detay var ki; eğer çiçekler eğri-büğürlü dallı çizilirse, bu olgu öğrencinin sosyal hayattaki endişelerini gösterir.

6) Çocuk resmin en üst tarafına çizdiği evi kendi evi, orta hizada çizdiği evi resim öğretmenin evi olarak nitelerken, dayılarının iki evini alt tarafa çizmiştir. Kocaman dünyada sadece dört ev resmetmiştir. Bu da öğrencinin dünyasının kendisi, resim öğretmeni ve dayısının evleri üzerine kurulu olduğunu göstermektedir. Resimlerde evler, ayrıca güvenlik ihtiyacında olduğunu da simgeler. Aynı şekilde, eğri-büğürlü evler ise evlerde yaşanan mutsuzluğu temsil eder.

7) Aynı zamanda öğrencinin Güneşe en yakın olarak kendisinin ve resim öğretmenin evini çizmesi, kendisinin ve resim öğretmenin, hayatında daha öncelikli olduğunu göstermektedir. Çünkü öğrenciler, önem verdikleri imgeleri/kişileri/olguları Güneşin içine veya Güneşe yakın olarak çizerler. Resmin alt kısmına çizilenler ise, kendi dünyalarında ikincil durumdadır. Ayrıca öğrenciler sözel anlatımlarında da, “*Önce Güneşi çizdim...*”, diyerek konuyu anlatmaya başlarlar. Sonra da imgeleri Güneşe yakınlık derecesinden anlatarak betimlemelerine devam ederler. Bu durum filli olarak da aynı şekildedir. Yani öğrenciler, resim çizmeye de Güneşten başlarlar. Çizimlerin akışında kronolojik olarak önce resmin üst kısmını sonra da alt kısımlarını çizerler. Bu kronoloji de bize öğrencinin kendi dünyasındaki öncelikler sırasını verir.

8) Öğrenci, kendisince dünyayı izlerken kocaman dünyasında sadece üç ağaç resmi yapmıştır. Üç ağacın şekli de, büyüklüğü de, formu da, çeşidi de birbirinden farklıdır. Buradan da, öğrencinin bireysel farklılıkların farkında olduğunu anlayabiliyoruz. Nitekim bu olguyu empirik olarak teyit etmek için öğrencinin kendisine sordum:

Öğretmen:

- Bu üç ağacı merak ettim. Daha detaylı anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Çünkü üçü de kavga ediyor birbirleriyle. İyi anlaşılmadıkları için hepsini farklı çizdim. Tartışıyorlar, hepsi de kendini beğeniyor. Biri zayıfım diye, biri uzun boyluyum diye kendini beğeniyor ve tartışıyorlar. Ötekine sen şişmansın diyorlar. O da kızıyor. Aslında insanlar da böyle. Hepsi farklı farklı öğretmenim.

Öğretmen:

- Güneş ve dünya ile ilgili resim çizdiğin için bu konuda başka sorular sorabilir miyim?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Dünyanın merkezinde ne var?

Öğrenci:

- Uzaylılar var. İyi mi, kötü mü oldukları konusunda kararsızım.

Öğretmen:

- Güneşin merkezinde ne var?

Öğrenci:

- Ben varım. Yalnızım. İçim ısınıyor.

Öğretmen:

- Ayın merkezinde ne var?

Öğrenci:

- Ailem var. Orada yaşıyorlar.

Öğretmen:

- Güneş dünya gibi dönüyor mu?

Öğrenci:

- Güneş dönseydi ne olacağını bilemezdik. Dünya kendi etrafında döndüğünden gece gündüz oluyor. Ay dönmüyor. Ay gece olunca havada kalır. Gündüz olunca kayboluyor. Neden mi? Çünkü uyumaya gider.

Öğretmen:

- Güneş ay ve Dünya boşlukta mı duruyor?

Öğrenci:

- Güneş ay ve dünya uzayda duruyor düşmüyorlar. Çünkü kendi aralarında bir dengesi var.

Öğretmen:

- Bu dengeyi kim sağlıyor?

Öğrenci:

- Ben sağlıyorum. İçimde kalbimde öyle bir güç var ki, onunla bu dengeyi sağlıyorum. Dengeyi ben sağladığım için çarpışmıyorlar.

Öğretmen:

- Aralarında bir bağ var mı?

- Güneş, ay, dünya bir ailedir. “Güneş” anne, “Dünya” baba, “Ay” da çocuktur.

Öğretmen:

- Güneş ve “Ay”da su var mı?

Öğrenci:

- “Ay”da ve “Güneş”te su yok. Toprak da yok ama hava var. Çünkü onunla nefes alıyorlar. Sonra o nefesi dünyaya veriyorlar. Böylece dünya yeşilleniyor. Deniz mavileşiyor, insanlar mutlu oluyor.

Öğretmen:

- “Güneş”, “Dünya” ve “Ay”ın ömürleri sence nasıl olur?

Öğrenci:

- “Güneş”, “Dünya” ve “Ay” sonsuza kadar yaşamayacak. Onlar da bir canlıdır çünkü. İnsanlar ölünce Güneş, Ay ve Dünya da ölecek ama Güneş, Ay ve Dünya durursa hayatta durur. Uyuyamayız. Aptal oluruz. Herkes ne yapacağını şaşırır.

Öğretmen:

- Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

Öğrenci:

- Öğretmenim sizin için bu hoca çocuklara neler öğretmiş, ne kadar sevilmiş derler, tayin olup gitmenizi istemezler.

SON NOT: Bir Anı

Çocuğa anne-babasıyla ilgili soru sorulunca çocuk:

- “Öğretmenim bana ‘aile’ demeyin! Aile ile ilgili soru sormayın”, demiştir. Bir defasında da “Öğretmenim resim yarışmasında kazandığım altını sakladım. Çok para biriktirmeliyim ben”, demiştir. Bu ifadelerinden ailesi ile çatışma ve de gelecek kaygısı yaşadığı düşünülmektedir.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Evet, gökten zeytin yağıyor. Gökten zeytinler yağınca insanların başına düşünce acıtmıyor. Hafif, hoş lezzetli tatlıdır bu zeytinler. Bu zeytinleri Güneş bulutlara gönderiyor. Bulutlar insanlara yağıdırıyor. İnsanlar da yiyor. Yağınca insanlar ağzını açıp göklere bakarak bekliyor ve yiyor. Güneş dünyadaki insanları önemsiyor. Ne yesinler ne içsinler diye düşünüp gönderiyor. Güneş diyor ki:

“İnsanlar bakkaldan almasın, ben kendi ellerimle yapayım, hazırlayayım insanlara bedava vereyim.” İnsanlar parasız geçinemez ama sevgide parayla satın alınmaz. Yani para hem önemlidir hem önemli değildir. Bulutlar metalden yapılmış olabilir.

Öğretmen:

- Metal nedir? Bir örnek verir misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim mesela anahtarlarınız metaldir.

Öğretmen:

- Resiminle ilgili başka neler söylemek istersin?

Öğrenci:

- İnsan bulutu tutmak istediğinde eli uzanıp bulutu tutamaz ama bulutu sevebilir. Bulut bu sevgiyi hissetse de, bu sevgiyi çocuğa gösteremez. Bulut mavi, siyah ve beyaz metallerden oluşur. Yağmur yağacağı zaman siyah metale dönüşür.

Zeytinler bitince çocuklar buluttan zeytin isterler. Bulutun zeytini bitince sallanıyor. Güneşe titreşim gönderiyor. Güneşte o zaman ona yeni zeytinler gönderiyor. Çocuklar zeytin istemezse bulut üzülüp ağlıyor. İşte o zaman yağmur yağıyor öğretmenim.

Aynı resim için Serbest Çağrışım Yöntemiyle Başka Bir Öğrencinin Anlatımı (Yaş 17)

Öğretmen:

- Bu resimle ilgili sen neler söylemek istersin? Bu resmi arkadaşın çizdi. Sence bu resim ne anlatıyor. Bana anlatmak ister misin?

Diğer Öğrenci:

- Bulutlar çok hafiftir. Zeytin ise çok karadır. Bulutlar hafif olduğundan zeytinleri yağmur olarak gibi bırakır. Zeytinler nimet olarak iner. Buluttan yağmur yerine zeytin akar. Aşağıdaki insanlar zeytine sevinir. Zeytin geldi şükür diyor insanlar. Bulutlar arkadaşdır. Bulut bunları mecbur yapıyor. Çünkü onlara bunu aktaran bir melek var. Bu meleğin adı Zeradır. İnsanlar bir tatmayla bu zeytine bayılır. Çok lezzetlidir. Bu bulutların içi ambar dolusu zeytin doludur. Küçük küçük aşağıya atar. İnsanın ağzına bin tat katar bu zeytinler. Bulutların zeytinleri biterse birbirinden yardımlaşıyorlar.

Normal yağmur yağınca bulutun pamukları ezilir. Ezilince de diğer zeytinler oluşur. Yazıcı melekler aktar der aktarır öğretmenim.

Öğretmenin Görüşü

1) Yerde var olan zeytini öğrencinin göklerden yağdırması ilginçtir. O kadar nimet arasından zeytinin seçilmeside ilginçtir. Zeytin kadim kaynaklarda ve kutsal metinlerde de adı geçen bir meyvedir. Zeytin, tek çekirdeğiyle tekliği ve tekilliği; yeşil rengi ile barışı ve esenliği, yaprak dökmemesi ve uzun ömürlü olması ile sonsuzluğu ve gençliği temsil etmektedir.

2) Öğrenci zeytine “Nimet” demekte, üstelik zeytinler bedava yere indirilmekte ve insanlara verilmektedir. Gözlemim o ki, öğrenciler gök olaylarıyla, hayal kurarken çokça ilgilenirler ve resimlerde de bu olguları birinci dereceden resmederler. Öğrenci, zeytini göklerden bedava indirdiğine göre, gökleri cömert olarak düşünmüştür. Neden mi? Çünkü öğrencinin kavramsal çatısına göre gökler karşılıksız vermektedir.

3) Yine öğrenciye göre, insanlar bu duruma şükretmektedir. Demek ki, öğrencide “şükür/teşekkür/şükrân” kavramı gelişmiştir. Şükür kavramını ve insanların şükredebilen varlıklar olduğunu bilmektedir. Ayrıca burada, öğrenci gökten inen zeytini yerdeki zeytinden ayrı tutmaktadır. Çünkü gökten gelen zeytinin insan ağzına bin tat verdiğini söylemektedir. Bu olgu, öğrencinin metafizik kurgularının ve sorgulamalarının olduğunu da bize işaret edebilmektedir.

4) Öğrenciye göre bulutlar birbirleriyle; insanlara zeytin, nimet vermek için yardımlaşmaktadır. Burada yardımlaşma duygusu da dile getirilmiştir. Öğrenciler, yeryüzünde gerçekleştirilebilecek mümkün olayları da göklerde canlandırmaktadırlar. Bu olgu da özel eğitim çocuklarında çok sık görülen bir durumdur. Bu sebebinin ise, çocuğun kendi bu dünyaya yabancılaşarak “öteki” hissetmesi ve kendisine görsel olarak görebileceği yakın gökleri, aynı zamanda içini kendi soyutlamaları ile doldurabileceği uzayı duru bir dünya, özelnilen dünya olarak tasavvur etmeleridir.

5) Çocuklar yazıcı melekler ve Zera isimli zeytin aktaran bir melekten bahsetmektedirler. Bu kurgulama ve fantastik eklemler de bizi şunu

göstermektedir: Demekki bu çocuklarda bazen açık bazen örtülü olsa da soyut kavramlar vardır.

6) Öğrenci bulutların pamuk olduğunu düşünmekte ve pamuklar ezilince zeytin oluştuğunu düşünmektedir. Vaki, bu öğrenciler her zaman sebep-sonuç ilişkisini kullanırlar. Herşeyin cevabını mutlaka verirler ve kendi dağarcıklarında mutlaka bir açıklamaya sahiptirler. Kanımca, onlara göre cevapsız soru yoktur ya da çok azdır. Çünkü yaşam döngüsü onları görece içedönük olarak çeliklelediği için, özel eğitim çocukları oldukça geniş hayal gücüne sahiptirler. Nitekim bu argümanımız elinizdeki kitapta yer alan resimlerde ve gerçekleştirdiğimiz diyalojik görüşmelerde çok belirgin olarak görülebilmektedir.

7) Çizilen reismde çocuğun bulutları sevmesi, özünde bireysel olarak çok sevgi dolu olduğunu gösterir ama, elini uzatsa da bulutlara dokunamaması, ya da bulutun sevgiyi hissetsede bunu çocuğa sevgisine karşılık bir sevgi olarak gösterememesi, bize; çocuğun çevresini çok sevmesine rağmen, ayrıca sevildiğine inanmasına rağmen bu sevginin ona gösterilmediğini anlatmaktadır. Biraz daha psikanalitik olarak betimlemek gerekirse, adın geçen öğrencinin ölen babasını sevmesi, bulut imgesiyle özdeşleşen babasının da onu sevdiğine inanması, bunu bilmesi ve hissetmesi ama buna rağmen babaya dokunamayacağına da farkında olması olarak ikincil bir yorum yapılabilir.

8) Bir eğitimci olarak, bu resme ilk baktığımda düşündüğüm şey, Prof.Dr Aytaç Açıkalın'ın şu sözü oldu:

- “Özellikle okullarda yapılan eğitimin mantığında; öğretmenin öğrenciyi doldurması esas alınmıyor. Hâlbuki asıl olanın “Öğretmenim beni doldur değil, öğretmenim beni aç” olması gerekir”.

Yine bir eğitimci olarak resme bakınca bu bağlamdan hareketle düşündüm ki; öğrencilerim o kadar saf temizler ki, söyledikleri kanımca direkt gönüllerinden söze-ve-dile dökülüyor. Gerçek şu ki, onları dinlerken, dikkat eden birisi için söyledikleri hiçbir söz boş ve isabetsiz değildir. Esasında, anlaşılan çok söz söylüyor bu çocuklar... Hani şu meşhur darb ı mesel de denildiği gibi: “Söyleyene değil, söyletene bakmak lazım.”, aslında. Bu hassasiyetle resimlere ve diyaloglara yaklaştığınızda, her sözcüğün ardında bir sır, her resimde bir efsun, her fırça darbesinde gizil bir mesaj bulabiliyorsunuz aslında...

Öte yandan resimde herkese aynı nimet yağdırılmış, nedense farklı bir sebze ve/veya meyve yağdırılmamıştır. Nitekim bu kompozisyon da, çocuğun inançsal örüntülerinin ve yukarı bakarken hayaller kurduğu göksel uzamının da adaletli bir yer olduğu düşüncesinin, çizilen bu resimde görsel ve kurgusal olarak ifade edilmiştir denilebilir.

9) Öğrencilerden biri zeytinleri gönderenin Güneş. Diğeri ise Zera isimli melek olduğunu söylemiştir. İki öğrenciye göre de bilinmezlik alanından, uzak ama olumlu bir yerden veya figürden insanlığa zeytin yağmuru yağmaktadır. Bu anlam çatısı, öğrencilerin; kendilerinden önce onları düşünen, seven bir varlığın farkında olduklarını bize düşündürmektedir. Öğrenciler, şefkatin ve karşılıksız vermenin (*ve/veya karşılıksız verme erdeminin*) farkındadırlar ama bu inanç önermelerini daha primitif (ilksel) bir aşamada isimlendirip bizlere anlatmaktadırlar. Örneğin gökten düşen zeytinlerin insan başına düşünce acıtmaması inanç dizgelerinde örülü olan şefkatin yine öğrenci tarafından anlatılmasıdır. Güneş inançsal-mitik (*teolojik*) bir imge özelliği kazanmaktadır: Çünkü insanları düşünüp zeytin yağdırmaktadır. Üstelik te karşılıksız... Bu imgesel ve mitik zihin şemaları tuvaldede bir yönüyle öğrenilmiş ve edimsel olarak bir yönüyle pekiştirilmiş ve koşullanmış olarak bir yönüyle de arketipsel (*ırksal zekâ ve kollektik idea*) olarak kendini tuvalde/çalışma kağıdında göstermektedir. Bu bağlam da denilebilir ki, inançtaki imge (simge) merkeze çekilen Güneştir ve bu imge çoğunlukla kudret, güç ve en çok da karşılıksız verme özelliğiyle öğrencilerin zihinlerinde belirginleşmektedir.

10) Bir öğrenci bulutun pamuk olduğunu pamuklar ezilince zeytine dönüştüğünü söylerken, diğer öğrenci de bulutun metal olabileceğini ve bu metalinde bazen mavi, bazen beyaz ve yağmur yağarken siyaha dönüştüğünü söylemektedir. Bulutta bir değişim olup olmadığı öğrenciye sorulmadığı hâlde iki öğrenci de bulutlardaki olağan değişimden bahsetmiştir.

Bu durum;

- Öğrencilerdeki hızlı duygu değişikliğine,
- Değişim, değişmek olgusunu tanıdığına,
- Değişimi gözlemlediklerine,
- Olumsuz bir şeyin olumluya, olumlu bir şeyin de olumsuzluğa dönüşebileceğinin, tâ en alt seviyeden bilinçteki farkındalığına işaret etmektedir.

2

Adı Soyadı : TA.
Cinsiyeti : Erkek.
Yaş : 12.
İkameti : Aile ile birlikte yaşıyor.
Kardeş sayısı : 2 kardeş, ilk çocuktur.
Ebeveynler : Anne Ev Hanımı - Baba polis.

Veli Görüşmesi:

- Çocuğunuzun özellikleri nelerdir?
- Uyumludur. Sevgi doludur. Herkese sever. Herkesin de onu sevmesini ister.
- Resim çalışmasının kitapta çıkma ihtimaline ne söyledi.
- Çok heyecanlandı. Anne ben resim yaptım. Ressam oldum. Ben ünlü oldum. Öğretmenim öyle söyledi, dedi.

Veli görüşü

İleride geriye dönüp baktığımızda bu kitabın çocuklarımız için çok faydalı bir eser olduğunu düşünüyorum. Bu kitap çocuklarımızın kendilerini biraz daha değerli hissetmelerini sağlayacak. Bu yüzden resim öğretmenimize çok teşekkür ediyorum.

Öğretmen Görüşmesi:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Annemi alıp elinden tutup, tüm merdivenleri çıkıp, gökteki Güneşe gitmek istiyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Annemle daha çok vakit geçirmek istiyorum.

Öğretmen:

- Kardeşin var mı?

- Evet, ama hep bana kalsın annem. Babam, kardeşim gelmesin.

Resim I

Öğretmenin görüşü :

1- Öğrenci anneye doyamamaktadır. Anne ile daha fazla vakit geçirmek istemektedir. Nitekim öğrenci bu resimde bu duyguyu dile getirmiştir.

2- Öğrenci, anneyi paylaşmak istememekte, annem hep bana kalsın demektedir. Bu yüzden anneyi alıp aklının erdiği en uzak yere, yani Güneşe gitmektedir / götürmektedir.

3- Resimde, anne pembe saçlı, öğrencinin kendisi ise yeşil saçlıdır. Bu, öğrencinin kız-erkek cinsiyet ayrımının farkında olduğunu gösterir.

4- Öğrenci, Güneşte anneyi de kendisini de gülümseterek çizmiştir. Çünkü, anneye olmak elbette ki mutluluk vericidir ve keyiflidir kendisi için.

5- Öğrencinin, Güneşe merdivenlerle çıkması, çocuğun bunu başarmakta zorluklar yaşadığını ve bunun farkında olduğunu bize gösterir. Son tahlilde bu istenç, kendine göre imkânsız değildir ama arada bazı engeller olabilir.

6- Merdivenin her basamağının ayrı ayrı renklerle boyanması, öğrencinin anneye farklı alanlarda ve farklı şekillerde/zeminlerde keyif aldığını gösterir. Ayrıca bu olgu, her ikisi arasındaki paylaşım alanlarının çok fazla olduğunu/olabileceğini; aksi durumda tek renk kullanılmış olsaydı anneye çocuğun tek bir alanda/düzlemde tekdüze paylaşımlarda bulunabildiğini bizlere düşündürilecekti.

7- Yeri gelmişken şunun altını da çizmek isterim ki; yıldızların çocuk resimlerindeki ortak anlatımlarındaki betimsel karşılığı;

a) Dilekler,

b) Duâlar,

c) Mutlu anılar,

d) Ve arkadaşlar olduğu görülmüştür. Söz konusu resim bu açıdan da değerlendirilebilir.

8- Bu arada öğrencimiz çizdiği/boyadığı resminde, Güneşte bile annesinin elini bırakmamıştır. Bu kompozisyon dan da anlaşılmaktadır ki, 'Anne' yerindelik açısından bu çocukta "Anamerkez"dir.

9- Öte yandan, öğrencimiz kendisini tek gözbebekli olarak resmetmiştir. Yani bir gözünde gözbebeği yoktur/resmedilmemiştir. Bu ilginç ayrıntı bize, çocuğun anneyi başkalarıyla paylaştığı ânları izlemekten hiç hoşlanmadığını, kıskanç bir gözlemci olduğunu, bir gözüyle eğlenip diğer gözüyle annesini bekleyen babasını veya diğer kardeşlerini görmek istemediğini bizlere düşündürmektedir.

3

Adı Soyadı : DK.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 17.

İkameti : Devlet Korumasında.

Kardeş sayısı : 8 kardeşir.

Ebeveynler : Anne Ev Hanımı - Baba inşaat işçisi.

Öğrencinin Olumlu Kişilik Özellikleri:

- Melankoli, çok hayalci, konuşkan, kırılgan, dini konulara çok meraklı.

Öğrencinin İlgi Alanları Hoşlandığı Şeyler:

- Müzik dinlemek, resim yapmak, gezmek, parka gitmek, para biriktirmek, dışarı yemeğe gitmek, alışveriş yapmak.

Öğretmen Görüşmesi I:

- En mutlu olduğun günü anlatmak ister misin?

Öğrenci :

- Evet.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun günde ne olmuştu?

Öğrenci:

- En mutlu olduğu gün annemle gezmeye gittiğim gündür.

Öğretmen:

- Mutsuz olduğun bir gün oldu mu?

Öğrenci:

- En mutsuz olduğum gün sevdiklerimi kaybettiğim gündür.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Hayalim öğretmen olmak ve uçağa binmek. Hayalim kraliçe gibi tahta oturmak ve sihirli olmak.

Öğretmen:

- Kraliçe olunca ne yapmak istersin?

Öğrenci:

- Dünyanın eski çağlarına dönmek isterdim. Çünkü eski günlerde çok fazla sayıda, çok büyük vicdanlı insanlar vardı. Şimdi insanlar değiştiği için hayat bana çok sıkıcı geldi.

Öğretmen:

- Nasıl değiştiler ya da neleri değişti?

Öğrenci:

- Bir toplum bir araya geldiği anda, nasıl bir makineyse, işte o toplum dağıla dağıla yükseldiler. Yükseldiklerini zannediyorlar ama dağıldılar.

Öğretmen:

- Vicdan ne demektir?

Öğrenci:

- Herşeye yardım eden, vicdanına el koyan (basan).

Öğretmen:

- Vicdanına el koyan ne demektir?

Öğrenci:

- Harama gitmeyen. Yanlış vicdanı el vermeyen demektir öğretmenim.

Öğretmen:

- Az vicdanlı dedin az önce, az vicdanlı ne demektir?

Öğrenci:

- Yeni bir hayatın içindeler şimdiki insanlar. Az vicdanlı olanlar yeni bir hayata sürüklenerek gidiyorlar. Bu yeni hayat kötüdür.

Öğretmen:

- Nesi/neresi kötüdür?

Öğrenci:

- Hırsızlık yapıyorlar. Çaba harcamıyorlar iyi olmak için. Kıyamet günü geliyor. Devir devir, değişe değişe insanlar azıyor.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- En korktuğum şey bebeğimin özürlü olmasından (doğmasından) korkuyorum. Bir de kendim felç olmaktan korkuyorum.

Resim I

Öğretmen Görüşmesi II:

Öğretmen:

- Peki, bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim uzay boşluğunda uyumayı çok istiyorum. İlaçlarım beni uyutuyor çok uyuyorum ya, ben de o yüzden uzayda uyumak istiyorum. Bu uzayda uyuyan kız benim. Başıma taç taktılar. Rüyamda kıyamet kopuyor. Hz. Muhammed insanları kurtarmaya geliyor.

Öğretmen:

- Neden başına taç taktılar?

Öğrenci:

- Uyanmam içi başıma taç taktılar.

Devam ederek;

- Öğretmenim kıyamet kopuyor dünyanın ortasına bir kaya düşüyor. Dağlar devriliyor. Dağlar devrilirken hepsi renk değiştiriyor. O yüzden dağları rengarenk yaptım.

Öğretmen:

- Kıyamet ne demektir?

Öğrenci:

- Allah bize verdiği şeyi geri alıyor işte buna kıyamet denir. Kıyamet bir toplum olarak buğday tanesidir. Çünkü hepimiz ekilmiş bir buğdayız ve de biçileceğiz.

Öğretmen:

- Bu uzaydaki insanlar kimdir?

Öğrenci:

- Annem, babam ve kardeşim onlar uzayda yaşıyorlar. Uzay çok soğuk, üşüyorlar onlara atkı yaptım üşümesinler diye. Üçü de duymuyor, görmüyor, konuşmuyor.

Öğretmenin Görüşü:

1- Resimde betimlenen anne, baba ve kardeşin; hem konuşmuyor, hem görmüyor, hem de duymuyor olması düşündürücüdür.

Bu bağlamda, Çocuk Esirgeme Kurumu'ndaki bu öğrencimizin ailesine uzaklığı, uzaklıktan kaynaklanan yeterince ilgi görememe durumu, bu resimde böylece dile getirilmiş olabilir. Ama şundan rahatlıkla emin olabiliriz ki, aile bireyleri uzakta olduklarından ve sağlıklı iletişim kuramadıklarından, öğrencimiz aileyi/ailesini kör, sağır ve dilsiz çizmiştir.

2- Çocuğun uyanmam için başıma taç taktılar ifadesi hayatında bir değişiklik istediğine işaret edebilir. Öğrencimiz, çok zengin değil, çok da fakir

değil ama “Sağlıklı bir yaşam istiyorum kendimi böyle kabul ve hayal ediyorum.”, diyor. Bu bağlamda öğrencimizin tasvirinde, uyanmak için başına taktığı taç, aslında çocuğun umudu simgelemektedir denilebilir.

3- Çocuğun dinî/majik uğraşları oldukça fazladır. Empirik gözlemlerime göre, derste hem resim yapar hem sürekli dinî konuları anlatmaktadır. Kendisini dinlemezseniz de küser. Sadece dinlemek te yeterli değildir! Göz teması kurmalısınız. Göz teması kurmadan, şöyle bir sınıf defterini imzalayayım ya da ek bir iş yapayım dersiniz de, yine küser. Sizinle bir süre konuşmaz, suratını asar, resim yapmayı da bırakır. Bu direnç ve tepki de öğrencinin yeteri kadar besleyici bir psikososyal iletişim ağına sahip olamadığını bize düşündürmektedir.

4- Çocuğun uzayı çok soğuk düşünmesi ve ailesine atkı giydirmesi de düşündürücüdür. Bir anlamda, çocuk sıcak aile ortamında olmadığından, ailesi de onsuz olduğundan uzay soğuktur.

5- Öğrencimizin rüyâsında kıyameti görmesi ve resimlerinde sürekli tasvir etmesi zaman zaman çocuğun kabuslar gördüğüne, yoğun bir anksiyete yaşadığına işaret edebilir.

6- Dağların kıyamette devrildiğini düşünmek normaldir. Ama dağların devrilirken renk değiştirmesini düşünmek ve çizmek özel eğitim çocukları göz önüne alındığında gerçekten de çok yüksek bir hayal gücüdür. Üstelik dağlar kırıldığından renk değiştirmektedir. Bu olgu yıkım kronolojisinde bile, kırılmalarda ve parçalanmalarda bile umudun ve değişimin majik bir şekilde beklendiğini bizlere düşündürmektedir.

7- Çocuğun Hz. Muhammedi tanıdığı, inandığı ve inancının olduğu görülmektedir. Bu yoğun dinî argümanlarla beslendiğine ya da kendi nitelik dünyasını mistik alana yansıtarak bir savunma hattı oluşturduğuna işaret edilmektedir.

8- Diğer öğrencilerdeki ortak anlatımlarda yıldıza yüklenen ortak anlamlardan biri de, ‘öğrencinin çocukluk anıları’ olarak dile getirilmiştir. Eğer bu yıldızlar çocuğun anıları ise yıldızların siyah olarak boyanması manidardır. Bu kurgu bize, maskeli bir depresyonun izlerini sürebileceğimizi gösterebilmektedir.

9- Dünyanın ortasına kıyamet için düşen göktaşı, çocuğun ansızın dünyasına gelen, giren ve allak bullak eden travmaların, yaptığı resimde bilinç altından dışa vurumu olabilir.

Öğretmenin Öğrenciyle İlgili Bir Anısı:

Öğrenci daha önce arkadaşlarını katıldığı resim yarışmasında ödül olarak verilen çeyrek altınları resim öğretmenin kendisinin dağıttığını zannederek, resim yapmak için öğretmenden altın istemiştir.

- “Öğretmenim arkadaşlarım yarışmada altın kazanmıştı ya, ben de altın istiyorum”... dedi. Öğretmen altını kendisinin vermediğini böyle bir ödül olmadığını söyleyince de uzun bir süre resim yapmayı bırakmıştır.

Öğretmen Görüşmesi III:

Öğretmen:

-Başka sorular sorabilir miyim?

Öğrenci:

-Evet.

Öğretmen:

-Hayatta affetmeyeceğin bir şey var mı?

Öğrenci:

- Evet kendimi öldürürsem kendimi affetmem. Peygamberim için, ‘yanlış şeyler öğretti’ denilmesini affetmem. Kabul edemem.

Öğretmen:

- Hayatta seni en çok ne üzer?

Öğrenci:

- Allah bana küerse çok üzülürüm.

Öğretmen:

- Bir dilek dilemen istenseydi ne dilerdin?

Öğrenci:

- Peygamberimizin kızı olmak isterdim.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü o çok iyi bir insan ve çok merhametli bir insan. Beni çok güzel eğitebilir ve de yetiştirebilir. Beni en güzel ve en çok O sevebilir.

Resim II

Öğretmen Görüşmesi IV:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim bu bu kız atın üstündeki genci seviyor. Kızın elinde büyü çubuk var. Sevdği gencin huyu kötü. Sihirli değnekle onun huyunu değiştirmek istiyor. Kız arkadaki bayraklı şatoda yaşıyor. Babaannesiyle burada yalnız yaşıyorlar. Babannesesi saçlarını örerken kız izinsiz dışarı çıkıyor.

Öğretmen:

- Neden böyle bir şey yapıyor?

Öğrenci:

- Çünkü ağaçtaki baykuş prensin geldiğini haber veriyor. Sihirli değnekle gencin huyu değişip iyi olunca kızın güzelliğini fark ediyor ve onunla evlenmek istiyor.

Öğretmen:

- Aşk yani.

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Aşk nedir?

Öğrenci:

- “Aşk bir sudur, iç iç kudur”. Yorulmadıysanız dahasını da anlatayım öğretmenim. Aşk bir kalptir. Altından kalkamayana, ‘aşk’ ödül değildir.

Öğretmen:

- Aşk nasıl ödül olur?

Öğrenci:

- Aşk veren Mevlâm’dır. Ödülü verense anne babadır. Çünkü evlilik kuşağını anne-baba bağlar âşık gelinin beline.

Öğretmen:

- Evet anladım.

Öğrenci:

- Aşk rahmet gülüdür öğretmenim.

Öğretmen:

- Ne demek istedin biraz açar mısın?

Öğrenci:

- Gökten yağmur gibi rahmet gülleri yağıyor ya! Güller açılıyor. Kapılar kapanıyor ve bu dünyada aşk birbirini bulmaya çalışıyor.

Öğretmen:

- Hangi kapılar kapanıyor?

Öğrenci:

- Öteki âlemin kapıları kapanıyor ve insanlar aşkı dünyada aramaya başlıyor. Birbirini bulmaya çalışıyor âşıklar.

Öğretmen:

- Doğru.

Öğrenci:

- Öğretmenim, bir de ilâhî rahmetle gelen, sonu gelen bir aşk var.

Öğrenci:

- Neden sonu geliyor?

Öğrenci:

- Çünkü Allâh aşkı geliyor. Öteki dünyada aşkla yaşayacağız. Allah ile aşk başlayınca dünyadakiler biter. Önemsiz yok olur. O yüzden biten, sonu olan aşk dedim öğretmenim.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci resminde baykuşla konuşmaktadır ve bu onun için insanların konuşması kadar çok normaldir. Hayal gücü çok geniştir. Bu çocuklar resimlerinde hayvan eşya ve nesneleri hem konuşturur hem de onlarla konuşurlar.

Bu bir anlamda mikro bir sosyalleşmedir ve fantazi-oyun ile gerçeklik arasındaki geçiş salınımlarıdır.

2- Öğrencinin elinde sihirli değneğin olması hayatta bazı şeylerden memnun olmadığını ve değiştirmek istediği şeyler olduğunu göstermektedir. Demek ki çevresindeki insanları iyi huylu, kötü huylu olarak da niteleyebilmektedir. Bir anlamda kategorize etmektedir.

3- Babaanne ile koca şatoda yalnız yaşaması yalnızlık duygusunun ifadesidir. Babaannenin saçlarını taraması ve örmesi öğrencideki ilgi-sevgi görme ihtiyacının dile getirilmesidir.

4- Resimdeki şatonun birleşik binaları dik değildir. Kimi sağa, kimi sola eğimli çizilmiştir. Bu çocuğun iç dünyasındaki kararsızlık ya da iç dünyasındaki iniş ve çıkışların çok ve sık olduğunu göstermektedir. Bir anlamda mutlu değildir. Çünkü mutlu evler ve şatolar dik çizilir.

5- Şatoda bu kadar çok pencere olması öğrencinin hayata ve keşfedip öğrenmeye çok meraklı ve açık olduğunu göstermektedir.

6- Resimde Güneş yoktur. Bu çok nadir olan bir durumdur. Resimde Güneşin olmaması öğrencinin hayatının merkezinde kendisinin olmadığını göstermektedir. Dikkat edilirse bir önceki kıyamet resminde de Güneş yer almamaktadır.

7- Resimde tek bir bulut vardır. Bu öğrencinin tek bir duyguya odaklandığını göstermektedir. Muhtemelen bu duygu da 'aşk-ve/veya/sevgi' olabilir.

8- Şato farklı renklere boyanmıştır. Bu renkler şatoda hayâlinde farklı kullanım alanları olduğunu ve bunları da ayırabildiğini gösterir,

Resim III

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bayrak rüzgâr estikçe gökyüzüne yıldızlar üflüyor. Gökte yıldızlar çoğalıyor. Ortadaki çocuk bayrağı tutan çocuğa diyor ki “Yıldızları uçuramazsın”, bayrağı tutan çocuk diyor ki “Bayrağım sallanacak hep burada kalacak. Neden mi benim bayrağım durdukça ben yıldızları uçurmaya devam edeceğim”. Ben güneşimin hep doğuşunu izledim. Güneşle, Ay birleşecek. Ay tutulması olacak.

Öğretmenim ben güneşi uçurtmamın ucuna taktım uçuruyorum. Uçurtmayı tutan özel görevlidir. Yani melek gibi bir şeydir öğretmenim anladınız mı?

Öğretmen:

- Anladım.

Öğrenci:

- Ortadaki çocuk benim, iki tarafı ayırıyorum. Çünkü gece ve gündüzün birleşmesini istemiyorum. Çünkü devran dönüyor. Çok korktuğum şey Güneş buluştuğunda karanlık olduğunda içime bir his doğuyor. Birisi ölecek mi diye?

Öğretmen:

- Güneşi uçurtma yaptığından merak ettim. Güneşin merkezinde bir şey var mı?

Öğrenci:

- Anne ve anne toprağı ve sarı sarıçiçekler var.

Öğretmen:

- Anne toprağı ne demek?

Öğrenci:

- Güneş dağın içinden karnından her sabah çıkıyor doğuyor. Doğarken çıkarken bir toprak parçası alıyor. İşte buna Ana toprağı denir.

Öğretmen:

- Neden alıyor Güneş, Ana toprağını?

Öğrenci:

- Çünkü koca bir gün nasıl geçecek. Ana toprağına sarılacak ki geçsin.

Öğretmen:

-Dünyanın merkezinde ne var?

Öğrenci:

- Saksı var.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü Güneş gidince saksıdan sular akar. Dünyanın karnında su var. Su doludur karnı.

Öğretmen:

- Ay hakkında neler söylemek istersin.

Öğrenci:

- Ay çok incelmış. malesef karnı çok acıkmış. Ay zil çalıyor. Neden evine gitmek istiyor. Yıldızları toplayacak. Evine gidecek gündüzleri. Akşam olunca tekrar gelecek.

Öğretmen:

-Yıldızlar konuşabilir mi?

Öğrenci:

- Evet insanlara derki, ‘Benim dileğimi dile, benim dileğimi iste.’ Hep insanlar dilek isteyemez ya! Hem yıldızlar bize derki; “Benim bitmez tükenmez sayım var” der. Ha, bir de kedi akşam yolunu bulamayınca yıldızları sayarak yolunu bulur. Yani yıldızlarla sadece kediler konuşabilir.

Öğretmen:

- Bayrak sana neyi hatılatıyor?

Öğrenci:

- Okulumu ve şehitleri.

Öğretmen:

- Şehit ne demek?

Öğrenci:

- Çabalayan kuvvetli cesur adaletli canını göğsüne veren bir kahramandır.

Öğretmen:

- Canını göğsüne vermek ne demek?

Öğrenci:

- Canını, kalbine, vatana vermek, kalbin anahtarını vatanına vermek demektir. Kalbin içinde aşk vardır, tutkudur o. Aşkım da, canım da, vatanımın olsun der. Vatanı milleti kurtaramazsak nasıl aşk olacak ki? Bu vatan için ölmezseniz aşkınız namusunuz aileniz kalmaz. O zaman Allah'a nasıl bakacaksınız. Nasıl söz tutmuş olursunuz ki? Herkes vatana borçludur.

Öğretmenin görüşü:

1- Resimlerde çok görülen bir durumdur ki, öğrenci resimde bir figüre, iki anlam, iki ayrı kişilik verir. Uçurtmayı uçuranda kendisidir ama yine kendi söylemine göre uçurtmayı uçuran bazen özel görevli bir melektir.

2- Bazı çocuklar resimde kendilerini 2 tane çizer. Bu resimde de, çocuk hem güneş olan, hem de uçurtmayı tutan çocuktur. Hem de burada gece ile gündüz birleşmesin diye iki tarafı ayıran ortadaki çocuk yine kendisidir.

3- Burada ayrıca şu anekdotu da paylaşmakta fayda görüyorum: Birgün Müdür Yardımcımız “Okulumuza bir Din Kültürü ve Ahlâk Bilgisi Öğretmeni isteyelim mi?”, diye toplantı yaparak görüşümüzü almıştı. Bazı arkadaşlara göre çocuklar dinden muâf olduklarından, buna gerek yoktur yönünde görüş bildirdi. Ancak çoğunluğun kararıyla Din Kültürü öğretmenin gelmesine karar verildi. Daha sonra sonucu özellikle gözlemledim. Öngördüğüm gibi, daha önce öğrencilerin tümü 4 yıl boyunca resimlerde asla dini figür çizmemişken, okulumuza ilk defa din öğretmeni gelince ve derslere girmeye başlayınca, öğrenciler son bir yılda, resimlerinde çok sıkça dini konular çizmeye başlamıştır. Allah, Peygamber, Kâbe, Hacerül Esved Taşı gibi. Dini konuların çocukların dünyasına girmesiyle, resim betimlemelerinde ve kurgularında bir sıçrama ve zenginleşme olmuştur diyebilirim.

4- Bayrağa üfledikçe göğe yıldızlar üfürmesi, bekli de çocuğun yıldızların yaradılışını bu şekilde hayâl ettiğini gösteriyor olabilir.

5- Çocuk Güneşi uçurtmanın ucuna takmıştır. Güneşin yakıcı olduğunu, bir kütlesi ağırlığı olduğunu düşünmemiştir. Zaten öğrenciye göre Güneş her sabah dağın karnından (içinden) çıkmaktadır. Çıkarken de, yanına Ana toprağı almaktadır. ‘Yoksa koca bir gün nasıl geçer’, diye de ekliyor. Bu kurgu bize

göstermektedir ki, çocuk doğal olarak anneyi derinden özlemektedir. Çünkü her sabah yeniden ‘Güneşine’, kendi dünyasından Ana toprağı aldırılmaktadır.

6- Yine bir önceki resimde şatoya bayrak çizen çocuk burada da bayrak çizmiştir. Gözlemlerime göre rahatlıkla söyleyebilirim ki, bayrak okul sevgisiyle özdeşdir. Bayrak çizmek öğrencinin okulu sevdiğini düşündüğünü ve bir bağ kurduğunu, dahası, okul hayatının kendi dünyasında önemli bir yer tuttuğunu ifade etmektedir.

7- Önceki iki resimde Güneş yoktur. Bu sefer Güneşi çizmiştir ama yine de çocuğun kendisi Güneşin içinde veya çok yakınında değildir. Yani hayatının merkezinde kendisi yoktur. Ama Güneşi uçurtma yapmakla, çok da etkin olmasa da, işin ucundan tutmuş durumdadır. Zaten Güneşi kendinin uçurduğunu söylemiş, aynı zamanda bir özel görevli meleğin de uçurduğunu söylemiştir. Yani ipin ucu her zaman kendi elinde değildir. Zaten özgül olarak bu öğrencimiz, insanların düşünce eleştiri ve mimiklerinden çok rahat etkilenen bir çocuktur. Güneşin bu kadar büyük olması sanırım öğrencinin hayatının merkezinde olabilmesi ve kararları kendisinin alabilmesinin güçlüğünün ve zorluğunun gözüne nasıl da büyük görüldüğünün bir ifadesi olabilir.

8- Diğer öğrencilerde olduğu gibi göklere ilgi vardır. Burada ‘Dağ’ annedir. Bu nedenle Güneş her sabah anne karnından çıkarken Ana toprağı almaktadır. Buradan anlayabileceğimiz, çocuk doğum ânında ve bebekliğinde anneye yakındır. Ama gün ilerledikçe Güneş uzaklaşır bu dağdan. Hayat ilerledikçe, çocuk da anneden ayrı düşmüştür. Ama her gün yeniden kavuşmaya dair umudu vardır çocuğun. Çünkü Güneş, her sabah yeniden dağ olan annenin karnından çıkmakta, uzaklaşmakta sonraki gün tekrar onun karnından yükselmektedir. Kendi deyimi ile, “Karnından çıkmadığı bir gün yoktur.” Bu da, umudun varlığını ve de ayrılığın bir gün biteceğine olan inancını gösterir.

9- Güneş Ay ile buluştuğunda, karanlık olduğunda birisi ölecek mi düşüncesi, öğrencinin ölüm korkusu ve de aile ve yakınlarını kaybetme korkusudur.

10- Öğrencimizin ilk yaptığı resimde, yıldızlar siyahken, bu resimde yıldızlar beyaza dönmüş gibi görünse de, bu aldatıcıdır. Çünkü yıldızlar bayraktan üfürülmektedir. Bütün öğrenciler bayrak çizdiğinde, ‘bunun anlamı okuldur’, demiştir. Bu bağlamda, bu resimdeki yıldızların anlamı önceki gibi çocuğun anıları değil, bu sefer okul arkadaşlarıdır denilebilir.

Bir Anı:

(Derste durup dururken kendisi anlattı. Vâkıa, bu çocukların derste anlatacakları bir şeyler mutlaka vardır.☺)

Öğrenci:

- Hocam dünyanın sonunda ne olacak diye sormanız gerekli. Çünkü herkes mal derdini bırakacak. Can derdine koşacak. İnsanlar niye herkesi (*hiçkimseyi*) umursamıyor öğretmenim.

4**Adı Soyadı** : ÇÖ.**Cinsiyeti** : Kız.**Yaş** : 21.**İkameti** : Ailesi ile Birlikte yaşıyor.**Kardeş sayısı** : 2 kardeş.**Ebeveynler** : Anne Ev Hanımı – Baba, Belediye’de çalışıyor.**Veliyle görüşme:****Öğrencinin olumlu kişilik özellikleri;**

- Sevecen, açık sözlü, şakacı.

Hobileri:

- Gezmek, müzik dinlemek, pasta yapmak, alışveriş yapmak ve kitap okumak.

Öğretmen:

- Öğrencinin vazgeçemediği bir eşyası var mı?

Veli:

- Tarağı.

Öğrenciyle Görüşme:**Öğretmen:**

-Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Annemi kaybetmekten korkuyorum.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- İlkokulda kalem tutamıyordum. İlk kalemi tutmayı başardığım gün çok mutlu oldum.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- İş sahibi olmak.

Öğretmen:

- Hayatta en çok neye şaşırsın?

Öğrenci:

- Güzele şaşıyorum. (*Dikkat edilirse öğrencinin yanından ayırmadığı eşyası taraktır.*)

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim, bu resim ailemi anlatıyor.

- Pembe dedeme olan sevgimi, Kırmızı anneannem , Lila annem, Turuncu babam, Koyu Pembe erkek kardeşim, Yeşil kuzenim, Siyah halamdır. Halamı hiç sevmiyorum o yüzden onu siyah yaptım. Mavi sevdiğim halam, Sarı bütün sülalemi sevdiğimi anlatıyor.

Öğretmen:

- Beyazı atladın söylemedin.

Öğrenci:

- Öğretmenim, oda bana kalsın.

Öğretmen:

- Neden düz çizgilerle aileni anlattın.

Öğrenci:

- Öğretmenim düz çizmek onları sevdiğimi işaret ediyor. Eğri çizseydim onları sevmediğimi gösterirdi. Halamı sevmiyorum ama onuda eğri çizseydim resmin anlamı kalmaz bozulurdu, değil mi?

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci renk kuşağıyla ailesini ve aile ağacını anlatmıştır. Bu okulda-ki 5 yıllık öğretmenliğimde başka bir sınıfta yine başka bir öğrenci bağımsız olarak yine aynı/benzer resmi çizmişti. Sorduğumda ailesini anlattığını söylemişti. Sonra aynı resmi farklı sınıf, cinsiyet ve yaşlarda da aynı şekilde çizilip aynı cevabı alınca anladım ki bu öğrencilerden bazılarının düşünce ve anlatım sistemi kategorik olarak aynıdır. Aynı düşünce sistemiyle duygu ve düşüncelerini şemalandırmakta ve de sınıflandırmaktadırlar.

2- Öğrenciler sevmedikleri insanların şekillerini özensiz çizerler. Renklerini de özensiz boyarlar. Dışarı taşıırlar. Sevmedikleri insanları siyah veya kahverengiye boyarlar. Bir akademisyen, “Bu herkes için geçerli mi? Bir öğrenci siyahı da sevebilir.” demişti. Karşılık olarak; “Belki normal çocuklar için geçerli olabilir ama bu çocuklar için değil. Bu çocuklar hemen hemen hepsi geceden karanlıktan korkmaktadır. Gece, çocukların aileleri dinlenmek için bu çocukların erken yatmalarını istiyor olabilir. Hızlı bir şekilde uykuya dalamadıkları zamanlar olur ve siyah onlara sürekli geceyi ve sevimsizliği hatırlatır. Doğrusunu söylemek gerekirse, yıllarca özel öğrencilerle çalışıyorum, siyahı seven bir öğrencim hiç olmadı” cevabını vermiştim.

3- Ayrıca özel öğrenciler, resimlerini anlatırken sevmedikleri insanları anlatmadan geçmeyi tercih ederler. Aynı şeyi çok sevdikleri ve sır kalmasını istedikleri konularda (âşık oldukları kimse hakkında) ise özenli boyamalarına rağmen yine anlatmadan geçerler. Çok az öğrenci bunu açıklamayı uygun bulabilir.

4- Öğrencinin düz çizgiler kullanmasını, saf duru katıksız ve koşulsuz/ direkt/doğrudan sevgi olduğu için böyle resmettiğini düşünüyorum. Çocuk “eğri çizseydim onları sevmediğimi gösterirdi.” demiştir çünkü.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Dağ Güneşi elinde tutuyor. Güneşi alem için çizdim. Güneşimi elimde tutamam. Alem yukarıda ben aşağıdayım. Alem için Güneşi tutuyorum. Bu dağ benim. Bugün üzgündüm. Babaannen ölecek demişlerdi. Babaannem yeşili sevdiği için dağı yeşile boyadım. Güneş mutlu ama ben mutsuzum. Çünkü babannem bu resmi yaptıktan sonra öldü. Güneşle dağ yani ben önceden tanışıyoruz aslında.

Babanemi çok özliyorum rüyamda görüyorum ama gerçekte görmek gibi olmuyor çok kısa sürüyor. Hemen gidiyor. Babaannemle çok güzel günler geçirdim. Beni öperdi bayramda harçlık verirdi. Hayatta olsaydı onu çok sevdiğimi söylemek isterdim. Ama ölüm Allah'ın emriymiş. 'Birgün doğacakmışız. Birgün ölecekmişiz', öyle diyorlar.

Öğretmen:

- Sence hayatta, dünyada bir şeyleri değiştirmeye düzeltmeye gerek var mı?

Öğrenci:

- Hiçbirşeyi değiştirmeye gerek yok. Okulda bitmesin. Hiçbirşey değişmesin. Her gün öğretmenlerimi arkadaşlarımı göreyim. Dünyada hiç birşeyi düzeltmek istemem. Herşey çok güzel zaten.

Öğretmen:

- Kâğıt ve tuvalden başka nereyi boyamak istersin?

Öğrenci:

- Evimiz kira boyayamam. Bir evimiz olsun isterdim, odamı istediğim gibi boyayayım isterdim. Murat Boz'la tanışmak isterdim. Şarkıları beni dinlendiriyor. O'nun şarkılarıyla resim boyamak isterdim.

Öğretmen:

- Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

Öğrenci:

- Öğretmenim bu okula başladığımda çok korkmuştum. Korkunç okul demişlerdi. Ama şimdi korkmamam gerektiğini anladım.

Öğrenci:

- Sence para önemli midir? (Yeni bir ev istemektedir odasını boyamak için. Ama hayatta bir şeyi düzeltmek değiştirmek ister misin sorusuna da 'Hayır' demektedir. Bu nedenle öğrenciye böyle bir soru sorulmuştur.)

Öğrenci:

- Para biten bir şeydir. O zaman bitince daha çok mutsuz olursun. O yüzden olduğu kadarıyla mutlu olmak lazım. Bence önemli olan sağlık. (Denilebilir ki, çocuk elindekilerle mutlu olmayı bilmektedir. Değişiklik için ısrarcı değildir.)

Öğretmenin Görüşü:

1- "Öğrenci Güneşimi elimde tutamam", diyor ama; bir 'Dağ' olunca güneşi elinde tutabileceğine inanıyor.

2- 'Güneşi âlem için tutup kaldırdım,' diyor. Bu çevresine ve insanlara çok duyarlı olduğunu gösteriyor olabilir. Ya da sevdikleri için çok verici olabildiğini /ve/ olabileceğini.

3- Babaanneye derin bir özlem var. O yüzden dağ olan kendini, dağlar yeşil olduğu için değil, babaannenin sevdiği renk olduğu için yeşile boyamıştır. Kendi resminde bile başkasının sevdiği rengi boyayacak kadar ince ve vericidir. Babaneye derin özlemini böyle getirmekte ve belki de babaanneye böyle jest yaparak rahatlamakta ve babaanne ile bağlarının kopmadığını düşünerek sevinmekte, mutlu olmakta ve böylece bir savunma mekanizması geliştirmektedir.

4- Diğer resimlerde olduğu gibi öğrenci göklerle ilgilenmektedir. Güneş ellerindedir. Hayatının merkezinde çocuğun kendisi vardır. Kararlar alabilmektedir. Bu yeni bir durum değildir. Çünkü Güneşle tanışmamız çok öncedendir demektedir. Muhtemelen çocukluğundan beri böyledir. Zaten öğrencimizin yüksek özgüveni bu görüşümüzü desteklemektedir.

5- Resimde öğrenci kendisini dağ olarak çizmiştir. Dağda hiçbir ayrıntı yoktur. Çiçek, ağaç, böcek, ev gibi. Bu öğrencinin, arı-duru saf olduğunu, içi-dışı bir olduğunu gösterir. Düz mantığı sever ve son derece açık sözlüdür. Karşısındaki insanın, makamı ve mevkiisi onu ilgilendirmesiz. Düşündüğünü direkt söyler. Söyleyeceği kişi ve söyleyecekleri konusunda hiçbir ayrıntıya takılmaz.

6- Dağ ve Güneşin dışında kalan alan ise ayrıntısızdır. Tek bir renge, düz olarak boyanmıştır. Arka fon dediğimiz bu alanın ayrıntısız olması ve tek

renge boyanması, tek yöne doğru düzgünce boyanması, başka deyişle karmaşık yönlerde doğru boyanmaması; öğrencinin dünyasında her şeyin yerli yerinde olduğunu gösterir. Çocuğun hayatında bir karmaşa yoktur. Zaten kendisine, 'Dünyada neyi düzeltmek değiştirmek istersin.' sorusu da, bu nedenle sorulmuştur ve çocuk da bu anlamda öngörüldüğü gibi cevap vermiştir. Netice olarak, *'Hiçbirşey değişmesin. Herşey olduğu gibi kalsın, hiç birşeyi düzeltmek istemem.'*, demiştir.

7- Ayrıca şu ilâveler da yapılabilir:

a) Bu çocukların kahir ekseriyeti için bir genelleme yapmak gerekirse, bu çocuklar hayata çok güzel bakarlar. Herşeyi çok güzel olarak görürler. Öyle algılarlar. Bir pamuğa, bir renkli boncuklara hayretle dakikalarca bakabilirler. Büyük keyifle izlerler. Onlar için herşey keşfedilmeye hazır ve ilgi çekicidir. Bizim için çok sıradan olan bir şey, onlar için çok önemli, görkemli ve hayret verici olabilir.

b) Hayata ve her şeye güzel bakarlar. Denilebilir ki, bu her şeyin çok güzel olduğundan değildir. Asl olan kendilerinin güzel ve saf oluşudur. Örneğin öğrenciler beni her gördüklerinde, "Öğretmenim bugün ne kadar güzelsiniz" derler. Halbuki durum öyle değildir. Her zamanki eşofmanım veya atölye kıyafetim üzerimdedir. Benim de onlara hep değişmez bir cevabım vardır, "Biliyor musun senin kalbin herşeyden daha güzel" derim. Her defasında durup düşünürler öğretmenimiz ne dedi diye. Sonra da gülümseyerek mutlu olurlar.

Aynı Resme Başka Bir Sınıftan Bir Öğrencinin Yorumu:

Yaş 17 Kız (Serbest Çağrışım Yöntemi).

Öğretmen:

- Sence arkadaşın çizdiği bu resimde ne anlatmak istemiş olabilir?

Öğrenci:

- Bu dağ kanlı bir dağdır. Çok güçlü bir dağ. Hani derler ya, "Ah babam olsaydı da arkamda durabilseydi." ya, hatta türküsü bile var.

Bu dağ, bir topluluk içinde Güneşi kaldırmaya yetiyor. Bu dağın gücünün, Güneşi enerji içinde havaya kaldırdığını gördük. Yalan dersiniz. Biliyor

musunuz biz hepimiz öldükten sonra bu dağ Güneşi uçuracak. Bu dağın iki tane kanadı var. Biri insanlar öldükten sonra arkasında duruyor. Bir kanadı da Güneşi kaldırmaya yetiyor. İnsanlar 'aaaa!' derler...

Nasıl olacak bu iş. Çünkü biz doğmadan önce dağlar bizi bekliyordu. Biz doğduktan sonra biraz yıkıldılar. Ama pes etmediler. En son dağlar çökecek. Güneşi kaldırıp denize verecek.

Güneş ağlıyor uykusu gelmiş. Havada durmaktan da yorulmuş. Dağ güneşe diyor ki; "Sen karırırsan daha sonra gelip beni kurtaramazsın. Sende yalnız kalırsın ben senin tek dostunum. Artık Güneş sende beni böyle ağlatma".

Öğretmenin Görüşü:

Bu betimlemede ise güç istemine tanıklık etmekteyiz. Bu hem bireysel hem de ailevi olarak güçlü bir istem olarak karşımıza çıkmaktadır. Yıkımın ve herşeyin şimdi olduğundan daha da kötü bir hâle dönüşmesini sadece güç ya da güçlü olmak önleyebilir ve de durdurabilir.

5

Adı Soyadı : SK.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 13.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 3 kardeş, en büyük çocuk.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, tezgâhtar.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Çocuğunuzun kişilik özellikleri nelerdir?

Veli:

Hertürlü ortama çabuk uyum sağlar. Kızma konusunda biraz acelecidir. Gülmek onu çok mutlu ediyor. Olur olmaz her şeye gülmek istiyor. Kendince espiriler üretiyor. Bırakırsanız akşama kadar televizyon izler. Çok meraklıdır. Herşeyi alır, bakar, inceler. Birşeyi kafasına koyduysa ve sözünüde almışsa, hiç unutmaz sabah akşam tekrar tekrar teyit ettirir.

Öğretmen:

- Kâbuslar görür mü?

Veli:

- Bir yere gideceğiz ona söz vermişiz, biz gitmişiz, onu bırakmışız. Gör-
düğü kâbus bu.

Öğretmen:

- Büyüyünce ne olmak istediğini söyler?

Veli:

- Sanki ticarete atılacak. Dondurma, çikolata, ekmek satmak istiyor.

Öğretmen:

- Yanından ayırmadığı bir eşyası var mı?

Veli:

- Yatağının yanından ayırmadığı ayıcıkları var.

Öğretmen:

- Bir ilgi alanı var mı?

Veli:

Babası ona fotoğraf makinesi alacak. Hep fotoğraf çekmek istiyor. Herşeyin fotoğrafını çekmek istediğini söylüyor. Çünkü çok mutlu oluyormuş. Bu nedenle öğretmen öğrenciye bir fotoğraf makinesi hediye etmiştir.

Öğretmen:

- Çocuğunuzla ilgili bir anı anlatmak ister misiniz?

Veli:

İlk akla gelen hep hatırlamak istemediğimiz şeyler. O bizim ilk gözağrı-mızdı. Ne olursa olsun hep el üstünde tutuldu. Hep hastalıklarla ve hastane-lerle dolu anılara sahip. Bu hastalığı yendiğimiz zaman bu anıları hatıra olarak anabiliriz.

Öğretmen:

- Öğrencinin kendi resim çalışmalarının kitapta basılma ihtimali öğrenci-de nasıl bir duygu uyandırdı?

Veli:

Uzun cümlelerde kendini ifadede zorlanıyor. Ama çok heyecanlı, bir şey-ler başarmış takdir görmüş beğenilmiş, vücut dili ile bile olsa anlaşılıyor. An-latırken hem mimikleri hem gözleri gülüyor.

Öğretmen:

- Eklemek istediğiniz bir şey var mı?

Veli:

Kendi adıma çok teşekkür ederim. Her gittiğim doktora hesap vermekten sıkılmış, anlamsız sorulara anlamsız cevap vermekten bıkmıştım. Hiç sıkılmadım. Severek cevap verdim. Gerçekten kızımın kitapta resimleri çıkınca mutlu olacağını hissediyorum. Benim tek amacım onu mutlu etmek. Bana bu fırsatı verdiğiniz için ne kadar, tekrar tekrar teşekkür etsem azdır.

İnşallah siz de bu durumdan sıkılmaz, bu tür organizasyonlara devam edersiniz hoca hanım.

Resim I

Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- Ne yapmak istersin?

Öğrenci:

- Bilgisayarcı olmak isterim.

Öğretmen:

- Bir hayâlin var mı?

Öğrenci:

- Hayalim pasta satmak.

Öğretmen:

- Doğumgünün ne zaman?

Öğrenci:

- Ben heryıl yeniden doğuyorum. O yüzden bu yıl yine kutluycam. Bu yıl yeniden doğacağım.

Öğretmen:

- Bu yıl kaç yaşına gireceksin.

Öğrenci:

- Bir yaşma gireceğim.

Öğretmen:

- Ne hediye alsınlar isterdin?

Öğrenci:

- Ayıcık.

Öğretmen:

- Evde ayıcıkların varmış ayıcıklarla konuşuyormuşsun. Ne konuşuyorsun?

Öğrenci:

- Merhaba nasılsın, diyorum. Onlar olmazsa uyuyamam.

Öğretmen:

- Sır söylüyor musun onlara?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Ayıcıklar sana sır söylüyor mu?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Sır ne demek?

Öğrenci:

- Paylaşmak demek.

Öğretmen:

- Sır saklanır mı?

Öğrenci:

- Saklanmaz.

Öğretmen:

- Nelerden hoşlanmazsın?

Öğrenci:

- Kavgadan ve diziden hoşlanmam. Kavga olunca kendimi kötü hissediyorum.

Öğretmen:

- Ne olursa hayatta affetmezsin?

Öğrenci:

-Eşyalarımı alırlarsa hiç kimseyi affetmem. Ayıcıklarımı alırlarsa affetmem.

Öğretmen:

- Öğretmen olsaydın ne yapardın?

Öğrenci:

- Otur yerine demek, parmağımı uzatmak, beni çok mutlu ederdi.

Öğretmen:

- Öğretmen olsaydın öğrencilerini mutlu etmek için ne yapardın?

Öğrenci:

- Mahsutan gez derim ona, o da mutlu olur. Hayvanat bahçesine götürürüm. Gerçek hayvanları görebilsin diye.

Öğretmen:

- Gözlüğünün kenarına minik bir süs yapıştırırsam ister miydin?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Ne olsun?

Öğrenci:

- Kelebek olsun.

Öğretmen:

- Canlı kelebek mi?

Öğrenci:

- Cansız olsun, yoksa pır pır uçar gider.

Öğretmen:

- Fotoğraf makinesi istiyormuşsun. Neleri çekmek istersin?

Öğrenci:

- Mutluluk hissediyorum. İnsanları çekmek istiyorum. Kardeşimi çekmek istiyorum. Bir makinem olursa çok mutlu olurum.

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Ailemi anlattım öğretmenim. Bu annem –sağ baş tarafta- , Babam ortada, bu da ben –sol baş tarafta-. Annemin yanındaki pembe olan konuşan arabadır. Onun altındaki kahverengi yer denizdir. Ordan aşağıya su akar.

Öğretmen:

- Resmin üst tarafında rengârenk sıralanmış noktalar nedir ?

Öğrenci:

- Küçüklüğümden beri karar koymuştum, okuma yazma öğrenmeye, ama öğrenemedim. Benim adımlı böyle yazdım öğretmenim.

Öğretmen:

- Üstteki mavi lekelerde ne anlatmak istedin?

Öğrenci:

- Öğretmenim bu mavi lekeler benim sevdiğim hayvanlardır. Siyah düz yer de piknik yeridir. Mor merdivenler yaptım. Mavi de gökkuşağı, öğretmenim.

Öğretmen:

- Anne babanı neden top top çizdin?

Öğrenci:

- Anne babamı rengârenk yapmak istediğim için top top yaptım öğretmenim.

Öğretmen:

- Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

(Öğrencimiz burada sustu.)

Öğretmen:

- Herşey olabilir.

Öğrenci:

- Herşey olabilir zaten... Biliyorum.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Babamın bisiklet aldığı gün.

Öğretmen:

- Evde en çok hangi odayı seviyorsun?

Öğrenci:

- En çok kendi odamı seviyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Bizim evin kuralları, bizim kurallarımız var.

Öğretmen:

- Kural nedir?

Öğrenci:

- Kural iyi bir şeydir.

Öğretmen:

- Kurala uymaksak ne olur?

Öğrenci:

- Dolaptaki peynir küflenir.

(Not: Aynı soruyu bir ders sonra tekrar sordum. 'Peynir küflenir', dedi. 3 gün sonra tekrar sordum. Yine 'Küflenir', dedi. Sonra daha açık bir şekilde sordum.)

Öğretmen:

- Anladım kurallara uymazsak peynir küflenir. Ama kurallara uymazsak başka ne olur.

- Ne olacak peynir çürür.
- Akşam olunca gökyüzünü aydınlatırız. Öğretmenim.

Öğretmen:

- Kim aydınlatır.

Öğrenci:

- İnsanlar aydınlatır.

Öğretmen:

- Nasıl aydınlatır?

Öğrenci:

- Gece gökkuşağı var gökte o aydınlatır.

Öğretmen:

- Gökkuşağı kendisi mi gelir?

Öğrenci:

- Hayır yağmur onu getirir.

Öğretmen:

- Sihirli şapkadan ne çıkar?

Öğrenci:

- Tavşan.

Öğretmen:

- Tavşan yoksa ne çıksın?

Öğrenci:

- Elma! Elmayı çok severim. Elma topluyoruz biz bahçeden.

Öğretmen:

- Dünyayı tek bir renge boyama fırsatın olsaydı ne renk boyardın.

Öğrenci:

- Dünyayı kırmızıya boyarım.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- İnsanlar öyle istediği için. Öyle yaparım.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenciler genelde resimlerinde nesneleri, bitkileri, hayvanları konuştururlar. Burada araba konuşmaktadır.

2- Resmin üst kısmına kırmızı pembe yeşil noktalar ya da yuvarlaklar koymuştur. Buraya adımı yazdım demiştir. Buradan çocuğun yazı yazmaya, okuma yazma öğrenmeye istek ve özlemi görülmektedir. Öğrenci denizi kah-verengi ve dikey çizmiştir. Denizden aşağıya sular akıyor demekle muhtemelen şelaleyi anlatmıştır.

3- Normalde resimlerde eksik form, çizgi çizilen durumlarda çocuğun kendisinde veya çevresinde bir eksiklik gördüğünü düşünürüm. Ya da hayatında bazı şeyleri yok saymak istediğinden çizmediğini düşünürüm. Bu resimde de form ve çizgiler eksiktir. Ama burada şu detayı atlamamak gerekiyor: Çocuğun el kasları çok gelişmediğinden form, şekil vermede ve çizgi çizmede çok zorlandığını görüyorum. Düşündüğü formu yüzeye aktaramıyor.

4- Doğrusu bu resim çok hoşuma gitti. Çok orijinal. Renklerin dağılımı harika. Renk armonisi çok iyi. Lekeler çok mükemmel. Bakınca gülümsüyorum... İnanılmaz güzel bence...

5- Öğrencimiz, resimde daha çok ailesine olan sevgisini anlatmış. Kullandığı renkler, mutlu bir çocuk olduğunu göstermektedir.

6- Çocuk piknik alanı, deniz, hayvanlar, konuşan araba diye anlattığı hoşlandığı şeyleri ve alanları daha çok annenin yanına ve anne başı üzerine çizmiştir. Baba da vardır ama, imgeler genelde anne etrafındadır. Buradan da

çocuğun daha çok anneyle vakit geçirdiğini anlayabiliyoruz. Babanın da zaman zaman kendilerine katıldığını çıkarabiliyoruz.

7- Anne babayı top-top formlarda çizerken kendinde aynı formu kullanmamıştır. Demek ki öğrencimiz, yetişkin ve çocuk arasındaki farklılıkları görebilmektedir. Babanın formundaki yuvarlakları 'Mavi' boyarken, annede farklı birkaç renk kullanmıştır. Bu detay da, çocuğun anneyi daha çok tanıdığına, anneyi daha fazla yönüyle içselleştirdiğine işaret eder.

8- Öğrenci ağır hareket eder. Bir şey sorunca çok düşünür, geç cevap verir. Hızlı ve akışkan konuşmaz. Yavaş, çok yavaş, ağır ağır konuşur. Konuşmasında tekrar yoktur. Ama renklerin iletiminde ve dilinde, kurgu derinliğinde tam tersi bir durum söz konusudur. Bu da bize içe dönük ve içsel zenginliği daha başarılı olan bir profil çizdiğini göstermektedir.

9- Genel anlamda belirtmek gerekirse bu çocuklar önce içe kapanıktır. Onları çözmek çok güçlü bir iletişimi ve sevgiyi gerektirir. Çocuk sizi sevdiğinde size her şeyi anlatır. Notlarıma baktığımda, ilk 6 ay bana hiçbir şey anlatmadığını görebiliyorum. Bu ve diğer öğrencilerim daha sonra öyle bir açıldılar ki, kümesteki tavuğun yumurtasından, ineğin satılmasından, köpeklerinden, ailelerinden, hastalıktan, izlediği diziden, dinlediği müzikten v.b her şeyden haberim olabiliyor artık. Her sabah geldiklerinde, heyecanla duraksamadan anlatırlar her şeyi. Dahası, her şeyi mucize gibi anlatırlar. Gözlerini heyecanla açarak anlatırlar ve bundan oldukça da keyif alırlar. Bu durum da, bize sözlü anlatım ile sözsüz anlatımın güven ve sevgi sarkacında birbirini bütünlediğini ve hem uygulayıcıya hem de çocuğa yeni ufuklar açtığını göstermektedir.

6

Adı Soyadı : EK.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 16.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 3 kardeştir, en küçüktür.

Ebeveynler : Anne, Kantin İşletmecisi – Baba, Esnaf.

Öğrencinin olumlu kişilik özellikleri:

- Çok konuşkan, sevgi dolu, aktif, girişken.

Veliyle Görüşme:

Öğretmen:

- Çocuğunuzun hobileri nelerdir?

Veli:

- Aşırı müzik dinlemek, televizyon izlemek, gezmek, küçük çocuklarla vakit geçirmek ve oynamak.

Öğretmen:

- Çocuğunuzun vazgeçemediği bir oyuncakı veya eşyası var mı?

Veli:

- Evet bir bebeği var.

Öğrenciyle Görüşme:

Öğretmen:

- Bir dilek dilemen istenseydi, ne dilerdin?

Öğrenci:

- Sağlıklı olmayı dilerdim.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Doktor olmak isterim.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Doğumgünümdü öğretmenim.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Evet, bakın tatlı öğretmenim sana deniz kenarında güzel bir ev yaptım. Güle güle otur öğretmenim. Bu resimdeki kadın sensin. Öğretmenim yanındaki ağaç benim, sana 'Nasılsın', diyorum. Kırmızı ağaçların gökyüzünde uymasını istedim onları gökyüzüne çizdim. Ağacın arkasındaki mor olan şey sizin arabanız öğretmenim. Siz sabahları oraya park ediyorsunuz ya, o yüzden oraya çizdim. Çiçekleri çok seviyorum, o yüzden çiçek çizdim. Bir de 'Güneş' çizdim tabii ki.

Öğretmen:

- Teşekkür ederim ama merak ettim benim boyum bir evden daha uzun boylu mu?

Öğrenci:

- Değil ama ben öyle çizmek istedim.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Aya çıkıp gezmek istersin, diye.

Öğretmenin Görüşü:

1- Yine ağaçlar yerde değil göklerde. Üstelik ağaçlar kırmızıdır. Öğrenci yeryüzünden memnuniyetsizdir ve görmek istediklerini göklerde ve görmek istediği biçimde çizmiştir.

Denilebilir ki, gökyüzündeki büyük kırmızı ağaçlar ebeveynler ve yetişkinler, küçük yeşil ağaçlar da oynamaktan çok hoşlandığı ve çok sevdiği küçük yaştaki çocuklardır ve de arkadaşlarıdır. Onları topraktan bağımsız çizmesi, bağımsız olmalarını istemesidir. Çünkü istediği kadar oynayabilecek eğlenceli vakit geçirebilecektir. Yetişkinler hadi gitme vakti, hadi uyuma

vakti, demeyecektir. Veya oynadığı çocuklar, kendi ebeveynler tarafından gitme zamanı diye elinden alınmayacaktır veya evlerine çağrılmayacaktır. Öğrencimiz; sınırsız ve özgürce çocuklarla ve ebeveynlerle vakit geçirmek istemektedir. Bu isteğinin uygulanmasında da bir sınır, bağ (kök) istememektedir.

Nitekim, öğrenciye bu nedenle sordum.

Öğretmen:

- Gökyüzündeki büyük ağaçlar ne anlatıyor?

Öğrenci:

- Onlar büyük insanlar.

Öğretmen:

- Küçükler kim?

Öğrenci:

- Arkadaşlarım.

2- Bulutların çok olması, öğrencinin çok yönlü olmasına, çok yönlü kişilerden hoşlanmasına ve bu tür kişileri ilginç bulmasına işarettir. Aynı zamanda bulutlar öğrencideki duygu çeşitliliğini de gösterir. Duygulardaki çok yönlülüğü gösterir. Az bulut çizen çocuklar az yoğunluklu, tek bulut çizenler ise tek odaklı bir duyguya yoğunlaşmaktadır denilebilir.

3- Yine öğretmenin çok uzun boylu olmasının nedeni, öğretmenin göklere çıkabilmesi/çıkarılması ihtimalinin hayalen kurgulanmasıdır. Neden öğretmenin göklere aya çıkma isteği vardır sorusuna verdiği cevap ise: “*Orda benim gibi mutlu ol diye*”, olmuştur. Bu bağlamda öğrencimiz, mutluluğun göklerde olduğunu ya da göklerin mutluluk diyarı olduğunu düşünmektedir.

4- Öğretmenle ilgili ayrıntıları öğrenci ezberlemektedir. Örneğin arabasını nereye park ettiği gibi. Öğretmenler, bu çocuklar için çok önemlidir. Örneğin öğretmen hastalandığında öğrenci ağlayabilir. Eve gidince direkt ailesine bunu anlatır. ‘İyi misiniz?’, diye telefon dahi açtırır... Bu da öğretmenin aile ile sosyal ekoloji/yaşantı arasında son derece önemli bir geçiş nesnesi ve köprüsü olduğunu bizlere düşündürmektedir.

5- Öğrenci öğretmene deniz kenarında yeni bir ev çizmiştir. Bu öğrenciler sosyal hayatın içinde çok olmadıklarından onların dünyası ailesi ve de öğretmenleridir. Bu nedenle, dünyalarının merkezine aile ve öğretmenlerini koyarlar. Bu yüzden de resmedilen konular, daha çok aile ve öğretmen üzerine olur.

6- Öğretmene ‘Nasılsın’, diyen yeşil ağaç da öğrencinin kendisidir. Öğretmenin yan başında olması bu çocuklar için oldukça güzeldir. Dikkat edilirse, öğrencimiz gökyüzündeki küçük ağaçları da yeşile boyamıştı. Yeşil olanlar çocuk, kırmızılar ebeveyni. Yani öğrenci, bu bağlamda çocuklar ile ebeveynler arasında farlılıklar olduğunu da bilmektedir.

7- Resimde, öğretmenin etrafını saran onlarca çiçek de, okul arkadaşlarıdır. Bu kurguda, tüm arkadaşları çiçek iken, kendisi ağaçtır. Öğrenci bu bağlamda kendisini farklı görmektedir. Zaten görece lider vasıflı olup, sınıfı ve arkadaşlarını da yönlendirmektedir. Bu konuda zaman zaman bana da yardımcı olmaktadır.

8- Muhtemelen küme küme çizilen pembe çiçekler kız arkadaşlar grubuna, sarı ağırlıklı çizilenler erkekler grubuna işarettir. Bordo veya kırmızımsı çiçekler ile ise çok samimi olmadığı arkadaşlarını gösterir. Zaten bu arkadaşlar ya öğretmenin arkasına ya da ağaç olan kendi imgesinin arkasına çizilmiştir. Empirik gözlemlerine dayanarak söyleyebilirim ki, öğrencilerimiz çoğunlukla insanı insan olarak çizmek yerine, çiçek, bulut, ağaç, kuşlar, karıncalar olarak çizerler. Dahası, çizilen Güneş sayısı da çoksa, onlar da insanları temsil etmektedir. Bu bağlam da bize, düşünce örüntülerinin arketiplere yaslandığını düşündürebilmektedir.

9- Öğrencimiz, resiminde; öğretmenin önüne yeşil saplı kırmızı bir çiçek çizmiştir. Bu muhtemelen bir güldür. İlginç olan bu çiçeğin aynısını kendi önüne de çizmiştir. Tuvalde yeşil saplı kırmızı çiçek başka bir yerde yoktur. Sadece birisi öğretmenin önünde, diğeri de kendi önündedir. Öğretmenin önüne çizilen çiçek, öğrencinin öğretmenini sevdiğini göstermektedir. Öğrencinin kendi önündeki çiçek ise öğretmenin kendisini gerçekten sevdiğini ve bu sevgiye olan sağlam inancı gösterir. Çünkü çiçeklerin ikiside toprağa dikilidir, köklüdür, sağlamdır, yani havada asılı değildir.

10- Resimde, Öğretmenin burnu ve elleri çizilmemiştir. Muhtemelen çocuk öğretmeninde bir eksiklik görmektedir. Nitekim, bu nedenle öğrenciye sordum:

- Neden ellerim yok?

Öğrenci:

- Kolların var, çünkü hep bana sarılıyorsun; ellerin yok, çünkü başımı okşamıyorsun.

- Ağzın var hep beni öpüyorsun. Burnun yok, çünkü başımı hiç koklamadın.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Ay yaptım. Ayın içinde ailemle birlikte yaşıyorum. Ay bizim evimiz. Ayın içinde etekli olan annem diğeri babam ve ben varım. Yıldızlara bakıyoruz. Bu sefer insanlar dilek tutmuyor. Yıldızlar dilek tutuyor.

Öğretmen:

- Neden ayın içinde yaşıyorsunuz?

Öğrenci:

- Göklerde yaşamak için.

Öğretmen:

- Neden göklerde yaşamak istiyorsun?

Öğrenci:

- Dünya mutlu bir yer değil, ama gökler mutlu o yüzden.

Öğretmen:

- Neden babanın elini tutmadın?

Öğrenci:

- Elim oraya kadar uzanamadı çizerken.

Öğretmen:

- Yıldızlar ne dilek tutuyorlar?

Öğrenci:

- Bir tanesinin dileği mutluluk.

Öğretmen:

- Her yıldızın başka dilekleri mi var?

Öğrenci:

- Evet. Bir yıldızda bütün yıldızların dileklerinin kabul olmasını diledi.

Öğretmen:

-Yaa..!

Öğrenci:

- Yerdeki bir çocukta diyor ki: “Gökteki yıldızlar bir yıldız atarmısınız bana?”.

Öğretmen:

- Saçlar neden iki renklidir?

Öğrenci:

- Tek renkli olsaydı beğenmezlerdi.

Öğretmen:

- Annenle elele tuttun ne yapıyorsunuz nereye gidiyorsunuz?

Öğrenci:

- Aydaki çarşı, alışveriş yerlerine gidiyoruz annemle. Pikniğe gidiyoruz. Dışarı yemek yemeğe gidiyoruz.

Öğretmen:

- Bir elde kaç parmak var?

Öğrenci:

- 10.

Öğretmen:

- Anne baba parmakları kaç tane ?

Öğrenci:

- 10.

Öğretmen:

- Sihirli bir değneğin olsaydı Ayı neye çevirirdin?

Öğrenci:

- Eve çevirirdim.

Öğretmen:

-Neden Güneş ya da Dünya evin değil?

Öğrenci:

- Ayı çok seviyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci yine göklerde ailesiyle yaşamak istemektedir. Ama insanlara ve ailesine değil de yıldızlara dilek tutturması ilginç anekdot. Sanırım, öğrencilerin hep göklerde yaşamayı tercih etmesi dünyadan çok ta memnun olmadıklarını gösteriyor. Nedense göklerde daha mutlu olacaklarını düşünüyorlar ve bu nedenle sıklıkla göklerde yaşam resmi çiziyorlar.

2- Öğrenci, yıldızların da insanlar gibi dilek tutacaklarına inanıyor. Hatta yıldızlarla konuşup yeryüzüne bir yıldız atmalarını istiyor. Dikkat edilirse, yeryüzünde bir oyuncak, tablet, telefon istemiyor da gökten bir yıldız istiyor. Demek ki, öğrenci her şeyin güzelinin göklerde olduğunu düşünüyor. Göklerden beklenti içinde olmak aynı zamanda inancın arketipsel ve ilk evresidir. Burada da görüldüğü gibi yıldızların anlamı dilek ve duâdır.

3- Saçların iki renkli olması ve ancak böyle beğenilir demesi öğrencinin insanlar arasında beğenilerin olduğunun hatta bu beğenilerde farklılıklar olduğunun farkındalığını gösterir.

4- “Sihirli değneğim olsaydı, Ayı evime dönüştürürdüm.”, cümlesi göklerde yaşama isteğidir. Göklerin mutlu olduğuna inanmaktadır. Bu yüzden öğretmene yeryüzünde ev yapmasına rağmen, ‘Aya gitmek istersin diye uzun boylu çizdim’, demiştir. Bu dünyanın realitesi burada yaşamaktır, bunun farkında olduğundan öğretmene evi yeryüzünde çizmiştir. Ama mutluluğun göklerde olduğuna inandığından oraya gidilebileceğini düşünerek öğretmene bir araç/ vesile sunarak göklere gitmeye dair açık bir kapı bırakmıştır. Bu bağlamda demek oluyor ki; öğrencimiz, öğretmenin de mutlu olmasını istemektedir.

5- Bir elde kaç parmak var sorusunu iki defa sorduğum hâlde 10 parmak demiştir. Ya sayısını bilmemektedir. Ya da dikkat eksikliği vardır. Dikkat eksikliği bu çocuklarda oldukça yaygın bir floraya sahiptir. Uğraşlarına, dikkatlerini çok az verirler. Sorduğunuz veya yaptırdığınız uygulama zor gelirse de “Yorulдум” diyerek bırakırlar veya başka deyişle çok erken yorulurlar.

6- Anne figürü bu öğrencimizin dünyasında daha ön plandadır. Paylaşım alanları daha fazladır çünkü. Anneyle daha fazla zaman geçirmektedir. Resimde bu yüzden annenin elini tutmuştur.

7- Resimde, anne-baba ve kendisinin gözbebekleri yoktur. Üstelik hepsinde gözler kırmızıdır. Bu durum, çocuğun kendi özgül durumunun görece farkında olduğunu, farklı olduğunu, biraz da sevdiklerine yük olduğunu hissedebileceğini, bu nedenle göz temasından çok hoşlanmadığını, insanların gözlerinde kendisini inceleyen, veya kendisine tecessüsle bakan bakışlardan incindiğini, bu nedenle de göz bebekleri ile temasın kendileri için zaman genelde incitici olduğunu bize düşündürmektedir. Öğrencimiz, denilebilir ki bu nedenle göz bebeklerini çizmek/resmetmek konusunda gönülsüzlük sergilemiştir.

8- ‘Bu sefer insanlar değil, yıldızlar dilek tutuyor’, ifadesinde; demek ki çocuk, insanların dileklerini, dilek tutma sıralarını ötelemiş veya ertelemiştir. Artık dilek tutma sırasını yıldızlara vermiştir. Çünkü yıldızlar insanlardan daha güzel ve çocuğu (kendisini) daha mutlu eden dilekler tutacaktır. Çünkü gökler mutluluk yeridir. Kabul olunan dileklerin diyârıdır. En azından çocuğun umudu ve beklentisi bu yöndedir.

9- ‘Gökten bana bir yıldız atar mısın?’ ifadesi, inancın arketipsel evresini çağrıştırmaktadır. Yıldızın atılması; dileğin karşılık bulması ve isteğin kabul edilmesi yönünde yorumlanabilir.

10- Öğrenci bir yıldızın duasının, dileğinin;

- Bütün yıldızların duasının dileğinin kabul olması, kabul edilmesi olduğunu söylemiştir. Öğrenci bu cümlesi ve resimde böyle bir anlatımla dilek ve duaların kabulünü garanti altına almak istemektedir.

7

Adı Soyadı : HD.

Yaş : 18.

Resim I

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Kuşun üstüne çıktım. Göklerde uçuyorum. Benim evimin çatısında kuşlarım var.

Öğretmen:

- Ne tür kuşların var?

- Üç güvercinim var. Kuşların bebekleri olunca çoğaldılar.

Öğretmen:

- İsimleri var mı?

Öğrenci:

- Onlara isim takmak hiç aklıma gelmedi. Onları yediriyorum onlar benim arkadaşlarım. Çok iyi arkadaşlar bence.

Öğretmen:

- Nereye uçuyorsunuz?

Öğrenci:

- Uzaya gidiyorum.

Öğretmen:

- Orada ne görmek istersin?

Öğrenci:

- Uzaydaki robotları bakmaya gittim.

Öğretmen:

- Giderken kuşunla hiç konuştun mu?

Öğrenci:

- Hayır hiç konuşmadık.

Öğretmen:

- Neden?

- Herkes kendi hayalleriyle meşguldü de o yüzden.

Öğretmen:

- Kuşların bir kalbi var mı?

Öğrenci:

- Yok.

Öğretmen:

- Bulutların içi boş mu?

Öğrenci:

- Boyamak istemedim. Öyle kalsın istedim.

Öğretmen:

- Uzaydaki robotlar nerede yaşıyor?

Öğrenci:

- Uzaydaki şehirde yaşıyorlar.

Öğretmenin Görüşü:

1- Yine göklerde uçma, göklere kaçma isteği vardır. Bir anlamda refâh ve gönenmişlik arayışı.

2- Çocuk kuşları kendine çok yakın görmektedir. Kuşlarla konuşmaktadır. Ama göğe çıkarken hayâller kurmak istediğinden aralarında konuşmamışlardır. Denilebilir ki, öğrencimiz gökleri o kadar merak etmektedir ki, her fırsatta göklere uçmak istemektedir. Göklerdeki hiçbir ayrıntıyı kaçırmamak için de konuşmamaktadır. Hayallerini göklerde kurmaktadır. Demek ki gökler; rahattır, iyi hissetmektedir, gergin değildir ve orada hayâllerine derin ve huzurlu bir şekilde dalabilmektedir. Bu noktada bir Livaneli şarkısı bizi çok daha derinlere çekip onları anlayabilmemiz için empatiye davet etmektedir.

Gökyüzü Herkesindir

Bir gün,
Çok bunalırsan,
Denizin dibinde,
Yosunlara takılmış gibi,
Soluksuz....

Sakin unutma gökyüzüne bakmayı
Gökyüzü senindir
Gökyüzü herkesindir.

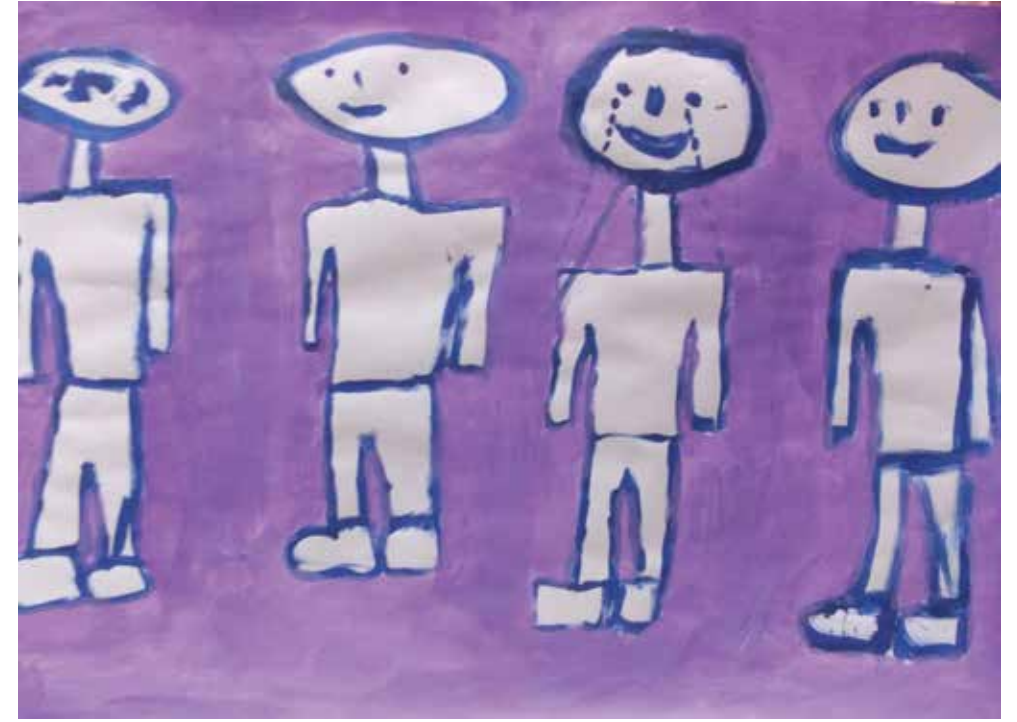
3- Çocuk yalnızlıktan dolayı kendisine kuşları arkadaş seçmiştir. Tabii ki en çok keyif aldığı arkadaşıyla yolculuğa çıkmak için en çok sevdiği arkadaş olarak kuşu seçmiştir. Kuşun uçma özelliği ile kendisine yardım edeceğini de düşünmüş olabilir. Burada dikkati çeken husus, kendisine insanlardan arkadaş değil de bir kuşu arkadaş olarak seçmesidir.

4- Hayvan sevgisinin, hayvan bakmanın bu tür çocuklara iyi geldiğini yalnızlığını giderdiğini iyi hissettirdiğini düşünüyorum. Bu konuda modern psikoterapilerde “Hipoterapi” denilen yeni bir ekolün de olduğunu gelişmiş ülkelerin uygulamalarında görebiliyoruz. Buradaki hayvan sevgisinin öğrencimize anlamsal bir çatı sunduğunu, kendisini iyi hissettirdiğini, yalnızlığını giderdiğini rahatlıkla anlayabiliyoruz. Zaten resimde de görüldüğü gibi, öğrencimiz kuşlarla mutludur ve bu yüzden kendini kuşun üzerinde gülerken resmetmiştir. Ayrıca öğrencimizin gerçek hayatta da kuşlarla çok yakın olduğunu anlayabiliyoruz. Çünkü kuşları çok iyi gözlemlemiştir. Her ayrıntıyı çizmiştir. Nitekim kategorik olarak bu öğrencilerimiz, sevdikleri konularda çok iyi gözlemcidirler.

5- Öğrencimiz, resimdeki kuşu canlı ve rengârenk boyamıştır. Aynı renkleri kendi üzerinde de kullanmıştır. Bu kurgu, kuşlarıyla mutlu geçirilen zamanların bir yansımasıdır. Ayrıca öğrencimiz koyu renkleri de tercih etmemiştir. İçindeki ferahlığı çizdiği resime yansıtarak egzersiz çalışmasını özenli boyamıştır.

6- Empirik gözlemlerime göre öğrencilerin %30'u bulutları saydam çizdiği ve boyamadığı görülmüştür. Diğer %30'u normal çizerken ve boyarken, geriye kalan %40'lık dilim ise bulutu mavi, gökyüzünü de beyaz boyayarak renklerin yerlerini değiştirmiştir. Öte yandan, nedense Güneşi hemen hemen hiçbiri saydam çizmemiş ve boyasız bırakmamıştır. Bu kurgu da bize, dünyada olmasa bile gökyüzünde değiştirebildiği kadar değişiklikler yaparak kendi gizil inşâcılığını böylece tuvale yansıttıklarını göstermektedir.

Resim II (Bulut Kafa)

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Hocam bunlar buluttur. Bulutların kolları bacakları var (sağdan ikinci bulut). Bu bulut ağlıyor. Bir derdi var. Derdini söylemek istemiyorum (sağdan

üçüncü bulut). Bu bulut, arkadaşı bulut kafa ağlamasın diye moral veriyor (sağdan dördüncü bulut). Bu bulutunun bir gözü kör. Tek gözlüdür.

(Sağdan üçüncü) Bulut diyor ki: “Tek gözün var! İki gözün olsaydı bizimle gezerdin”.

Öğretmen:

- Yani bu bulutlar arkadaş mı?

Öğrenci:

- Bulutların hepsi arkadaşdır. Bu bulut (sağ en baştaki) benim!

Öğretmen:

- Bulutların cinsiyeti var mı?

Öğrenci:

- Hepsi erkek.

Öğretmen:

- Saçları var mıdır?

Öğrenci:

- Yok.

Öğretmenin Görüşü:

1- Bulutları bence insanlarla özdeşleştirmiştir. Bulutların kol ve bacak takmak oldukça geniş bir hayal gücüdür. Çizdiği ve boyadığı resimde de, muhtemelen arkadaşlarıyla olan ilişkilerini dile getirmiştir ve tuvale yansıtmıştır.

2- Arkadaşının bir derdi vardır ve öğrenci bunun gizli kalmasını tercih etmiştir. Öğrenci gerekli olduğuna karar verdiğinde sır tutabilmektedir. Bu durum çok nadir olur. Takdir edilesi önemli bir detaydır. Çünkü genelde öğrenciler, paylaşılanın bir sır olduğunu ve söylenmemesi gerektiğini unuttuklarından sır tutamazlar.

3- “Tek gözün var! İki gözün olsaydı bizimle gezerdin.” cümlesi bize anlatmalıdır ki öğrencimiz, arkadaşların birlikte gezebilmesi için ve arkadaşlık edebilmek için bazı yeterliliklerin olması gerektiğini düşünmektedir ve resmine bu duygusunu aktarmıştır.

4- Bir bulutun ağlaması ve diğerinin teselli etmesi gibi insani özelliklerin buluta yüklenmesi, bulut üzerinden anlatılmasından, çocuğun hayâl dünyasında bulutların hissedilen valıklar olduğunu kurguladığı ve buna da gerçeklik verdiği/vermek istediğini sonucunu çıkarabiliyoruz. Nitekim, genellikle bulut üzerinden, çizilen bu resimlerde bu tür anlatımlara çok sık rastlanır.

5- Öğrencimiz, fiziksel olarak bireysel farklılıkların farkındadır: Bir bulutun kör olması, bütün bulutların erkek olması, bulutların saçının olmadığını söylemesi vb.

6- Resimde eller çizilmemiştir. Buradan hareketle, öğrencimizin görece kendinde veya etrafında bazı eksiklikleri ödünlemekte veyahut ta etrafında anlamlandıramadığı şeyler görmektedir.

8

Adı Soyadı : ŞÇÖ.
Cinsiyeti : Kız.
Yaş : 17.
İkameti : Ailesi ile birlikte yaşıyor.
Kardeş sayısı : 2 kardeştir, ikinci çocuktur.
Ebeveynler : Anne Ev Hanımı - Baba emlak danışmanı

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Çocuğunuzun olumlu kişilik özellikleri nelerdir?

Veli:

- Uyumlu, konuşkan, sevimli, düzenli ve sır tutmaz.

Öğretmen:

- Hobileri nelerdir?

Veli:

- Müzik dinlemek, kendinden büyük hemcinsleriyle konuşmak.

Öğretmen:

- Öğrencinin bir hastalığı varsa söylemek ister misiniz?

Veli:

- Psikoz.

Öğretmen:

- Öğrencinin çok ısrarcı olduğu bir durum var mı?

Veli:

- Evet her hafta sonu cafeye gitmek ister, ısrarla.

Öğrenciyle Görüşme:

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Evet, öğretmen ya da doktor olmak.

Öğretmen:

- Kâbuslar görür müsün?

Öğrenci:

- Evet, köpekler peşime düşüyor çok korkarım.

Öğretmene Göre Öğrencinin İlgi Alanları:

- Gezmek, cafeye gitmek, yemek yemek (her zaman pasta günü yapmak ister). Okula pastalar ve dolmalar getirir çok ta güzel afiyetle yer. Ayrıca isim ezberlemekten ve yazmaktan çok hoşlanır.

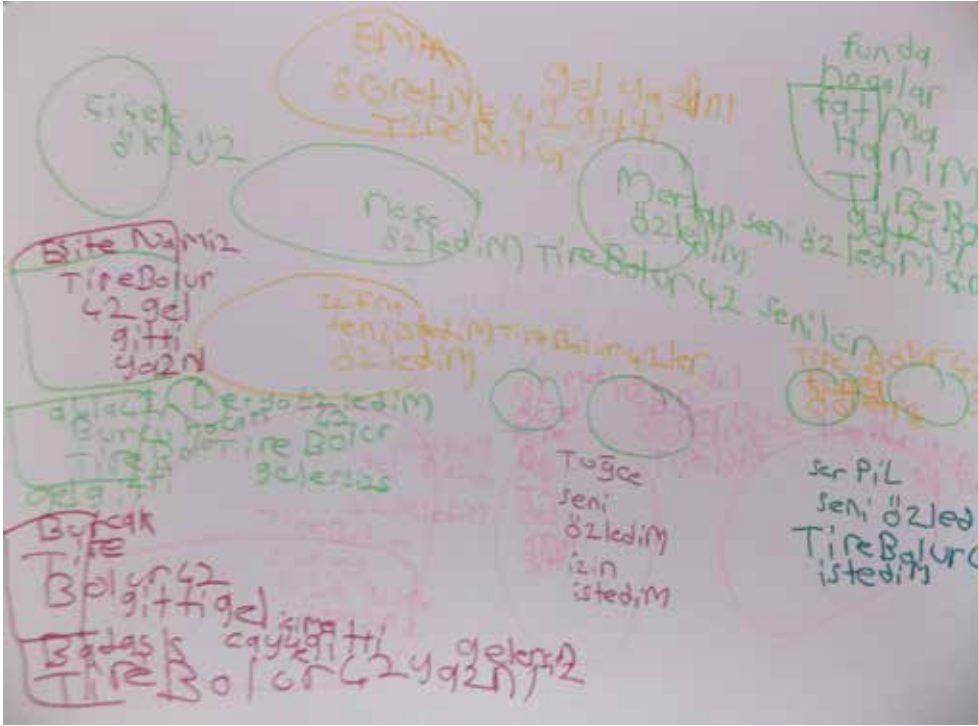
Öğretmen:

- Para önemli midir?

Öğrenci:

- Para harcamayı çok seviyorum, alıştım, adet ettim öyle.

Resim 1, Birinci Aşama, (Yazı Aşaması)

Öğretmenin görüşü

1- Öğrenci iki yıl boyunca aynı resmi çizmiştir. Öğrenciye hiçbir şekilde başka resim çizmesi için ısrar edilmemiştir. Anne ile yapılan görüşmede öğrencinin evde de hep aynı resmi sürekli olarak çizdiği öğrenilmiştir.

2- Öğrenci isim ezberlemeyi ve yazmayı çok sever. Öyle ki, okuldaki öğretmenlerin ve eşlerinin, çocuklarının, öğretmenin anne-babalarının isimlerini ezbere bilir. Her hafta isim isim, tek tek çocuklarımızı eşimizi anne babamızı, ne yapıyor? Nasıllar? diye sorar.

3- Öğrenci bol yazılı resimleri yapar. İsimleri sorar ezberler. Resimde bir sürü insan ismi olur. İsim yazmaktan asla vazgeçmez. İki yıl boyunca bu şekilde devam etmiştir.

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Sen buradasın, ben de buradayım.

Öğretmen:

- Seni göremedim. Başını kollarını bacaklarını bedenini göremiyorum. Anlayamıyorum. Sen bir öğretmen olup bana öğretir misin?

Öğrenci:

- Tabi bak, öğreteyim sana.

İşte ben buradayım. Çiçek Çksüz. “Ç” harfı benim başım. “İ-ç-e-k” harfleri boynum, karnım ve kollarım. “Ö-k-s-ü-z” harfleri, belim bacaklarım. Yani ben buradayım işte, göremiyor musun?

Öğretmen:

- Gördüm teşekkür ederim.

- Diğer yazdığın harflerde başka insanların bedenlerini mi oluşturuyor?

Öğrenci:

- Evet... Bak buradayım çizdim ya herkesi göremiyor musun, ben görüyorum.

Öğretmen:

- Gördüm.

4- Öğrenci sevdiği insanların isim ve soyadlarını yazmaktadır. Harflere bir beden giydirmektedir. Üstelik bunun çok açık ve net bir beden olduğunu ve herkesin bunları bu şekilde gördüğünü düşünmekte ve görülemeyişine de şaşırmaktadır.

5- İsimler genelde çizilen yuvarkların içinden taşmış durumdadır. Bu kurgu, herkesi ayrı ayrı tanıdığını ve karıştırmadığını, resimdeki insanların da birbirini tanımadığının anlaşılmasını betimlemeye yönelik olabilir.

Öğrencimizle Bir Anı:

2 yıldan fazla bir süredir bu öğrencimizin dersine giriyordum. Öğrencime, neden hep aynı resmi çizdiğini sormak istiyordum ama bunu direkt de soramazdım.

Birgün tüm sınıfa bir masal anlattım ve bir soru sordum. Herkes sorumu cevaplarken, onun cevabını özellikle bekledim.

Yönergemde dedim ki:

- Bugün size bir masal anlatacağım ve masalı sizin tamamlamanızı ve sonra resmetmenizi istiyorum.

Masalım şöyle:

“Büyülü bir ormanda çok güzel bir prenses yaşarmış. Resim çizmeyi çok severmiş. Sürekli ormandaki güzel sarayın bahçesindeki büyülü ağacın resmini çizermiş. Hiç vazgeçmezmiş. Bu resmi çizmekten hiç bıkmazmış. Hatta çok keyif almış. Çocukluğu hep bu bahçede geçmiş. Bu ağacın altında çok anıları varmış. Uyuyup kalmış, çok güzel rüyalar görmüş bu ağacın altında. Ağacın salıncağında da sık sık sallanmış.

Hem özel öğretmeniyle bu ağacın altında ders çalışmış ve okuma yazmayı öğrenmiş. Genç kız olunca da burada, bu ağacın altında, pastalar yapmayı öğrenmiş. Örgüler öğrenmiş. Büyülü ağaç gülümseyebiliyormuş üstelik. Hep ona gülümsermiş zaten. Günlerden birgün ormana bir prens gelmiş. Bu sarayda onu aylarca misafir etmişler.

Prens ve prenses birbirine delice âşık olmuşlar. Ama ne varki prensin bir derdi sıkıntısı varmış. Bu kadar güzel resim çizen prenses, neden hep aynı ağacın resmini çiziyormuş. Neden hep aynı resmi çiziyormuş da, bir defa da sevdiği prensin resmini çizmiyormuş.

Sizce prens, prensese neden hep aynı resmi çizdiğini sormalı mıdır?”

Bu sorumu sınıfa genel olarak sordum. Sırayla herkesi dinlerken onun cevabını bekledim.

Beklediğim cevap sonunda geldi:

Öğrenci:

- Evet! Prensese neden hep aynı resmi çiziyorsun, diye sorsun.

Öğretmen:

- Masalımızın geri kalanını tiyatro oynayarak bitireceğiz.
- Ş. sınıfta tek kız sen olduğun içinsen prenses olur musun?

Öğrenci:

- Evet.

(Bu arada bir de prens de seçtik)

Prens sordu:

- Neden hep aynı resmi çiziyorsun?

Öğrenci:

- Çok hoşuma gidiyor.

Prens:

- Ama neden?

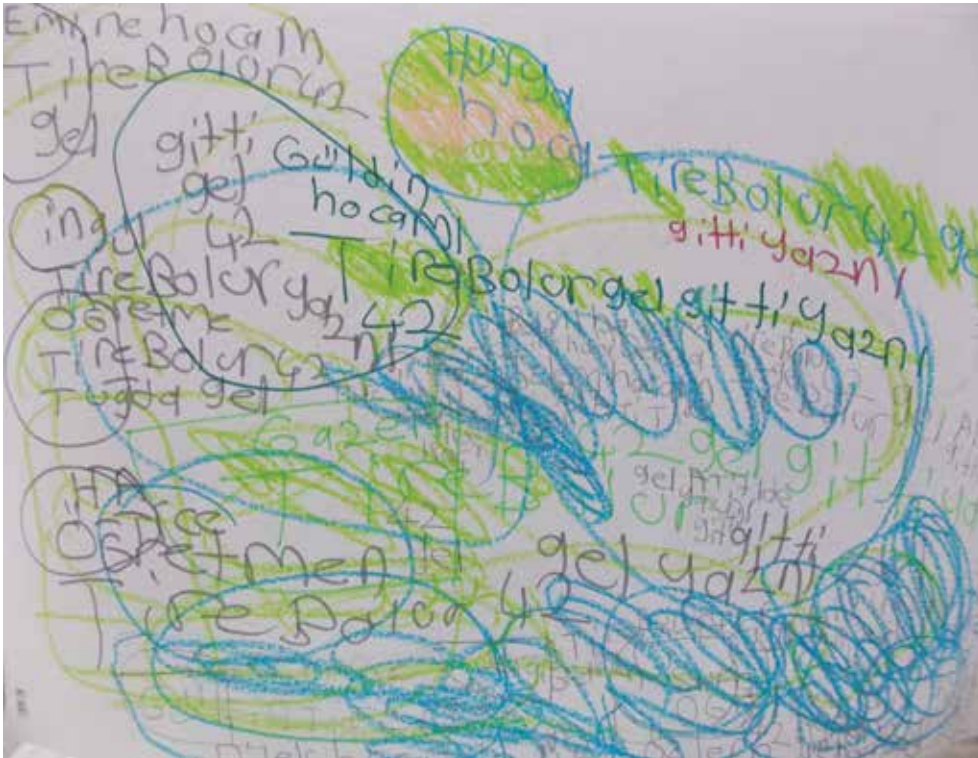
Öğrenci:

- Çünkü bunu başarabiliyorum. Başardığım resmi çizmek hoş oluyor. Çünkü tek başarabildiğim bu resim.

(‘Şonra masalımızın resmini de çizelim’ dedim ve etkinlik resimimizi çizmeye başladık.)

Bu mizansen ile, böylece öğrencimin dünyasını ucundan yakalamıştım. Demek ki, sadece bu resmi çizebileceğine inandığından ve sadece bunu başardığına inandığından aynı resmi çiziyordu. Biraz vakit kaybetsem de nihayet bunu anlamış oldum. Bu geri bildirime göre bu öğrencimize özgü yeni bir çalışma metodumu belirledim. Ona ne vereceğimi ve nasıl vereceğimi biliyordum ama bunun ne kadarını alacağını ne açılımlar yapabileceğini bilmiyordum. Sonrasında da aşama aşama onu takip ettim.

Resim II, İkinci Aşama, (Boyama Aşaması)

Önceki resimlerde sadece çizim ve yazı varken, öğrenci bu resimlerde kısmen tuvali boyamaya başlamıştır.

Öğretmen:

- Neden bazı yerleri boyayarak karaladın. Bazı yerleri boyamadın?

Öğrenci:

- Şaşırttım. Aklım ordaydı. Aklım nerdeyse orayı boyadım.

Öğretmen:

- Kimi şaşırttın?

Öğrenci:

- Seni.

Öğretmen:

- Neden dairesel hareketlerle boyadın?

Öğrenci:

- Düz boyamayı unuttum. İşime geldi mi unutmuyorum. İşime gelmedi mi unutmuyorum.

Öğretmen:

- Neden işine gelmedi?

Öğrenci:

- Çabuk bitsin diye. Uzun boyamak sıkıcı olur diye düşündüm.

Öğretmen:

- Her iki boyamada da mavi ve yeşili tercih ettin, neden acaba?

Öğrenci:

- Seviyorum yeşili, maviyi. Alıştığım için.

Öğretmen:

- Nerede alıştın?

Öğrenci:

- Burada, resim dersinde.

Öğretmen:

- Yeşil sana neyi hatırlatıyor?

Öğrenci:

- Çam ağacı geliyor.

Öğretmen:

- Çam ağacını seviyor musun?

Öğrenci:

- Seviyorum.

Öğretmen:

- Mavi deyince ne hatırlatıyor?

Öğrenci:

- Üçgen geliyor aklıma. Senin oğlun Mehmet geliyor. Mehmet ismini çok seviyorum. Arkadaş olarak seviyorum yanlış anlamayın. Mavi rengi bana Mehmet ismini hatırlatıyor. Zaten daha önce resmimde mavi Mehmet yazmıştım. Sana oğlunun adını sormuştum, adı Mehmet demiştin. Annenin ismi de Sevim, babanın da Ali.

Öğretmen:

- Aaaaa! Canım süpersin. Bunları nasıl aklında tutuyorsun?

Öğrenci:

- Çok seviyorum, meraklıyım ben.

Öğretmen:

- Peki isimleri ezberlemezsen ne olur?

Öğrenci:

- Unutkanlık olur.

Öğretmen:

- İsimleri ezberlemek bir kural mı?

Öğrenci:

- Kural tabi.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Meraklı olduğum için kural.

Öğretmen:

- Kural ne demek?

Öğrenci:

- Güzel demek, hafızası kuvvetli hanım kız demek.

Öğretmen:

- Kurala uymazsan ne olur.

Öğrenci:

- Tanımamazlık olur, insanaları tanıyamam.

Öğretmen:

- Bunu yapınca ne hissediyorsun?

Öğrenci:

- Bunu yapınca daha sakin oluyorum.

Öğretmen:

- İsim ezberlemeyi bırakmak ister misin?

Öğrenci:

- Şimdi bırakamam. Ama 18 yaşında bırakırım. (Yaşı şu anda 17'dir).

Öğretmen:

- Neden 18 yaşında?

Öğrenci:

- Çünkü küçük bir kızım ben. Genç kız olunca bırakırım.

Öğretmen:

- İnsanları seviyor musun?

Öğrenci:

- Tabii.

Öğretmen:

- Neden seviyorsun?

Öğrenci:

- İyi davrandıkları için.

Öğretmen:

- Sence kötü insan var mı?

Öğrenci:

- Yok. Dünyada hiç kötü insan yok. Kötülük de yok. Hiçbir şey yok. Yaramazlık ta yok. Ben genç kız oldum yaramazlığı bıraktım. Annem babam beni çok seviyor, bana üzümler alıyorlar. Yeşil üzüme taktım kafayı.

Öğretmen:

- Dünyayı tek renge boyaman gerekseydi hangi renge boyardın?

Öğrenci:

- Kırmızıya boyardım.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Yaşım büyüdüğü için. Derslerimin iyi olması için.

Öğretmen:

- Kırmızının bir anlamı var mı?

Öğrenci:

- Evet, oje.

Öğretmen:

- Yani bütün dünyayı ojeyle mi boyardın?

Öğrenci:

- Evet! Süslü dünya olsun diye.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrencide, sınırları aşmadan, sınır içi boyama yok denecek kadar azdır.

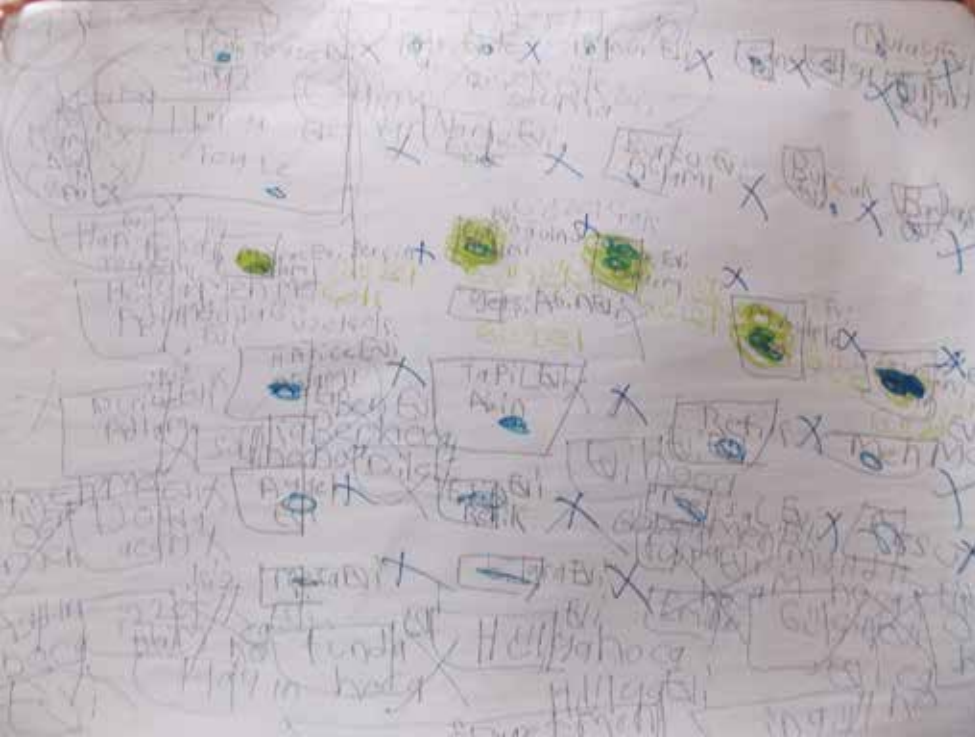
2- Dairesel hareketlerle boyama yapmıştır. Bu şiddet eğiliminde olmadığını ve sakin ve barışçıl olduğunu bize göstermektedir.

3- Resim öğretmenini, her tenefüs Tirebolu'ya bir cafeye davet etmiş, yıl boyunca bundan aslâ vazgeçmemiştir. Resimde, sol üst kısımda bu duygu anlatılmıştır.

4- Resimlerde, yazı terkedilmemiştir ama boyama aşamasına geçilmiştir. Öğrencimizin harfleri, harf olmanın ötesinde, desen imgeleri olarak da görüldüğü düşünülmektedir.

5- Öğrencinin daha iyi resim yapacağına dair inancı biraz daha gelişmiştir.

Resim III, Üçüncü Aşama , (İşaretleme Aşaması)

Öğretmenin Görüşü:

1- Boyama aşamasının ardından, işaretleme aşaması görülmüştür:

Öğretmen:

- Ş.cığım! Bu çarpılar ne demek, bana anlatır mısın?

Öğrenci:

- Öğretmenim bu çarpılar doğru çizdiğimi gösteriyor.

Öğretmen:

-Yani doğru çizdiğin evlere çarpı mı koydun?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Bazı yerlere de yeşil nokta gibi işaret yaptın. O neden ki, bana söyler misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim, bu evleri yeşil büyük noktayla işaretledim, çünkü bu evler mutlu huzurlu evlerdir. O yüzden yeşil noktalar bunu gösterir işte... Güzel bu evler...

Öğretmen:

- Çok güzel! Ş.cığım çok güzel resimler yapıyorsun, aferin sana.

2- Öğrenci, artık iç dünyasında, artık doğru ve güzel çizimler yaptığına kesinlikle inanmıştır ve iknâ olmuştur. Bu nedenle resimle doğru çizdiklerini çarpıyla gösterirken, mutlu evleri güzel diye niteleyerek kendini ödüllendirmiş ve takdir etmiş, bu nedenle de yeşil noktayla işaretlemiştir. Sonuç olarak bu işaretlemealarının ardında, güzel ve doğru çizmiş olduğunun inancı ve başarımış olmanın bir özgüven yansıması vardır.

Resim IV, Dördüncü Aşama , (Resime Yaklaşma Aşaması)

Öğretmenin Görüşü

1- Öğrencimiz bu resminde bir sürü pencere çizmiştir. Ama bu son derece sevindirici bir gelişmedir. İki yıldır tek insan ya da figür vb. çizmeyen öğrencimiz, böylece resime ilk adımını atmıştır. Bir nesne çizmiştir. Bu aşamada, yazıyı tekrar ettiği gibi şimdi de nesneleri tekrar etmektedir.

2- Dairesel karmaşık boyama bırakılmış daha düzenli boyama başlamıştır.

3- Daha fazla renk kullanmıştır.

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Bu pencerelerin hepsinden öğretmenim sana bakmak istiyorum.

Öğretmen:

- Baktığın başka insanlar yok mu?

Öğrenci:

- Başka bir yere bakmıyorum, sadece sana bakıyorum.

Öğretmen:

- Neden tüm pencerelerden bana bakıyorsun?

Öğrenci:

- Çünkü seni çok seviyorum. (Not: Bu özel çocukların gelişiminde sevgi, en önemli ve öncelikli itici güçtür).

Öğretmen:

- Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

Öğrenci:

- Bebekken annem doktora götürdü. Kafamı çektiler. Vakumlama diye bir şey yapmışlar. Profosere gittim öğretmenim, biliyor musun? ”Ş.Ç., çok iyi maşallah, dersleri çok güzel. Güzel tatlı bir kızın var. Her şeyi de biliyor.” dedi anneme, öğretmenim, çok heyecanlandım. Çok sevindirdi beni profesör.

Bazen kötü rüyalar görüyorum. Köpekler peşime düşüyor, hep çok korkuyorum.

Çok gezmek istiyorum ama abim beni bazen gezdirmeyince de çok üzülüyorum öğretmenim. Ş.nin karnesi takdir olsun. Ş. mutlu olsun diye bana en yüksek notu ver olur mu?

Öğrenciyle Bir Anı:

Öğrenci okula geldiği ilk bir yıl boyunca öğretmenlerine hep ismiyle hitap etmiştir. Anne-babadan sürekli ‘Selma-Muammer’ olarak bahsetmiştir. Neden böyle yaptığını sorduğumda gâvurluktan demiştir. Gâvurluk ne demek dediğim de inatçılıktır, inatçı keçiliğim vardır demiştir.

Öğrenciye ısrar edilmemiştir.

Aradan bir yıl geçtikten sonra öğrenci derste öğretmenim diye hitap edince çok şaşırdım.

Öğretmen:

- Aferin güzel ama neden fikrini değiştirdin?

Öğrenci:

- Anne babama da anne baba diyorum artık. Bütün öğretmenlerime de öğretmenim diyorum. 'Neden biliyor musun?', çünkü ben akılandım. Ben çok akıllı bir kız oldum. Annem öyle söyledi. Akıllı kızlar öğretmenine, anne-babasına isim demezler. Büyüdüm genç kız oldum. Türkan Şoray gibiyim ben. Çok güzelim çünkü.

Öğretmen:

- Aferin sana.

Buradan da anlaşılabilir ki; her çocuğa açılan bir kapı vardır. Hiçbir çocuk ulaşılmaz değildir. Sadece onun dünyasına girmek ve emek vermek gerekiyor demek ki... Çünkü iki yıl sonra bir gün ona Ş. diye seslenince;

Öğrenci:

-Bana Ş., deme! Çiçeğim de., diye cevap vermiştir. (Not: Karşılık bulan sevgi eğitim-ve-öğretimin lokomotifidir.)

Resim V, Beşinci Aşama , (Resim Yapma Aşaması)

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Birbirine yapışık iki kare Güneş, annemle-babamdır. Bitişik güneşlerin yanındaki güneşlerin biri ben biri abim. Bu iki ev (sol baştaki) benimdir. Her evimin içinde ayrı bir dört ev daha vardır. Bitişik güneşlerin altındaki ev ablamın evidir. Benim evlerimin yanındaki ağaçlı ev senin evindir. Senin evin, hem ev hem de Güneştir. Evin yanındaki yapışık ağaç, kocan Mustafadır. Bak senin evin Mustafa'ya yaslandı, öğretmenim.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- O seni mutlu ediyor.

Öğretmen:

- Ağaç hakkında bir şey söylemek ister misin?

Öğrenci:

- Bu ağaç Seyfi dayım, dayım çok uzun boylu olduğundan ağacı uzun çizdim. Dayımı çok seviyorum. Çünkü bana kısır ısmarladı. Sağ alttaki ev, bilgisayar öğretmenimin evidir. Ama onun evi senin evin gibi Güneş değildir.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci ilk resminde Güneşi insanlarla özdeşleşmiştir. Güneşlere isim vermiştir. Daha doğrusu, insanları Güneş olarak çizmeye başlamıştır.

2- Öğrencimiz ilk defa ağaç ve ev çizmiştir. Güneş ve ağaçlar insan iken, kendi evi sadece ve sadece evdir. İsim veya birey değildir. Sadece kendine ait olduğu evdir. Enterasan olan tüm güneşleri ve ağacı insanla özdeşleştirirken sadece kendi evini insanla özdeşleştirmemiştir.

3- Soldaki iki ev de Ş.'nin evidir. Kendi söylemine göre her birin evin içinde dörder tane yavru ev vardır. Bu detay, ilk defa rastladığım bir durumdur.

4- Ortadaki Güneşin ışıkları çok fazla ve geniş bir alandır. Bu ağabeyin güneşidir. Ağabey çocuğun dünyasında önemli bir yer kaplar. Çocuklar, resim etkinliklerinde, önem verdiklerini büyük, önemsemediklerini de küçük çizerek. Öğrencimizin, ağabeyiyle keyifli kaliteli zaman geçirdiğini düşünüyorum.

5- Bazıları sadece güneşken, sadece resim öğretmenin evi hem Güneş hem de evdir. 'Neden?', diye sorulduğunda; sürekli öğretmeniyle vakit geçirmek istediği için, öğretmeni çok eğlenceli ve zevkli bir insan olarak gördüğü için, yanımda kendini evinde hissettiğinden, öğretmeni hem ev hem de güneş olarak gördüğünü ifade etmiştir. "Öğretmenim seninle sohbet etmeye bayılıyorum o yüzden sen hem ev hem güneşsin." demiştir.

6- Resimlerde 'yazı' tam olarak terk edilmemiştir.

7- Son olarak şunu da ifade etmek isterim ki; Ş., bu kadar emeğinin ardından, 3 aylık yaz tatili dönüşünde maalesef 'Birinci Aşama'ya geri dönmüştür. Bazen ikinci aşamada da resimler çizmektedir. Buradan da şu sonucu çıkarmalıyız ki;

Özel eğitim çocuklarında, eğitime asla uzun süreli ara verilmemelidir.

9

Adı Soyadı : MA.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 20.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 4 kardeştir, en büyük çocuktur.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, Polis.

Öğrencinin Olumlu Kişilik Özellikleri:

- Neşeli, konuşkan, uyumlu ve sevgi doludur.

Öğrencinin İlgi Alanları ve Hoşlandığı Şeyler:

- Örgü örmek, oyun oynamak, kulaklıkla müzik dinlemek, annesiyle pasta yapmak, resim dersine girmek.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- En mutlu olduğum gün, köye gittiğimde mutlu bir günümüdü. Ben hep öğretmenlerimi rüyamda görüyorum. Arkadaşlarımı da görüyorum. Herkes mutlu. Herkesi çok seviyorum.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Kötü rüyalar görüyorum. Çok korkuyorum kötü rüyalar görmekten de korkuyorum.

Öğretmen:

- Bir hayâlin var mı?

Öğrenci:

- Evet, memur olmak istiyorum.

Öğretmen:

- Bir yağmur damlası olsaydın nereye düşmek isterdin?

Öğrenci:

- Senin avucunun içine.

Öğretmen:

- Başka?

Öğrenci:

- Sen yoksan, kendi avucumun içine.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu kapı denize açılıyor. Çiçekleri çok sevdiğim için çiçekli kapı yaptım. Sandıkta hazine var. Ahtopot kollarıyla hazineyi çalıp götürmek istiyor. Balıklar, annem-babam ve kardeşlerim. Bu yılanlar deniz kızını ısırarak için sıraya girmiş. Bunlar da inci. Bu çiçekli kapı denize açılıyor.

Öğretmen:

- Ne güzel kapı, çiçekli çiçekli...

Öğrenci:

- Kapıyı süsledim, çünkü süslü kapı olsun istedim.

Öğretmen:

- Balıklar hakkında ne söylemek istesin.

Öğrenci:

- Büyük balıklar, annemle babamdır. (Kapının altındaki balık anne, sol alttaki büyük balık baba). Üstteki 3 balık kardeşlerimdir. Buradaki ahtopot, deniz kızının yanındaki hazine sandığını kollarıyla sarıp, sonra da çalıp götürmek istiyor.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü deniz kızının sandığında mücevher ve altınlar var.

Öğretmen:

- Altınları oraya kim koydu ya da bu altınlar nereden geldi?

Öğrenci:

- ...

- Üçgen olan deniz kabağudur.

Öğretmen:

- Deniz kabuğunun içinde bir şey var mı?

Öğrenci:

- Bu beyaz noktalar incilerdir.

Öğretmen:

- Bu inciler kimindir?

Öğrenci:

- Bu denizkızıdır ve yılanlar denizkızını ısırarak için sıraya girdi.

Öğretmen:

- Neden ısırarak için sıraya girdiler?

Öğrenci:

- Hazineyi elde etmek için.

Öğretmen:

- Yunusları bilir misin, sever misin?

Öğrenci:

- Evet, neden yunuslar denizkızını sevmek, onunla dans etmek için sıraya girmediler de, yılanlar onu ısırarak için sıraya girdi? Yunus arkadaş bir balıktır. Yılan ise düşmandır.

Öğretmen:

- Denizkızı bu yılanları tanıyor mu?

Öğrenci:

- Tanımıyor. Yılanın ailesi var. Yılanlar ailesi hiç iyilik yapmak istemez, kötülükten zevk alırlar.

Öğretmen:

- Denizkızının yılanlardan kaçma şansı yok mu?

Öğrenci:

- Var, yüzer.

Öğretmen:

- Denizkızı kendini koruyabilir mi?

Öğrenci:

- Koruyamaz. Annesi denizkızına kötü yılanlarla arkadaşlık etme dedi. Babası da, tanımadığı insanlarla konuşma demiş denizkızına.

Öğretmenin Görüşü:

1- Yılanlar denizkızını ısırarak için sıraya girmiştir. Bu imgelemede anlaşılıyor ki; öğrencimiz, bazı insanların kendisine zarar verebileceğinin farkındadır. Hatta ahtopot hazineyi çalmak istemektedir. Öğrenci çevresinde, zarar verebilecek insanlar olduğunu düşünürken aynı zamanda bir tanımlamaya da gitmektedir. Onlara hayvan sureti/imesi/kostümü giydirmektedir ve bu imgeyi bilinçli olarak yılan olarak seçmektedir. Diğer öğrencilerin resimlerinde de yapılan anlatımlarda ‘yılan’ kötülük olarak simgelenmektedir. Nitekim burada da öğrenci yılanı kötü ve tehlikeli olarak sınıflandırmaktadır.

2- Ailesini ise balıklarla özdeşleştirmiştir. Öğrencilerin aileyi genelde kuş, balık arı, bulut ve güneşle özdeşleştirdikleri görülmüştür.

3- Diğer öğrenciler yoğun bir şekilde kendilerine gökyüzünde yaşam alanı açmışken bu öğrencide yine dünyada değil, farklı olarak denizde yaşam alanı açmıştır.

4- Öğrenci, para altın mücevher gibi değerli şeylerin farkındadır. Çünkü okulumuzda bunlar konusunda farkındalığı olmayan öğrenciler vardır. Örneğin, 17 yaşındaki bir öğrenciye resim yarışmasında altın kazandığını, Belediye Başkanı’ndan ödül almak için ailesiyle gelmesi gerektiğini söylediğimde öğrenci şu cevabı vermiştir: “Altın nedir? Altını ne yapacağım? Ben istemiyorum altın”.

5- Yılan kötülüktür, ama yılan tek değildir. Aksine yılanlar sıraya girmiştir. Bu da kötülüğün nicel çoğunluğuna işaret etmektedir. Öğrenci, etrafında

muhtemel bir çok kötülük riskinin olabileceğinin, yani kötülük için pek çok insanın sırada fırsat bekleyebileceğinin farkındadır.

6- Çocuk kapıya çiçekler çizmiştir. Mutludur. Etrafıyla barışıktır. Çiçekler eğri büğrü değildir. Tüm çiçeklerin sapları diktir. Bu bağlamda çocukta sosyal uyumu göstermektedir.

7- Çocuk ailesini balık, kötü insanları yılan olarak çizerken, kendini denizkızı olarak çizmiştir. Kendini özel, farklı bulmaktadır. Öz saygısı yerindedir. Kendinde yani denizkızında iyiliği temsil etmiştir. Çünkü hazinenin bekçisidir. Kötülerin eline geçmesini önlemek istemektedir. İyiliğin temsilcisi olarak kendisini görmektedir.

8- Kapının bu kadar büyük olması, üstündeki düzgün çiçekler çocuğun çok sosyal ve adaptif olduğunu göstermektedir.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu kocaman bir buluttur. Senle ben bulutun üstünde oturuyoruz. Buluta bindik Trabzon'a gidiyoruz. Benim elimde çiçek var. Sana vereceğim.

Öğretmen:

- Yaa! Teşekkür ederim ama benim çiçeğim sensin biliyorsun değil mi?

Öğrenci:

- Evet, koluna çantanı çizeyim dedim, çizemedim. Çizemediğim için öğretmenimi mutlu etmek için çiçek veriyorum. Çiçeğim, öğretmenime armağan olsun... Kolunda saatin de var bak çizdim.

Öğretmen:

- Teşekkürler. Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

Öğrenci:

- Dünyayı yeşil yaptım. Yaz olduğu için. Seninle buluta binip giderken dünyayı seyrederiz.

Öğrencimizle Bir Anı:

- Vali okula resim atölyesini ziyarette geldiğinde öğrencilerden birine "Bu resmi anlatır mısın?", dedi. Öğrenci çok heyecanlandı. Yukarıdakileri anlattıktan sonra valiye "Bak öğretmenimin başı bağlı, ben de onu bağlı yaptım başını". Vali Bey: "Maşallah hiçbir ayrıntıyı atlamamışsın." deyince, öğrenci de "Öğretmenim hep gülüyor, o yüzden onu gülerken çizdim."

Sınıfta bulunan öğretmen arkadaşım öğrenciye, "Sen Ordu'lu değil misin, neden Trabzon'a gidiyorsunuz.", diye sorunca, öğrenci "Öğretmenim babasını, annesini özlemiştir diye düşündüm de ondan, onu anne-babasına götürüyorum. Öğretmenim mutlu olacak. Bak güldü öğretmenim yaa! Demek ki gitmek istiyor, bak nasıl da doğru anladım."

Öğretmen:

- Aferin sana. Resimde, neden bir bacağın ince bir bacağın kalın?

Öğrenci:

- Çiçek topladım sana. Bacığım ağırdı.

Öğretmen:

- Teşekkürler. Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

Öğrenci:

- Okula geldiğim ilk gün arkadaşım beni yanına almadı. Babam ilk gün yanımda durdu. Okula gelmeseydim keşke dedim. İkinci gün anlaştık arkadaşım ile benimle oturdu. Çok mutlu oldum. Şakalaştık. Ben bu okulda çok mutluyum hocam.

Öğretmen:

- Ben de sizinle burada çok mutluyum kuzum...

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci, bulutu bir ulaşım aracı olarak düşünmüştür. Bulutu istediği yöne götürebileceğine de inanmıştır. Çünkü birlikte Trabzon'a gideceğimizi söylemektedir.

2- Öğrencimiz; resiminde, yağmuru, kırmızı renkte yağdırmıştır. Genel olarak kız öğrenciler kırmızı ve pembeyi çok severler. Çabuk öğrenirler. Ama bu durum tüm öğrenciler için böyle değildir. Bu öğrenciler lisede bile renkleri bilemeyebilirler. Birkaçını unutabilirler. Bazı öğrenciler bir rengi 2-3 haftada öğrenirken, bazı öğrencinin tek bir rengi öğrenmesi bir yılı bulabilir. Hattâ bir yılın sonunda da öğrenemeyenler olabilmektedir. 5 yılda tüm renkleri öğrenemeyenler olabilir. Dahası, lise son sınıfa gelip tüm renkleri yıllarca öğrenemeyenler de olabilir. Bu çok normaldir. Denilebilir ki, renkleri tam anlamıyla bilen öğrenci sayısı azdır.

Bir de öğrencilere renklerin yalnız olarak öğretilmemelidir. Bu son derece güçtür ve sonuçsuz kalır. Çeşitli tekerleme ve mizansenlerle öğretmek çok kolaydır ve kalıcıdır.

Bu metodu, Orta Okul ve Lise öğrencilerimin hepsinde denedim. Hepsi de olumlu gelişimler gösterdiler. Örneğin, öğrencilere pembe rengini sorduğumda bilemiyorlardı. Onlara diyordum ki:

- Bu rengin adı pembe, gönlüm sende.

Bu bütün öğrencileri çok mutlu etti. Sevildiklerini duymak hoşlarına gittiğinden bu tekerlemeyi çok çabuk öğrendiler. Çok doğal gelişen bu süreç çok başarılı oldu. Bende yaşayarak öğrenmiş oldum. Çok hızlı bir şekilde tüm okul 'pembeyi' öğrendi. Şimdilerde bu rengi sorsam hepsi gülerek "Pembe, gönlüm sende öğretmenim.", diyorlar. Bu çok başarılı oldu. Bu nedenle diğer renkler için de tekerlemeler kurgulamaya başladım.

3- Resimde, öğretmen için güzel bir şeyler yapma arzusu, öğretmeni mutlu etme arzusu vardır.

4- Öğrenci, resim yapmakla çok rahatlamaktadır. Kendini ressam olarak görmektedir. Demek ki yaptığı resimleri çok beğenmektedir. Bu etkinlikler bu anlamda öğrencilerimizin özgüvenini de beslemektedir.

Öğrencimizle Bir Anı:

Öğrenci, öğretmenine, derste bilgisayarda bir şeyler yazıyorken döndü dedi ki:

- Öğretmenim oraya yaz ki; Öğrencim, sınıf öğretmeninden izin alıp resim sınıfına gelip 6 saat resim yapıyor. Burada çok mutlu. Hep yazıyorsun ya, öğretmenim bunu da yaz. Öğretmene yardım etmeyi çok seviyor. Öğretmenim, çok mutluyum ben. Ressam oldum artık. Tamam mı? Yazdın mı öğretmenim?

Resim III

Öğrenci:

- Sağdan birinci bulut resim öğretmenim için özel. Sürpriz söylenmez! Bu bulut öğretmenimi evine gidince temizlik yapınca mutlu edecek.

Öğretmen:

- Sürprizin nedir?

Öğrenci:

- İkinci bulut üzgün.

Öğretmen:

- Neden üzgün?

Öğrenci:

- Arkadaşları onu oyuna katmıyor. Üçüncü bulut ağlıyor. Gözyaşlarıyla evlere yağmur yağıyor. Dördüncü bulut mutlu ve sevinçlidir. Aşağıdaki soldaki bulut anne, sağdaki bulut babadır. Anne yemek yapıyor baba işe gidiyor. Dört bulut dört kardeşir. Ağlayan bebek de kardeşir.

10

Adı Soyadı : AÖ.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 15.

İkameti : Koruyucu ailede yaşıyor.

Kardeş sayısı : -

Ebeveynler : Anne öğretmen - Baba işçi.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Öğrencinin bir hastalığı var mı?

Veli:

- Hiperaktivite ve Dikkat Dağınıklığı.

Öğretmen:

- Çocuğun olumlu kişilik özellikleri nelerdir?

Veli:

- Konuşkan, sevecen çok kolay mutlu olabilen bir çocuk. İyi niyetli, asla yalan söylemeyen, art niyetsiz bir çocuk.

Öğretmen:

- Çocuğunuz evde genelde nasıl vakit geçirir?

Veli:

- Odasında ve evde tek kalmaktan çok hoşlanıyor. Televizyon izler tabletle oynar. Resim yapar ve müzik dinler.

Öğretmen:

- Hobileri nelerdir?

Veli:

- Resim yapmak, film izlemek, yüzmek. Ailece yemeğe gitmek, pasta yapmak ve kitap okumak.

Öğrenciyle Görüşme:

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Ailemle birlikte mutlu bir hayat hayal ediyorum. Büyüyünce hemşire olmak istiyorum.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Doğduğum gündü heralde, doğduğum için.

Öğretmen:

- Hayatta affetmeyeceğin şey nedir?

Öğrenci:

- Birinin bana yalan söylemesi, kötülük yapması, affetmem.

Öğretmen:

- Öğretmen olsaydın ne yapardın?

Öğrenci:

- Öğrencilerimi hayvanat bahçesine götürürdüm. Sizin yaptığınız şeylerden yaptırırdım. Tablolar yaptırırdım.

Öğretmen:

- Sevdiğin bir sayı var mı?

Öğrenci:

- 15, çünkü 15 yaşımdayım.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Çok güzel bir gün değil mi? resimdeki günüm.

Öğretmen:

- Evet.

Öğrenci:

- Ben prensesim göklerde bulutların üstünde kırmızı bir sarayım var.

Öğretmen:

- Neden kırmızı?

Öğrenci:

- Ben bu sarayda ailemle sonsuza kadar yaşamak istiyorum.

Öğretmen:

- Sarayın iki kat en alt katta ne var?

Öğrenci:

- Sarayımın alt katında mutfak ve balo salonu var. Ben orda balo daveti veriyorum.

Öğretmen:

- Genelde kimler geliyor baloya?

Öğrenci:

- Arkadaşlarım öğretmenlerim ve kraliyet ailesini davet ettim.

Öğretmen:

- Kraliyet ailesi kimlerdir?

Öğrenci:

- Benim ailem kraliyet ailesidir.

Öğretmen:

- Prenses elindeki değnekle ne yapıyor?

Öğrenci:

- Prenses elindeki sihirli değnekle yerdeki ihtiyacı olan insanlara yardım ediyor.

Öğretmen:

- Nasıl yardım ediyor?

Öğrenci:

- Onlara yiyecek, ev, para yakacak veriyor.

Öğretmen:

- Güneşin bir anlamı var mı?

Öğrenci:

- Güneşimin, öğretmenim veya sen olmasını isterim.

Öğretmen:

- Üst katta neler var?

Öğrenci:

- Yatak odaları var. Yan kulelerdede hizmetçi odaları var.

Öğretmen:

- Gökkuşağı için bir şey söylemek ister misin?

Öğrenci:

- Göküzü güzel olsun diye güzel renkli bir gökkuşağı çizdim. Prenses bazen atıyla bazen de yalnız başına gökkuşağının üzerinden geçiyor. Ama tek başına geçiyor.

Öğretmen:

- Tek başına geçmekten keyif alıyor mu?

- Evet, bazen gökkuşağının üzerinden dünyayı izliyor. Bazen gökkuşağında oturup hayaller kuruyorum.

Öğretmen:

- Prenses insanlara yardım ederken, insanlar prensesi kandırıyorlarsa nerden biliyor doğru söylediklerini?

Öğrenci:

- Ya kandırmıyorlarsa?

Öğretmen:

- Elbisesinin motiflerindeki anlamlar nedir?

Öğrenci:

- Kalpler sevginin sembolü, yıldızlar farklı insanların sembolü.

Öğretmen Görüşü:

1- Ailenin verdiği bilgiye göre öğrencinin en belirgin özelliği yalan söylememesidir. Öğrenci yine bu resimde insanların yalan söyleyeceğine inanamamakta ve prensesi aldatmayacağını düşünmektedir.

2- Bu resimde ailesiyle sonsuza kadar yaşama isteği dile getirilmiştir. Resme bakıldığında, denilebilir ki bu çocuk terk edilme korkusu yaşıyor. Mutlaka kendini bir eşya ile garantiye alıyor. Nitekim, aileye yazılı kâğıt ile anket soruları gönderildiğinde aşağıdaki bulgulara ulaşılmıştır:

Anket Soruları:

Soru:

- Öğrencinizin bir korkusu var mı?

Cevap:

- Var! O terk edilmekten çok korkuyor. Ayrıca evini ve ailesini, yani bizi kaybetme korkusu yaşıyor.

Soru:

- Öğrencinizin vazgeçemediği bir oyuncakı veya eşyası var mı?

Cevap:

- Tableti ve evine girip çıkmak için kullandığı anahtarlığını asla kimseye vermez.

3- Öğrencimizin, resimindeki kompozisyonda İnsanlara yardım etme isteği vardır. Demekki duyarlıdır. Merhametlidir. Sağduyuludur. Süperegosu gelişmiştir.

4- Resimdeki bulutların da bir anlamı vardır. Bu nedenle bu konuda öğrencimize soruldu. Cevâben;

Öğrenci:

- Bulutların üstünde bir saray olsun istedim. Çünkü burası Gökyüzü Kralığı., demiştir.

5- Resimdeki sarayda kral, kraliyet ailesi hizmetçilerin olması öğrencinin sosyal statülerin farkında olduğunu gösterir.

6- Gökkuşağındaki renklerin mutlaka bir anlamı vardır. Bu konu da sorulduğunda öğrencimiz cevâben;

Öğrenci:

- Turuncu çantam, Kırmızı balerin, Lila hiçbirşey, Pembe ünlü bir şarkıcı, Yeşil çimen, Mavi ırmak, Sarı Güneş., demiştir.

Bu çıkarımlar da önemlidir, şöyle ki; gökkuşağı resimlerinde seçilen renklerin anlamları ve sıraları da bize mesaj vermektedir. Örneğin; gökkuşağında içten dışa, Güneş, su, çimen, ünlü bir şarkıcı, hiçbirşey, balerin, çantam... sırası betimlenmiştir. Dikkat edilirse, içten başladığında; çocuk, Güneşten ve evrenden başlayıp, kendinde yani çantasına kadar gelmektedir. Bu ardışıklık da bize, çocuktaki bütünselliği ve nitelik dünyasının tutarlılığını göstermektedir.

Güneş, Su, Çimen: Evren ve Sosyal Hayat

Ünlü Şarkıcı: Yetişkinlik ve Hayaller,

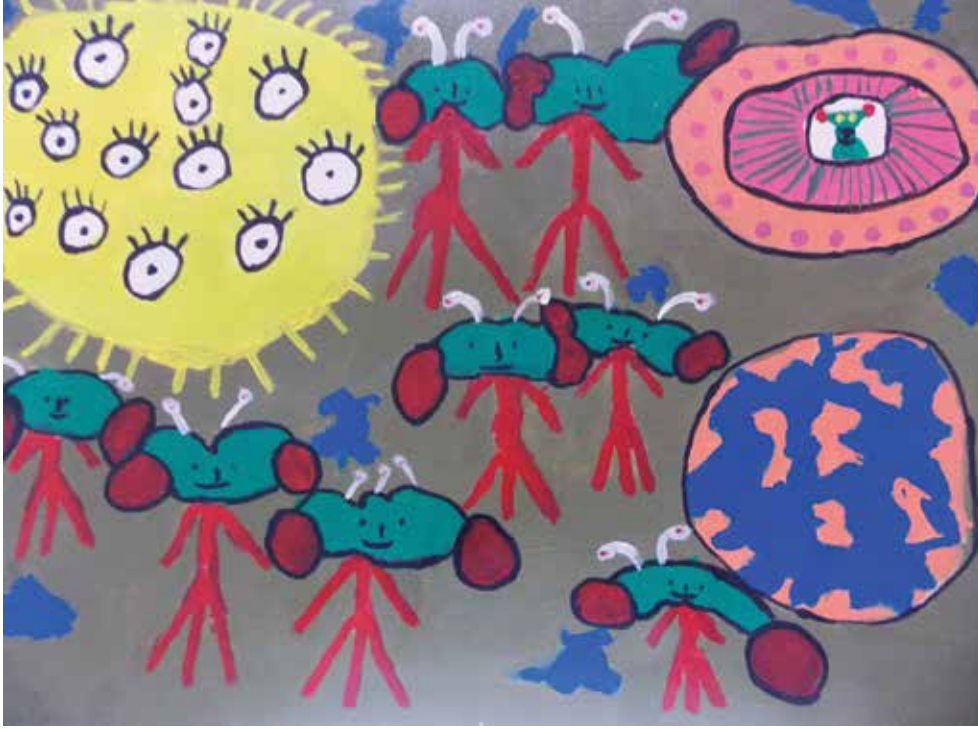
Hiçbirşey: Zaman zaman gelen can sıkıntısını ve vaktini nasıl geçireceğini bilememe,

Balerin ve/veya Balet ve Çantam: Çocukluk dönemi duyguları.

Burada harekete denilebilir ki; çocuk evrenden merkeze, yani kendisine gelir. Ya da merkezden evrene çıkar ve yönelir. Ya da sosyal alana çıkar. İkisi arasındaki renk basamakları çocuğun iç dünyasındaki katmanları ve geçişleri bize haber verir. Bunun yanında, algıları, beğenileri ve sorunlarıyla ilgili ipuçları verir. Gözlemlerime göre, gökkuşağının en altı merkezi, en dışı son çizgiyi ve çevreyi temsil etmektedir.

Hem içten dışa, hem dıştan içe öğrenciyi ayrıntılarla okumak bizim alanımızın dışındadır. Buradaki betimlemelerimiz umarım bu konulara eğilen psikolog ve psikiyatlara katkı sağlayabilir.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu dünyadır. Bunlarda uzaylı insanlar. Dünyayı istila etmek, ele geçirmek, dünyayı köleleştirmek istiyorlar. Bunun için saldırıyor uzay askerleri, uzay askerlerinin komutanı dünyanın yukarısındaki uzay aracı içindeki komutandır.

Öğretmen:

- Bu komutan kimdir tanır mıyız?

Öğrenci:

- Sizsiniz öğretmenim. Öğretmenim siz dünyayı köleleştireceksiniz. Dünya sizin köleniz olacak.

Öğretmen:

- Neden beni komutan yaptın?

- Bir öğretmeni komutan yapmak garip oldu ama gözüme iyi görünüyorsunuz o yüzden sizi seçtim. Bilmem öyle istedim. Sizin daha iyi komutan olacağınızı düşündüm.

Öğretmen:

- Dünya için umut var mı, dünyayı kurtaramazlar mı?

Öğrenci:

- Arkadaşım Merve ve Meralnur kurtarabilir.

Öğretmen:

- Güneşin kaç gözü var?

Öğrenci:

- Güneşin çok her yerinde gözü var. Neden öyle yaptığımı soracaksın değil mi? söylüyorum. Herşeyi görebilsin diye... Tüm uzayı da görebilsin diye.

Öğretmen:

- Uzaylıların antenleri mi var? Bu antenler neleri algılayabilir?

Öğrenci:

- Konuşmaları algılar. Dünyadaki farklı dilleri algılar.

Öğretmen:

- Bunlar kocaman olanlar kulakları mı?

Öğrenci:

- Evet, daha iyi duyabilsinler diye büyük çizdim.

Öğretmen:

- Neden büyükler? Bu kulaklar neler dinlemiş ki bu kadar büyümüş?

Öğrenci:

- Ders dinlediler, müzik dinlediler, oyun ve tiyatro dinlediler.

Öğretmen:

- Uzaylıların bir ülkesi var mı?

Öğrenci:

- Var.

Öğretmen:

- Nedir?

Öğrenci:

- Uzaylılar ülkesi.

Öğretmen:

- Uzaylıların kaç bacağı var?

Öğrenci:

- 3

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Uzaylılar insan olmasınlar istedim.

Öğretmen:

- Uzaylılarla insanlar dost olabilir mi?

Öğrenci:

- Olabilir.

Öğretmen:

- Hiç uzaylı gördün mü?

Öğrenci:

- Gerçek hayatta görmedim. Filmde gördüm.

Öğretmen:

- Rüyanda gördün mü?

Öğrenci:

- Hayır, ama canlanan bir mumya görmüştüm canavardı. Korkunçtu.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci Güneşin her şeyi görmesini istediğinden ona çok göz yaptı. Öğrenciye göre her şey görülmemekte ya da bazı şeyler göz ardı edilmektedir. Dünya için endişelenmektedir. Daha derininde özelinde bu resmin açıklamasında Güneşin her yerine göz koyan çocuk aslında gerçek ailesini de görmek tanımak istemektedir. Bu yüzden Güneşe, her yeri görebilen gözler yerleştirmiştir.

Bir defasında derste öğretmene;

- Öğretmenim ben büyüyünce gözlerim dünyanın tüm şehirlerini sokaklarını, insanların oturduğum yerden görebilir mi acaba çok merak ettim, diye sormuştu. Öğrenci gerçek anne babasını görmek istemektedir.

2- Arkadaşı Meral ve Merve dünyayı kurtarabilecektir. Yani öğrencinin umudu vardır. Öğrenci arkadaşlarına güvenmektedir.

3- İlerleyen günlerde, ne düşündüyse, 1 hafta sonra dünyayı köleleştirecek kişinin resim öğretmeni olmasını değiştirmek istemiştir. Kendisine ilk cevabı çok beğendiğini, çalışmanın orijinalliyi için bu cevaba ihtiyacı olduğunu; katıksız, tarafsız ve müdahalesiz bir çalışma olması açısından bu cevabı değiştirmeyeceğini söyledim. Bunun üzerine çok sevindi. Bu da öğrencinin, ilk cevabına üzülebileceğini düşündüğünü ve empati becerisine sahip olduğunu göstermektedir.

4- Uzaylıların üç ayaklı olması, uzaylıları insanlardan farklı olarak kategorize ettiğini göstermektedir. Öğrencilerin kulakları çok büyük çizmesi;

- Duymak istediği şeylerin olduğunu,

- Merak ettiklerini duyma isteğini,

- Varsa, bu sırrı öğrenme isteği ve ısrarını,

- Dinlemeyi ve sohbeti çok sevdiğini,

- İnsanların kendisini ilgiyle merakla kulaklarını açarak dikkatle dinlemek isteğini,

- Veya karşısındakinin, kendisini can kulağı ile dinlemesi gerektiğini ifade etmeye çalıştığı söylenebilir..

5- Uzaylılarla ilgili olarak, başka öğrencilerde de benzer çizimlere rastlanmıştır. Tüm öğrencilerdeki ortak anlatım, uzaylıların dünyayı köleleştireceği yönündedir. Bu izlekte ortak olmayan anlatımlar ise;

a) Dünyayı ele geçirip köleleştirecek olan uzaylılar kötüdür. (%50).

b) Dünyayı ele geçirecek uzaylılar iyidir. Zaten onlar göklerden dünyaya iyilik güzellik getirmektedirler. (% 50).

6- Öğretmenin, dünyayı köleleştirecek komutan olarak görülmesi, öğretmenin halen otorite figürü olarak algılandığını ve öğretmenin henüz öğrencisiyle 'tam' ve 'rafine' sevgi bağını kuramadığını gösterir.

11

Adı Soyadı : EY.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 20.

İkameti : Ağabeyi ile yaşıyor.

Kardeş sayısı : 3 kardeş

Ebeveynler : Anne – Baba, Çiftçi.

Öğrencinin Kişilik Özellikleri:

- Yardımsever, uyumlu, efendi, saygılı.

Öğrencini Duyguları:

Öğrenci:

- Çok sevinçliyim. Çünkü yaptığım resimleri bir öğretmen basacak ve bir kitapta yayımlanacak.

(Öğrencimiz, okuma-yazma biliyor. Hayali ise, iyi bir iş sahibi olmak.)

Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- Kâbuslar görüyor musun?

Öğrenci:

- Hayır.

Öğretmen:

- Hayattan istediğin nedir?

Öğrenci:

- Araba ve evlenmek.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün?

Öğrenci:

- Ödül alırsam en mutlu olduğum gün olur.

Öğretmen:

- En üzgün olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Kalbimi kırdıkları gün.

Öğretmen:

- Affetmeyeceğin şey nedir?

Öğrenci:

- Yalan söylemek.

Öğretmen:

- Sihirli şapkadan ne çıksın?

Öğrenci:

- Sevgi, mutluluk.

Öğretmen:

- Hobilerin nelerdir?

Öğrenci:

- Müzik dinlemek, gezmek.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Ben buluttan atladım, arkadaşlarımla gökkuşağında 'kaykay' yapıyorum.

(Bu arada bir arkadaş şöze katıldı ve dediği; "Bence horon tepiyorlar gökkuşağında.")

Öğretmen:

- Kimdir bu çocuklar? Tanıdık mı?

Öğrenci:

- Okul arkadaşlarım.

Öğretmen:

- Güneş sizi mi izliyor? Güneşin bir anlamı var mı?

Öğrenci:

- Evet. Güneşim sizsiniz öğretmenim, bizi izliyorsunuz.

Öğretmen:

- Neden izliyor sizi?

Öğrenci:

- Bizi çocuğu gibi sevdiğinden.

Öğretmen:

- Bu resimde kaç çocuk var.

Öğrenci:

- 10 çocuk var.

Öğretmen:

- Hangisi sensin?

Öğrenci:

- Bulutun içindeki küçük olan çocuk.

Öğretmen:

- Hiç gökkuşağı gördün mü?

Öğrenci:

- Yaylada gördüm.

Öğretmen:

- Neler hissettin?

Öğrenci:

- Pırıl pırıl hissettim. Sevinç hissettim.

Öğretmen:

- Hepsi erkek mi?

Öğrenci:

- Erkek.

Öğretmen:

- Neden başka bulut yok?

Öğrenci:

- Tek var çünkü Güneşe yakın olmak için.

Öğretmen:

- Gökkuşağında kaykay yapmak sana ne hissettiriyor?

Öğrenci:

- Heyecan, uçma duygusu, salıncakta sallanmak gibi.

Öğretmen:

- Gökkuşağı neden oluşur. Maddesi nedir?

Öğrenci:

- Bilmiyorum.

Öğretmen:

- Sert midir?

Öğrenci:

- Sert değildir.

Öğretmen:

- Gökkuşağı insan ağırlığını tutabilir mi?

Öğrenci:

- Tutamaz.

Öğretmen:

- Sence böyle bir spor olmalı mı?

Öğrenci:

- Kesinlikle olmalı.

Öğretmen:

- Sence bu resim gerçek olabilir mi?

Öğrenci:

- Olur. Hayal ettim olur.

Öğretmenin Görüşü:

1- Çocuk hayalindeki oyun dünyasını resmetmiştir.

2- Hayal gücü geniştir. Göklerde oynama isteği vardır. Arkadaşlarını sevmektedir.

3- Öğretmen 'Güneş' olarak resmedilmiştir. Öğretmenin kolu bacağı yoktur. Normalde öğrencilerimizin çoğu, buluta, Aya ve Güneşe kol bacak takarlar. (H'nin "Bulut Kafa" resmindeki gibi.)

4- Burada öğretmene kol bacak takılmayarak, öğretmenin sadece öğrencileri izliyorken resmedilmesi; öğretmenin resim yaparken sadece çocukları izlediğini, onları yönlendirmediğini, onalara müdahale etmediğini göstermektedir. Öğretmen, çocukları sadece gözleriyle ve gülenyüzüyle sevmektedir ve öğrenci de bunu hissettiğinden, resminde de Güneşi izlerken ve gülümserken çizmiştir.

5- Resimdeki renkler canlı ve güzeldir. Kendiyle barışık bir çocuktur profili resime de yansımıştır.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatırmısın?

Öğrenci:

- Evleri tesbih gibi ipe dizdim. Gökyüzü balonuma bindim. Göklerde evleri uçuruyorum. Güneşi merak ediyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Güneşe gideceğiz o evlere uzayı göstereceğim. Bir de arkadaşım Fatma uzayda onu bulmak ve görmek istiyorum.

Öğretmen:

- Bu balon senin mi?

Öğrenci:

- Benim.

Öğretmen:

- Nereden aldın?

Öğrenci:

- Çarşıdan.

Öğretmen:

- Yıldızların anlamı nedir?

Öğrenci:

- Mutlulukla dolu anılarım.

Öğretmen:

- Neden balonda yalnızsın?

Öğrenci:

- Yanıma kimseyi almadım, arkadaşım yokta ondan.

Öğretmen:

- Kimin evlerini tesbihe dizdin?

Öğrenci:

- Dünyanın tüm evlerini.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Gezdirmek içim gökyüzünü görmek için.

Öğretmen:

- Sence bu evler yeryüzünde mi daha mutlu gökte mi?

Öğrenci:

- Gökte.

Öğretmen:

- İpin ucunu vermek isteseydin kime verirdin?

Öğrenci:

- Size verirdim.

Öğretmen:

- Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

- Bize böyle güzel çalışmalar yaptırdığından teşekkür ederim. İlk defa tuvale boyama yaptım. Mutlu oldum. Böyle etkinlikleri her zaman istiyorum. Resim yapınca rahatlıyorum, sevinç mutluluk. Çünkü bu resimler sergiye çıkıyor, herkes beğeniyor ve ben de çok mutlu oluyorum. Ressam gibi hissediyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrencimiz, yıldızları, mutlu anıları olarak belirtmiştir.

2- Balondan sarkıtılan ipin ucunu resim öğretmenine ancak verebileceğini söylüyor. Bu betimleme, öğretmene çok güvendiğini gösterir. Çünkü çocuklar resimde kendileri için çok önemli bir şeyi kime verirlerse, ona tam anlamıyla güvendiklerini ifade etmiş olurlar.

3- Ayrıca resimde, tüm dünya evlerini göklerde gezdirme isteği resmedilmiştir.

4- Tüm evlerin aynı hizada olması, öğrencimizdeki düzen-intizam duygusunun yansımasıdır. Nitekim öğrencimiz çok düzenli bir çocuktur.

5- Resimde, balonun içinde, öğrencimizin kendi bedeni tam olarak görünmektedir. Burada, öğrencimizin saydam görme, saydam aktarma; yani kişisel saydamlığı görülebilmektedir.

6- Balonun kendisinin olması ve bu işi yapması kendisinde böyle bir güç gördüğünü gösterir. Dah doğrusu nitelikli bir özgüvene işaret etmektedir. Zaten kendisine ait olan ve bindiği balonun Güneşe çok yakın olması da bu güven duygusunu göstermektedir.

12

Adı Soyadı : NV.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 16.

İkameti : Kendi ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 6 kardeş, en küçük çocuktur.

Ebeveynler : Anne ev hanımı - Baba öldü.

Hastalığı : Down sendromu.

Öğrencinin Belirgin Özellikleri:

- Cana yakın, uyumlu.

Hobileri:

- Müzik dinlemek, şarkı söylemek ve spor yapmak.

Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- En üzgün olduğun gün?

Öğrenci:

- Babamın öldüğü gün.

Öğretmen:

- Hayalin nedir?

Öğrenci:

- Doktor veya müzik öğretmeni olmak.

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Ben Selim Yaşaran'a aşığım, ona aşkı anlatan şarkılar söylüyorum.

Öğretmen:

- Selim Yaşaran'ın gerçek adını biliyor musun?

Öğrenci:

- Gerçek adı, Selim Yaşaran ya zaten öğretmenim. Perihan'ın oğlu bilmiyor musun?

Resim I**Öğretmenin Görüşü:**

1- Öğrenci her ders eline kalemi mikrofona gibi alır. Tahtaya çıkar şarkı söyler. Şarkı söylemeye bayılır. Bırakırsanız bir ders boyu söyleyebilir. Müziği çok sever.

2- Sanatçı Engin Öztürk'e hayrandır, birgün onunla tanışma hayali vardır.

3- Resimdeki kendisi ve Engin Öztürk'tür. Kalpler ikisi arasında dolaşmaktadır. İlginç olan kalp Engin Öztürk'ün göğsüne girmeden kenardan dönmektedir. Engin Öztürk'ün onu tanımadığının ve farkında olmadığının farkında olduğundan, denilebilir ki resmini bu şekilde çizmiştir.

4- Engin Öztürk'ün de, kendinin de uzuvları tamdır. Bu kusursuz bir sevgi duyduğuna işaret edebilmektedir.

5- Resimde, küçük dizi dizi kalp varken, birden büyük bir kalp sahne alır. Bu mizansen de duygularındaki iniş ve çıkışa, zaman zaman büyük bir sevgi duyduğuna zaman da da ümitsizliğe kapıldığına işaret edebilecektir.

13

Adı Soyadı : BÖ.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 16.

İkameti : Aile ile yaşıyor.

Kardeş sayısı : Tek çocuktur.

Ebeveynler : Anne ev hanımı - Baba emekli.

Hastalığı : Down sendromu.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Öğrencinin bir korkusu var mı?

Veli:

- Patlama(lı) olan herşeyden korkar.

Öğretmen:

- Ne yapmayı sever?

Veli:

- Müziki çok sever.

Resim I

Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- Hayatta en çok neye şaşırsın?

Öğrenci:

- Hayatta en çok sana şaşıyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Hep gülyüzlüsün. Kaç yıldır bir kere kızdığını görmedim. İşte en çok buna şaşıyorum hayatta.

Öğretmen:

- Resmini anlatmadan önce bana söylemek istediğin bir şey var mı?

Öğrenci:

- Var siz bu okuldan giderseniz, bir daha resim dersine girmem, resim de yapmam, resim atölyesine de gelmem, yeni öğretmen gelirse, onu da döverim, ona göre!

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Peygamber Efendimiz var bu resimde (Kırmızı giyen). Peygamberimizle Allâh toplantı yaptılar. Allâh'la Peygamberimiz buluşmuşlar. Allah, Peygamberimize çiçek ve arı verdi.

Öğretmen:

- Neden çiçek verdi?

Öğrenci:

- Dünyadaki çocuklara dağıtılması için çiçek verdi.

Öğretmen:

- Arıyı neden verdi?

Öğrenci:

- Tabî ki bal yapsın diye öğretmenim! Bal çok güzeldir. Bir de Peygamberin elindeki çiçeklere konsun diye. Peygamberimiz çiçekleri dünyadaki çocuklara dağıtacak. Peygamberim de çiçekleri sever. O'nun da çiçekleri var. Bulutun üzerinden Peygamberimiz çiçek dağıtıyor. Sağdaki de Peygamberimizin çocuğu, çiçekleri annesine verecek.

Öğretmen:

- Annesinin adını biliyor musun?

Öğrenci:

- Evet, Fatıma annemiz.

Öğretmen:

- Çocukların adını biliyor musun?

- Evet, Hz. Hasan ve Hz. Hüseyin. Onlarla tanışmadım ama hayal ediyorum. Peygamberimin sol ikinci alttaki öğretmenim, gülenyüz varya işte o sizsiniz. (Mavi-beyazlı olan). Peygamberimle, öğretmenim arasındaki pembe giysili olan Hz. Hasan'dır. Peygamberimin sağındaki ise Hz. Hüseyin'dir. Pembe saçlı olan çocuk benim.

Öğretmen:

- Toplantıdan bir sonuç çıktı mı?

Öğrenci:

- **Evet, Allah dediki, "Dünyadaki çocukları çok sevin".**

Öğretmenin Görüşü:

1- Çocuk hayalinde, Peygamberi Ehli Beyti ile kurgulamaktadır.

2- Öğretmenini ve kendini Peygambere ve Ehli Beyte çok yakın bulduğundan hepsini bir aile sıcaklığıyla birbirine yakın çizmiştir.

3- Öğrencimiz, Allah'ı bilmektedir. Allah'ın "*Dünyadaki çocukları çok sevin*", ifadesiyle, bir anlamda insanlardan olan beklentisini de dile getirmektedir.

4- İncancındaki Allah imgesi, cömerttir ve tüm çocuklara bal ve çiçek göndermiştir ve çok sevgi doludur ki çocuklarında sevilmesini emretmiştir.

5- Çocuk, bu bağlamda Peygamberin bir elçi olduğunu kavramıştır.

6- Dört yıl boyunca resim çizmeyen çocuklar, okulumuza atanan Din Kültürü Öğretmeninden sonra çok yoğun olarak dini resimler çizmektedirler. Hatta neredeyse tamamen dini resimler çizilmektedir.

7- Güneş Peygamberin tam başı üzerinde tepe noktasındadır. Bu da arketipik olarak oldukça anlamlıdır.

8- Klasik ve yaygın kanaate göre bütün çocuklar dini yükümlülüklerden muaftır ve bir sorumlulukları yoktur. Ama değerler eğimi üzerinden pedagogik hassasiyetle verilen dini eğitim çocukların anksiyetesini önemli ölçüde rahatlatabilmektedir. Hayal dünyalarını zenginleştirmektedir. Sıkıştıklarında onlara imgesel ve sağaltıcı bir çıkış noktası olabilmektedir.

14

Adı Soyadı : DK.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 17.

İkameti : Devlet Korumasında.

Kardeş sayısı : 8 kardeştir.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, İnşaat İşçisi.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Evet. Allah bizi öyle yaratmış ki gözlerimiz iyiki önde. Ya arkadada gözlerimiz olsaydı. Çok kötü durumla karşı karşıya olurduk. Bu insan tektir ama iki tane yüzü vardır. Şeytana benzer. İkiyüzlü olsaydık şeytanın tıpkısı olabirdik. Bu insan şeytana benzemektedir.

İki tane yüzü vardır. Bir yüzü harama bir yüzü kârına/(çıkarına) bakar.

Bu insanda şeytan gibidir. Kötülük düşünür.

Öğretmen:

- Kaç tane kolu bacağı var?

Öğrenci:

- Şeytanın aslında çok kolu bacağı var ama ben bu kadar çizebildim. Tam bir şeytandır bu insan. Hem vücudunda eller bacaklar dörder tane olursa, birbirini tutmuyorlar kimi harama uzanıyor kimi kârâ uzanıyor. Eller birbirini engellemiyor. Bacaklar da böyledir harama gider. Ama aslında hiçbirşey kazanmıyor bu tıpkı şeytan olan insan. Şeytan kötülükte çok akıllıdır. Hz. Hava'yı elde etmiştir. Şeytan tüm gücünü kullansaydı, bekli de Allâh ona daha çok güç verseydi, verdiği ânda insanlardan daha üstün olabilirdi.

Acaba insanın arkada gözü olmaması çok iyidir bu insanlara ilginç gelmiyor mu?

Allah öyle yaratmış ki, iyiki de gözümüzün önde olduğunu yaratmış. Arkada olduğunu yaratmamış. Eğer böyle yaratsaydı çok kötü durumlarla karşı karşıya olurduk.

Öğretmen:

- Gözleri?

Öğrenci:

- Gözleri kırmızıdır çünkü şeytan ateşten yaratılmıştır.

Öğretmenin Görüşü:

1- Bu resmi çok enterasan buldum. Çocuklar sürekli beni şaşırtmaya devam ediyor. Çünkü öğrencilerimizden bazıları hem kendi otokritiklerini hem de diğer insanların kritiğini yaparak kendilerine göre bir pozisyon alıyorlar.

2- Öğrencimiz çok iyi gözlemcidir. Analizleri ve betimleri oldukça düşündürücüdür.

3- Şeytanın iki yüzünde de kaş, göz, burun vb. eksik değildir. Demek ki öğrenci, şeytanın işini tam anlamıyla yaptığını bir eksiği olmadığını düşünmektedir.

4- Öğrenci, insanların kötü yanlarını görmektedir, gözlemlemekte ve kategorize etmektedir ve imge düzeyinde şeytana benzemektedir.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Yarım dünya, yarım insanlar.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Dünya yarımındır. Çünkü dünya zannedildiği kadar mükemmel bir yer değildir. İnsanlar da yarımındır.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Az düşünürler, az görürler, az duyarlar. (Doğrusu bu cevabı harika buldum.) İnsanlar dünyanın üstünde tek ayak durabilir.

Öğretmen:

- Neden tek ayaklı, tek kolludur insanlar?

Öğrenci:

- Dünya yarım olduğu için insanlar da yarımındır.

Öğretmen:

- Bu insanların bir özel adı var mı?

Öğrenci:

- Bunlara “Ay bütünü” insanlar denir. Çünkü kafaları yarım aya benzer.

Öğretmen:

- Başka neler söylemek istersin?

Öğrenci:

- Dünya yarım doğmuştur. İnsanlar da yarım doğmuştur. Aslında her işle-ri yarımındır, bu insanların. Yarım görürler, yarım yerler; yarım ekmek nasılsa, onlar da öyledir.

Öğretmen:

- Nasıl yaşarlar?

Öğrenci:

- Dünyanın karanlık boşluğunda yaşarlar. Tek böbrektirler, tek ayak ol-duklarından zıplayarak giderler.

Öğretmen:

- Cinsiyetleri var mı?

Öğrenci:

- Yarım insanlar hem kadın, hem erkek, hem çocuktur.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrencimizin bizlere çok hoş bir ders verdiğini düşünüyorum.

2- Öğrencimizin insanlardan beklentisi yüksektir. Ama bu beklenti ko-nusunda, hayal kırıklığına uğramıştır ve bu hayal kırıklığını da resiminde anlatmıştır.

3- Bu resim Erzincan Üniversitesi sergisinde Akademisyen Deniz Altun Çolak tarafından iyi bir ücrete satın alınmıştır. Parası öğrenciye verilmiştir. Kendisine teşekkür ederim.

15

Adı Soyadı : AİU.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 19.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 3 kardeştir, en büyük çocuktur.

Ebeveynler : Anne Ev Hanımı - Baba memur.

HOBİLERİ

Futbol, Basketbol, TV seyretmek müzik dinlemek, bilgisayarda oynamak şarkı söylemek ve gezmek.

Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Karanlıktan korkarım.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Fenerbahçe'nin (.....)'a, şehrimize gelmesi ve ayakkabıcı olmak.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Öğrencinin vazgeçemediği bir oyuncak ya da eşyası var mı?

Veli:

- Televizyon kumandası.

Öğretmen:

- Öğrencinin olmazsa olmaz dediği bir şey var mı?

Veli:

- Var, futbol maçlarını izlemek. Bu arada şunu eklemek istiyorum, çocuğumun böyle bir çalışmaya katıldığından dolayı çok mutlu ve gururluyum. Teşekkür ederim.

Resim I

Öğrenci Görüşmesi:**Öğretmen:**

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Evet, bu resimde Güneş çok üzgün.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Hırkası olmadığı için. Kollu bacaklı bulut olan babamdır. Onun yanındaki iki bulut kafa da ben ve abimdir.

Öğretmen:

- Sizin kol ve bacaklarınız var mı?

Öğrenci:

- Yok.

Öğretmen:

- Neden yok?

Öğrenci:

- Abim ve ben çok üzgünüzde ondan.

Öğretmen:

- Söylemek ister misin?

Öğrenci:

- Tartıştık.

Öğretmen:

- Olabilir, ben de küçükken çok tartışıyordum ağabeyimle.

Öğretmen:

- Resimde zaman gündüz mü gece mi?

Öğrenci:

- Gece olduğu için resmimi kahve boyadım.

Öğretmenin Görüşü:

1- Babanın formu tamdır. Uzunlar da eksiklik yoktur. Baba evde hâkimdir. Çocuk babayı eksiksiz görmektedir. Resmin tam ortasına çizilen şeyler; hem de çok büyükçe çizilen şeyler çocuğun hayatının merkezindeki kişi ve olaylardır. Çocuk babayı çok önemsemektedir.

2- Resimde görüldüğü gibi, Baba Güneşten bile büyüktür.

3- Güneşin üzgün olduğu yüz ifadesiyle tasvir edilmiştir. Dudaklarındaki üzümlük ifadesidir. Güneş hırkası olmadığından üzgündür. Bu öğrencinin bir takım yoksunluklar içerisinde olabileceğini düşündürtebilir.

4- Öğrencimiz, abisini ve kendisini “Bulut Kafa” olarak çizmiştir. İkisi de buluttur, bulut olmak nedeniyle de babaya yakındırlar. Ama çocukların bulut, babanın Güneş olması çocukla yetişkin arasındaki farkın ayırıcılığı olduğunu da gösterir.

5- Başka resimlerde de öğrenciler ‘Bulut Kafa’ çizerler. Bu çok doğaldır. Çizilen resimlerde “Bulut Kafa”ya beden ve kol bacak ta çizebilirler. Burada çocuk üzgün olduğundan beden çizmemiştir. Nitekim bu anekdot, yapılan görüşmelerde de net olarak görülmüştür.

Not: Bu maddede açıklayacağım durumun yukarıdaki öğrenciyle bir ilgisi yoktur. Sadece genel bir çıkarım olarak tecrübe etmiş olduğum bir detayı da konu ile ilgilenen bilim insanlarına (psikolog, psikiyatr ve psikolojiyle ilgilenenler) yazmak istiyorum:

Eğer çocuk çizdiği resimde bedenini çizmiyorsa, büyük bir olasılıkla sebepleri aşağıdakilerden birisidir;

a) Şiddet.

b) Bedenini beğenmeme (Kilo sorunu gibi).

c) Üzümlük.

d) Taciz.

e) Baskı nedeniyle bedenini reddetme.

16

Adı Soyadı : BA.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 15.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 3 kardeştir, ikinci çocuktur.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, serbest meslek.

Öğrencinin Hobileri:

- Müzik dinlemek, alışveriş yapmak, spor yapmak, gezmek ve resim yapmak.

Öğrenci ile görüşme:

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Hayalim polis olmak.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- En mutlu olduğum gün doğum günümüdür.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Ailemin kaza geçirmesinden korkuyorum. Bir de yükseklikten korkarım.

Öğretmen:

- Hayatta neyi gerçekleştirmek istersin?

Öğrenci:

- Kuş beslemek isterdim.

Öğretmen:

- En yakın arkadaşların kimler?

Öğrenci:

- Yeğenlerim en yakın arkadaşlarımdır. Benden küçüktürler ama olsun. Onlarla saklambaç oynuyorum.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Sizi çok seviyorum, o yüzden öteki derslerden izin alıp resim sınıfına geliyorum.

Öğretmen:

- Ben de seni çok seviyorum B.cığım.

Öğrenci:

- Bu çocuk benim. Ayda yaşıyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Ay dünyadan daha mutlu bir yer. O yüzden ben dünyaya gitmiyorum. Dünyada konuşan araba, konuşan ağaç, konuşan çiçek var; onları Aya, yanıma çağırıyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Orada benimle yaşasınlar diye. Çünkü hiç arkadaşım yok öğretmenim.

Öğretmen:

- Onlarla konuşuyor musun?

Öğrenci:

- Evet, onlara diyorum ki, “Benim kardeşlerim, arkadaşlarım olun.”, diyorum.

Öğretmen:

- Ne zamandır ayda yaşıyorsun?

Öğrenci:

- Öğretmenim ben doğduğumdan beri ayda yaşıyorum. Çok yalnızım o yüzden onları da yanıma çağırıyorum.

Öğretmen:

- Ayda yaşayan çocuğun annesi babası nerede?

Öğrenci:

- Gittiler. Çocuk Ay’da yalnız yaşıyor.

Öğretmen:

- Çiçek, araba, sen, ağaç; sen seslenince dönüp sana baktılar mı?

Öğrenci:

- Hayır, bana dönüp bakmıyorlar.

Öğretmen:

- Bu çiçek araba ve ağacın cinsiyeti var mı?

Öğrenci:

- Evet, çiçek kızdır. Araba ve ağaç erkektir.

Öğretmen:

- Neden Güneş yok?

Öğrenci:

- Güneşi çizmek hiç aklıma gelmedi.

Öğretmen:

- Elindeki sihirli değnek olsaydı bir şapkadan yalnızlığı çıkarman gerekseydi onu ne olarak çıkarırdın?

Öğrenci:

- İnsan olarak çıkarırdım.

Öğretmen:

- Yalnızlığı ikinci kez şapkadan çıkarsaydın ne olarak çıkarırdın?

Öğrenci:

- Güneş olarak çıksın çünkü Güneş tektir.

Öğretmen:

- Hayatta en çok yapmak istediğin şey nedir?

Öğrenci:

- Havada uçmak.

Öğretmen:

- Hayatta duymak istediğin şeyi en çok kimden duymak istersin?

Öğrenci:

- Annemden.

Öğretmen:

- Ne duymak istersin annenden?

Öğrenci:

- ‘Seni seviyorum’, duymak isterim. Daha önce söyledi. Beni seviyor ama ben daha çok duymak istiyorum.

Öğretmen:

- Tekerlekler neden rengârenk?

Öğrenci:

- Tekerlekler neden hep aynı renk siyah. Ben rengârenk olsunlar istiyorum.

Öğretmen:

- Aya kimin giriş yapacağına kim karar veriyor?

Öğrenci:

- Ben karar veriyorum.

Öğretmen:

- Kimlere izin veriyorsun?

Öğrenci:

- Sınıf arkadaşlarım ve siz bu kadar başka kimseye izin yok.

Öğretmen:

- Nereden giriyorlar Ay’a?

Öğrenci:

- Ay’ın kapısından giriyorlar.

Öğretmen:

- Nasıl geliyorlar Ay’a?

Öğrenci:

- Ben kapıdan aşağıya merdiven sarkıtıyorum.

Öğretmen:

- Kimin geleceğini nerden biliyorsun?

Öğrenci:

- Telefonlaşıyoruz kimin geleceğini biliyorum.

Öğretmen:

- Ay’da nasıl vakit geçirilir?

Öğrenci:

- Sabahdan akşama kadar oyun oynunuyorum ve bu çizdiğim resmimin gerçekleşmesini istiyorum.

Öğretmen:

- Ayda su var mı?

Öğrenci:

- Yok.

Öğretmen:

- Hava var mı?

Öğrenci:

- Var yoksa nasıl nefes alırım.

Öğretmen:

- Ay ile dünya çok uzak mı?

Öğrenci:

- Yakındır.

Öğretmen:

- **Yıldızlarda ve Güneşte de yalnızlıktan yalnız yaşayan çocuklar var mı?**

Öğrenci:

- **Yoktur. Gökyüzündeki tek yalnız çocuk benim.**

Öğretmen:

- Omuzların neden renkli?

Öğrenci:

- Omuzlarım renkli renkli güzel görünür diye.

Velinin Görüşü:

Oğlumun yaptığı resim çalışmasının kitapta yayınlanması ihtimali onu çok heyecanlandırdı. Çok ilgisini çekti. Kendine özgüveni geldi. Son derece mutlu. Bu çalışmanın çok faydalı olduğunu düşünüyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Hilal olan Ay, çocuğun boğaz hizasından geçmesine rağmen, çocuk tüm beden olarak Ay'a bastığını ve Ay'da yaşadığını söylemiştir. Bu tür resimler eksik çizim görünse de, bedene yakın çizilmiş Ay, Güneş ve yıldızlarda, çocuk yüksek bir ihtimalle hayallerinde tüm/tam beden olarak yaşamaktadır.

2- Resimde Güneş yoktur. Çünkü çocuk çok yalnızdır. Kendine özgüveni azdır. Edilgendir.

3- Çocuk o kadar yalnızdır ki, artık resminde dahi konuşmak için insanları çizmemiştir de, bitki ve araç çizmiştir. Aslında bu öğrenciler oldukça içlerine kapanıktırlar. Sınıf ve atölye etkinliklerinde, 6 ay boyunca hemen hemen

hiçbiri bana bir şey anlatmadı. Onlar anlatmayınca da, kendim bol bol kendimden ve ailemden ve de yaşadıklarımın anlattım. Bu stratejim sonucunda, 6 ay sonra çocuklar öyle bir çözüldüler ki, neredeyse 40 dakika boyunca sürekli olarak kendilerini anlatıyorlar. Bu okullarda, özellikle sınıf yönetiminde, sevgi, güven ve saygı çok önemlidir. İlk önce çocukların güvenlerini kazanmak gerekir. Çünkü bu özel çocuklar, yapmacık sevgiyle gerçek sevgiyi kesinlikle ayırt ederler.

Şunu unutmamak gerekir ki, bu çocuklar varoluşsal olarak çok yalnızdır. Oysa ki, anlatacak ne çok şeyleri vardır. Örnek vermek gerekirse, okulumdan birkaç öğrencinin ortak bir söylemini burada aktarmak isterim: *“Öğretmenim kimse benimle konuşmuyor. Parka oynamaya gittim. Benden kaçtılar. Bana dediler ki ‘Sen özürlü okulundasın.’ Benimle oynamadılar. Çok ağladım eve gittim. Öğretmenim ‘özürlü’ ne demek”.*

Başka bir örnek te: *“Öğretmenim kimse sorularıma cevap vermiyor. Dinlemiyorlar beni ya da ‘hı hı’ deyip geçiyorlar. Çok ısrarla anlatırsam ‘evet & hayır’ deyip konuyu kapatıyorlar. Kimse bana ve soruma karşı soru sormuyor. Sohbeti devam ettirmiyorlar. Çok canım sıkılıyor. Hep size anlatıyorum bende. Lütfen bu okuldan gitmeyin. Ya da ben mezun olduktan sonra gidin.”*

Son bir örnek te: *“Öğretmenim bugün boş ver resmi! Muhabbet edelim. Muhabbet ederiz dimi”?*

4- Çocuk o kadar yalnızdır ki, çizdiği ve yanına çağırdığı arkadaşlarının yüzü bile ona dönük değildir. Normalde, resimdeki yüzün çocuğa dönük olması ya da başını ona çevirmiş olması yahut ta yan şehreden/cepheden çizilmiş olması gerekirdi.

5- Resmin ne anlattığı açıktır: YALNIZLIK duygusu. Öğrenciye daha sonradan da sordum. “Sihirli şapkadan ne çıksın.” Her defasında, “insan” demiştir.

Her söyleyişinde daha çok incindim. Kaç milyar insanın bulunduğu bir dünyada engelli bir çocuğun “Göklerdeki tek yalnız çocuk benim.” “Sihirli şapkadan bana insan çıksın.” demesi gerçekten çok acı ve düşündürücüdür. Birşeyleri eksik yaptığımız kesin...

17

Adı Soyadı : AÇ.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 17.

İkameti : -

Kardeş sayısı : 3 kardeştir, en büyük çocuktur.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, İşçi.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Öğrencinin hobileri nelerdir?

Veli:

- Gezmek, müzik dinlemek, spor yapmak, kendine özgü tahtalardan birleştirip bir şeyler yapmak.

Öğretmen:

-Öğrecinin bir hayali var mı?

Veli:

- Birçok hayali var. Hayalleri değişken.

Öğretmen:

- Vazgeçemediği eşyası var mı?

Veli:

- Bisiklet ve topu.

Öğretmen:

- Öğrencinin ısrarcı bir isteği var mı?

Veli:

- Araba sürmek.

Resim I

(Öğrenci ilk aşamada çizdiği resimlerin içini çizmekten/boyamaktan kaçınmıştır. Sebebi sorulduğunda, 'Dışarı taşıyor, resim bozuluyor boyayamıyorum öğretmenim.' demiştir.)

Resim II

Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Arılar Güneşin etrafında yüzüyorlar.

Öğretmen:

- Bu arıları hiç gördün mü?

Öğrenci:

- Bu arılar benim ailemdir. En büyük arı babam, diğer büyük arı annem, küçük arılar da ben ve kardeşlerim. Kardeşlerim, annemin altındaki arılardır.

Öğretmen:

- Peki sen hangisisin?

Öğrenci:

- Ben babamın altındaki arıyım. Başım kalbin(in) yanında bak öğretmenim.

Öğretmen:

- Bu kırmızı olan kalp mi?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Kimin kalbi?

Öğrenci:

- Annemin kalbidir. İnsanlar kalpsiz yaşayamaz. Bu kalbin görevi bizi yaşatmak, kalp seyretmez, yaşatır. Örnek veriyorum sizin kalbiniz olmazsa ölürsünüz.

Öğretmen:

- Anladım.

Öğrenci:

- Kalp, benim kalbidir; hem de annemin kalbidir. İnsanlar kalpsiz yaşayamaz. Kalbim olmazsa, 'güp', 'güp' çalışmaz. Kalbim beni seviyor. Babamı, kardeşlerimi, annemi de seviyor.

Öğretmen:

- Aferin sana.

Öğrenci:

- Birde arılar ısırır. Çiçeklerden bal toplar. Biz de arılardan bal sağlarız.

Öğretmen:

- Güneşin bir insan olarak hayal etseydin kim olmasını isterdin?

Öğrenci:

- Babam.

Öğretmen:

- Başka söylemek istediğin bir şey var mı?

Öğrenci:

-Öğretmenim resim dersine her istediğin malzemeyi getiriyorum. Her zaman getirdim. Hiç getirmemezlik yapmadım. Çünkü öğretmenim beni daha çok sevsin diye yaptım. Bir de öğretmenim, sen mutlu ol diye. Birde yüksek not ver diye, çünkü o zaman ben de çok mutlu oluyorum.

Öğretmen:

- Kardeşinin neden kanatları yok?

Öğrenci:

- Bebek olduğu için.

Öğretmen:

- Kesinlikle. Çok yalnız kalmak istediğinde odanın kapısını kim çalabilir? Kimin içeriye girmesine izin verirsin?

Öğrenci:

- Sadece ailemin. Ailem olmadan yaşayamam. Bize yemek yapan annemdir.

Öğretmen:

- Bir yağmur damlası olsaydın nereye düşmek istersin?

Öğrenci:

- Güneşe.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü Güneşi seviyorum.

Öğretmen:

- Sihirli şapkadan ne çıksın?

Öğrenci:

- Sevgi çıksın.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci için baba, ana merkezdir. Arılardan oluşan aile Güneşin etrafında yüzmektedir. Hayalinde, Güneş'in baba olduğunu söylemektedir. Ayrıca resimde, resimdeki en büyük form baba olan arıdır. İki yerde de baba vardır. Hem en büyük arı, hem etrafında yüzülen Güneş.

2- Küçük bebek olan kardeşe kanat çizmemiştir. Onun tek başına uçamadığının, bağımlı olduğunun, ilgilenilmesi gerektiğinin ve bebeğin kendi kendi yetemediğinin farkındadır.

3- Küçük kardeşlerin anne kanatlarının ardında/altında olması annenin onlarla doğal olarak daha çok vakit geçirdiğinin göstergesidir. Kendisinin baba kanatları ardında/altında olması ise, babayla vakit geçirmekten çok hoşlandığı, babayla iyi anlaştığını veya babayla vakit geçirmeyi daha çok tercih ettiğini gösterir.

4- Öğrencimiz, babayla kendisini çift gözle resmederken, anne ve kardeşlerini tek cepheden, tek gözle resmetmiştir. Doğal olarak anne, diğer çocukların dünyasıyla da ilgilenmektedir. Bir anlamda, muhtemelen kendisinin ve babasının dünyasını daha olgun ve istedik bulmaktadır.

5- Annenin kalbi çocuğun başucundadır. Annesini çok sevmektedir. Aynı zamanda bu kalp annemle benim ortak (tek) kalbimizdir diyor. Bu kalbin görevi bizi yaşatmak, kalp seyretmez yaşatır diyor. Demek ki, öğrencimiz, anneden büyük bir yaşama gücü yaşama sevinci almaktadır.

6- Bu öğrencilerde 6 yıl boyunca yatay çizim görmedim. Burada yatay olarak arılar çizilmiştir. Ama insanları kesinlikle dik elif gibi çizerler. Hacıyatmaz gibidir insanlar. Ölmüş asker bile çizseler yatay değildir. Bu yataylık, görece toleranslığa ve paylaşımcılığa işaret etmektedir.

7- Çok yalnız kalmak istediğinde odanın kapısını kim çalabilir? Kimin içeriye girmesine izin verirsin? sorusuna öğrenci tarafından verilen isim an-
nedir. Bu sorunun cevabı bize çocuğun dünyasında kıyamadığı, sevdiği, mut-
lak tolerans göstereceği, paylaşımını reddetmeyeceği kişiyi bize verir. Hayır
hiçkimse derse bize çocuğun dünyasından yine başka türlü bir sonuç getirir.
Bu tür araştırmalarda bu soru çok önemli bir sorudur.

18

Adı Soyadı : TK.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 18.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 2 kardeş, ilk çocuktur.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, emekli.

Kişilik Özellikleri:

- Çok sessiz, sakın, herkesle uyumlu.

Hobileri:

Gezmek, resim yapmak ve müzik dinlemek.

Aileye göre;

- Çocuk çizgi film izlemeyi çok sever ve sır tutar.

Veli Görüşü:

- Böyle bir çalışma gerçekten çok güzel. Çünkü çocuğumun kendine gü-
veni arttı. Çok mutlu oldu. Onu bu kadar mutlu görmek, kendine güveninin
arttığını görmek bizleri çok mutlu etti. Çocuğumuzla gurur duyuyoruz. Size
böyle bir çalışma yaptığınız için sonsuz teşekkür ederiz.

Resim I

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Evet, öğretmen olmak.

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Ay benim arkadaşımdır. Ay'la elele tuttum. Göklerde yıldızların arasındayız. Gece Ay'la gökyüzünde gezdiğine göre daha çok geceleri yalnız hissetmektedir.

Öğretmenin Görüşü:

1- Çocuk kendisine bir insanı arkadaş seçmemiştir de, Ayı seçmiştir. Demek ki insanlarla arkadaşlık kurmakta zorlanmaktadır.

2- Yalnızlık duygusu ifade edilmiştir.

3- Gece Ay'la gökyüzünde gezdiğine göre daha çok geceleri yalnız hissetmektedir.

4- Ay'ın arkadaşlığından memnundur. Ay'ın da öğrencinin de yüzü gülmektedir.

5- Arkadaşlık için mekân gökyüzü, zaman ise gece seçilmiştir.

6- 18 yaşında olmasına rağmen kendi saçlarını beyaza boyamıştır. Saçlarını, Ay'ın rengiyle aynı renge boyaması, ilginçtir. İki rengin de beyaz boyanmasıyla çocuk Ay'ı kendi dünyasına yaklaştırmıştır. Daha detaylı anlatırsak, çocuk çizdiği resimde kendi özelliklerini başka bir varlığa yükleyerek çiziyorsa, ya da başka varlığın özelliklerini kendi üzerinde çiziyorsa; onu kendi dünyasına yakın buluyor demektir. Bu nedenle fiziksel özellikleri de kendine/dünyasına yaklaştırır. Örneğin, çocuk resminde annesine kendi fiyonklu ayakkabılarını giydirebilir. Oyuncaklarını eline verir gibi. Bu durumda yapılan çalışmalardan örnek olarak elde edilen sonuçlarda;

a) Çocuğun annesini kendisi gibi çocuk görmek istemesi,

b) Çocuğun kendisini daha olgun, anneyi daha çocuksu bulması, ya da öyle görmek istemesi,

c) Çocuğun anneye daha çok paylaşım alanı olması veya vakit geçirmeyi beklemesi,

d) Çocuğun ebeveynler arasından anneyi kendine en yakın görmesinden dolayı onu çocuk gibi giydirmesi ya da çocuk olarak kendi özelliklerini ona resimde giydirmesi isteğiyle bu şekilde çizdikleri ifade edilmiştir. Burada da aynı durum Ay için geçerlidir. Yani resimlerde ve söylemlerde sevgi odağıyla ve nesnesiyle yoğun bir özdeşim kurma yönelimi görülür.

7- Ayın ve çocuğun el parmaklar dışında tüm uzuvları tamdır. Demek ki, her istediğinde arkadaşlık kuramamaktadır. Hayalleri her zaman açılmıyor olabilir. Ya da gece Ay'la buluşması için o gece Ay'ı gökte görmesi gerektiği

şartı öğrencinin kafasında önşart olarak kavramsallaştırılmış olabilir. Gökte Ay'ı göremediğinde, doğal olarak bu gece gezemeyeceklerini düşünüyor olabilir.

8- Ay ve çocuğun gözleri aynı yöne bakmaktadır. İkisinin de kirpikleri yoktur. İki gözde de yeşil renk kullanılmıştır. Demek ki öğrencimiz, duygu ve düşüncede Ay'la aynı yönde çok iyi anlaşılmaktadır.

9- Öğrencimiz, başka bir resiminde tuvale iki ev çizmiştir. Bu ev ailemin evi, bu ev benim evim demiştir. "Sen ayrı evde misin", diye sorduğumda; "Ailemi seviyorum ama ben, bazen çok yalnız kalmak istiyorum. Kendi hayallerimde dinlenmek istiyorum. O yüzden de kendime ayrı bir ev çizdim, bazen dinlenmek için...", demiştir.

19

Adı Soyadı : DT.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 14.

İkameti : Anne – baba ayrı. Anne ile yaşıyor.

Kardeş sayısı : -

Ebeveynler : -

(Not: Öğrenci kaç yıldır okulumuzda bulunmasına rağmen, hiç kimseyle tek kelime, tek hece konuşmamıştır. Sesini duyan tek bir kişi yoktur. Bireysel eğitim yapılır. Direktifleri yapmak isterse hiç konuşmadan yapar. Bazen başını sallayarak 'Evet' ve 'Hayır' kullanır. Kesinlikle konuşulanları anlamaktadır.)

Resim I

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bu ağaç konuşuyor olabilir mi?

Öğrenci:

- Evet. (Başını sallayarak).

Öğretmen:

- Burası deniz mi?

Öğrenci:

- Hayır.

Öğretmen:

- Peki, göl mü?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Bu ev senin evin mi?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmenin Görüşü:

1- Muhtemelen bu ağaç kendisidir. Burada 'Konuşma' özlemi dile getirilmiştir.

2- Başında bir sürü kuş uçuşmaktadır. Bunlar çocuğun etrafındaki konuşan insanlardır. Kuşları görmektedir ama iletişime geçememektedir. Onlarla iletişimde olsaydı, kuşları kendisi olan ağacın dallarında resmetmesi gerekirdi. Zaten, resimde de görüldüğü gibi, üsteki kuşların ikisi birbiriyle konuşan diğer kuşlar da başka yöne bakmaktadır.

3- Ağacın bir eli kendi evinin yolunu kavramıştır. Evi, çocuk için çok önemlidir. Muhtemelen en çok orada rahat etmektedir. Gün içerisinde de gözlemleyebildiğim kadarıyla, bir ân önce eve gitme isteği vardır.

4- Diğer elinde kürek vardır. Bu kürekle ne yapmak istemektedir, bilmiyorum.

5- Gözlerde ve dudaklarda ortak renk kırmızı renktir. Desenler arasında aynı rengin seçilmesi, seçilen şeylerde veya işlevlerinde birliktelik ve yakınlık olduğunu gösterir. Nitekim öğrencimiz sürekli olarak, diğer insanları gözle-riye ve dudaklarıyla izlemektedir. Ancak ikisiyle de tepki vermemektedir. Bu olgu da bu şekilde tuvale taşınmış olabilir.

20

Adı Soyadı : MP.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 14.

İkameti : Devlet Korumasında.

Kardeş sayısı : -

Ebeveynler : -

Öğrencinin Olumlu Kişilik Özellikleri:

- Güler yüzlü , dışa dönük, konuşkan.

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Neler yapmaktan hoşlanırsın?

Öğrenci:

- Müzik dinlemek, gezmek, alışveriş yapmak.

Öğretmen:

- Hayalin var mı?

Öğrenci:

- Öğretmen olmak istiyorum.

Öğretmen:

- Bir dilek dilemen istenseydi ne dilerdin?

Öğrenci:

- Sizi dilerdim.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü siz çok iyisiniz.

Öğretmen:

- İyi olduğumu nerden anladın?

Öğrenci:

- Ben her şeyden anlarım.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Kaçırılmaktan korkuyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Haberler öyle söylüyor.

Öğretmen:

- Çok üzüldüğün bir gün oldu mu?

Öğrenci:

- Evet, babamın öldüğü gün. Birde annemi özlediğim zamanlarda en üzgün günlerimdir.

Öğretmen:

- Sence hayatının en mutlu günü ne zaman?

Öğrenci:

- Annemin Çocuk Esirgeme Kurumu'na beni görmeye geldiği gün en mutlu gündür.

Öğretmen:

- Sence dünyada düzeltilmesi gereken bir şey var mı?

Öğrenci:

- Evet, savaşlar olmasın.

Resim I

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim gökyüzüne çıkan merdivenler yaptım. Tüm çocuklar gökyüzüne çıkmak istiyor. Herkes bir merdivende sıraya girmiş.

Öğretmen:

- Ne için çıkıyorlar gökyüzüne?

Öğrenci:

- Gökyüzünden bir şeyler almak için.

Öğretmen:

- Hepsi bir şey almak için mi çıkıyor?

Öğrenci:

- Biri gökyüzünde uyumak için, bir tanesi dinlenmek için, bir tanesi gezmek için, kimisi gökyüzüne okula gidiyor.

Öğretmen:

- Gökyüzünde okul mu var?

Öğrenci:

- Evet, oraya normal çocuklar gidiyor.

Öğretmen:

- Ne demektir normal bir çocuk?

Öğrenci:

- Mesela engelli olmaz yürür, koşar, konuşur.

Öğretmen:

- Bu çocuklar tanıdık mı?

Öğrenci:

- Evet, arkadaşlarım.

Öğretmen:

- Çok sevdiğin bir rakam var mı?

Öğrenci:

- Var, 100. Çünkü takdir-teşekkür belgesi almak istiyorum.

Öğretmen:

- En sevdiğin renk nedir?

Öğrenci:

- Pembe.

Öğretmen:

- Pembe sana neyi hatırlatıyor?

Öğrenci:

- Bana mutluluk, sevinç veriyor. Pembe tabletimle telefonum olmasını da çok istiyorum.

Öğretmen:

- Okuma-yazma biliyorsun değil mi?

Öğrenci:

- 7. sınıfta öğrendim öğretmenim.

Öğretmen:

- Peki, sen de bu merdivenlerden gökyüzüne çıkıyor musun?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Ben çıkıyorum, gökyüzünden hoşgörü almak için.

Öğretmen:

- Hoşgörü ne demek sence?

Öğrenci:

- Saygılı olmak demek öğretmenim.

Öğretmen:

- Neden alıyorsun gökyüzünden hoşgörüyü?

Öğrenci:

- Bence yeryüzündeki insanların gökten getireceğim hoşgörüye ihtiyacı var.

Öğretmen:

- Gökte hoşgörüyü kim veriyor?

Öğrenci:

- 'Öteki ben' veriyor.

Öğretmen:

- Gökte senin gibi aynısından bir M. daha mı var?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- O M. ile bu M.'nin bir farkı var mı?

Öğrenci:

- Var.

Öğretmen:

- Nedir?

Öğrenci:

- Gökteki M., yani ben, daha olgun daha güçlü ve her şeye sahip, yerdeki M., yani ben daha küçük yaşta ve güçsüz.

Öğretmen:

- Karşılıksız mı veriyor?

Öğrenci:

- Hayır, ona altın verirsen, hoşgörüyü alırsın. Çünkü hoşgörü değerlidir. Bedava alınmaz.

Öğretmen:

- Getireceğin hoşgörü herkese yetecek mi?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Güneşin bir insan olması gerekseydi kim olmasını isterdin?

Öğrenci:

- Ben güneşim.

Öğretmen:

- Bu ev kimin?

Öğrenci:

- Emine öğretmenim sizin eviniz.

Öğretmen:

- Evin içinde kimse var mı?

Öğrenci:

- Evet, siz ve ben oturuyoruz. Kahve çay içiyoruz. Sohbet ediyoruz. Gü-lüyoruz. Ben de bu evde sizinle kalıyorum. Çocuklarınız aileniz de bizimle kalıyor. Ben sizin kızınızım yani.

Öğretmen:

- Bu ev mutlu bir ev mi?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Bu evde çok mutlusun ya neden göklere hoşgörü almaya çıkıyorsun?

Öğrenci:

- Ben mutluyum ama dünyadaki insanlar da mutlu olsun diye çıkıyorum hoşgörüyü almaya.

Öğretmen:

- Evin dumanı tütüyor.

Öğrenci:

- Evet, evde soba var. Sobayı ben yakıyorum. Öğretmenim sen de sarma, biber dolması, ve pasta yapıyorsun akşama yiycez.

Öğretmen:

- Duman kıvrılarak gidiyor, canlı mıdır?

Öğrenci:

- Duman cansızdır.

Öğretmen:

- Hayatta asla affetmeyeceğin şey nedir?

Öğrenci:

- Hırsızlık, hırsızlık yapıyorlar. Başkasının üstüne suç atıyorlar. Suç atmak ta kötü bir şeydir. Sağdaki en büyük olan M'dir.

Öğretmen:

- Dünyayı tek bir renge boyaman istenseydi ne renge boyardın?

Öğrenci:

- Siyaha boyardım. Keşke öyle bir yarışma olsaydı. Ben girerdim.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü sonuçta özgürüm.

Öğretmen:

- Ne özgür?

Öğrenci:

- Resim özgür.

Öğretmen:

- Özgür olması iyi mi?

Öğrenci:

- Evet çok güzel, ben konu(lu) değil, özgür resimler yapmak istiyorum. Öyle mutlu oluyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Çocuk Esirgeme Kurumu'ndaki öğrenci, aile özlemi duymaktadır. Kendisini resim öğretmeninin evinde, sobayı yakan evin kızı olarak hayal etmektedir. Öğretmenin ona pasta pişirdiğini de hayal etmektedir. “*Bir dilek dileseydim sizi dilerdim*” demesi, öğretmenini anne olarak hayal ettiğini göstermektedir. Resmin tam ortasına çizilen şeyler öğrenci için ana merkezdir. Çocuğun ana merkezinde aile hasreti/özlemi, yâni güçlü bir anne özlemi vardır.

2- Öğrencimiz diğer öğrenciler gibi göklerle çok ilgilidir. İstediklerini gökten alabileceğini düşünmektedir. Yeryüzünde istekleri yerine getirilmediğinde, istediklerinin gökte olduğu ve oradan alınacağı düşüncesi hâkimdir. Hatta arkadaşlarının da kendisi gibi düşündüğünü resminde anlatmıştır. Çünkü kendisi istediklerini almak için gökyüzüne çıkarken, arkadaşları da, uymak, gezmek veya okula gitmek gibi sebeplerle onunla birlikte çıkmaktadır.

3- Öğrencimiz, savaşların bitmesini istemektedir. İyi niyetlidir. İyi niyetini, tüm insanlara yetecek kadar hoşgörü almak için, gökyüzüne çıkmak istediğinin resimde anlatmasıyla göstermiştir. Hoşgörüğü tüm insanlık için almak

istememesi, öğrencinin gönlünün güzelliğine, kucaklayıcılığına, iyi niyetine işaret etmekte ve tüm evreni kucaklayan bir sevgi potansiyeli taşıdığını göstermektedir.

4- Öğrenci, hoşgörünün değerli olduğunun farkındadır ve bu yüzden altın vererek karşılığında hoşgörüü almaktadır. Aynı zamanda öğrenciye göre bu kadar insan hoşgörüden yoksun olduğundan, demek ki hoşgörü zor elde edilen bir şeydir. Bu yüzden öğrenci gökyüzünden hoşgörüü, uçakla veya bir kuşun kanadından değil de, merdiven basamaklarını çıkarak almaya gitmiştir.

5- Öğrenci, yeryüzünde bazı şeyleri düzeltmek istemekle beraber, bunlara gücünün yetmediğinin farkındadır. Bu yüzden bunların üstesinden gelecek bir başka güçlü bir M.'yi (yine kendisini) hayal dünyasında kurgulamıştır. Denilebilir ki, bunu kurgulayarak kendisine bir çıkış noktası bulmuştur. Kendisine bir umut dünyası açmıştır ve kuvvetle ihtimaldir ki bu kurgu onu rahatlatmıştır / rahatlatmaktadır.

6- Çocukların resimlerinde gökyüzünde hep iyilik, güzellik, kurtuluş, çare, umut yeridir. Bu kavramsal bağlamın arketipsel kökleri bulunmaktadır. Ama pratik faydası ve tercih edilebilirliği de gözden uzak tutulmamalıdır. Bu kurgu yansıtılmalı ve mistifike edip mantığa bürümel bir savunma mekanizmasıdır da aynı zamanda. Öte yandan bu kurgu, nisbi olarak bu öğrencinin bilincindeki inanç örüntülerinin de bir yansıması olabileceği düşünülebilir. Başka deyişle, içsel arayışın, yaşaman tutunmanın cevapları göklerde aranmakta ve bu şekilde simgeleştirilmektedir ve/veya kavramsallaştırılmaktadır.

Unutmayın! Mesaj gayet açıktır: **“BİR ÇOCUK GÖKYÜZÜNDEN BİZİM İÇİN HOŞGÖRÜ ALMAYA GİDİYOR...”**

21

Adı Soyadı : EC.
Cinsiyeti : Kız.
Yaş : 16.
İkameti : Ailesiyle yaşıyor.
Kardeş sayısı : -
Ebeveynler : -

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Hayır. Sadece “Güneşteki köyümde balkondan bakıyorum.”. Bu kadarını söylemek istiyorum.

Öğretmen:

- Tabii! Teşekkür ederim.

Resim I

Öğretmenin görüşü:

1- Resmin ortasına çizilen şeyler çocuk için ana merkezdir. Resme en büyük yük çizilen şey de ana temadır ve çocuğun iç dünyasında çok önemli yer işgal eder. Her iki çizimde de olumlu veya olumsuz anlam örüntüleri olabilir. Burada resmin ortasına güneş ve kendi evi çizilmiştir. Normalde özgüvenli bir çocuktur.

Bu öğrenci için değil ama genel bilgi için söylemek isterim ki resmin ortasına çok büyük çizilen baba veya başka figürlerdeki insanlar, babayı çok sevdiği merkeze aldığı anlamında olabileceği gibi, babasının veya çizdiği figürdeki kişinin hayatındaki en büyük sorun olduğu veya beynini yorduğu için de bu yoğunlaşmadan ötürü resmi bu şekilde çizdiği düşünülebilir ve yine genel bilgi olarak söylemek söylemek isterim ki öğrencinin resim kağıdına ilk çizdiği şey ilk aklına gelen şey olduğundan çok önem arzeder.

2- Bu çocuk evinde balon uçurmaktadır ve nedense dışarıda arkadaşlarıyla değildir. Bu kurgu, yalnız bir çocuk olduğunu ya da arkadaşlık kurmakta sorunlar yaşadığını gösterir.

Normalde çok özgüvenli olmasına rağmen kızlarla arkadaşlık yapmaktadır. Kız giysilerinden, takılarından kızsalsal hiçbir şeyden hoşlanmaz. Erkek gibidir. Erkeklerle iyi anlaşır. Kızlarla kurmadığı kuramadığı arkadaşlık ilişkisi burada balkonda yalnız oluşundan görülmektedir zaten.

3- Resimde, çatı bir rengin iki farklı tonuna boyanmıştır. Bu çocuğun içindeki değişkenliğin veya evdeki değişken durumların yansıması olabilir.

22/1

Adı Soyadı : MÇ.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 13.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : Tek çocuk.

Ebeveynler : Anne temizlik işçisi. Anne-baba ayrı.

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Hobilerin? Yapmaktan hoşlandığın şeyler?

Öğrenci:

- Gezmek, resim yapmak, müzik dinlemek.

Öğretmen:

- Fobilerin? Korktuğun bir şey var mı?

Öğrenci:

- Yalnız kalmaktan çok korkuyor.

Öğretmen:

- Vazgeçemediğin oyuncağın?

Öğrenci:

- Dayımın bana aldığı oyuncak ayıcığımdan hiçbir zaman vazgeçmiyorum.

Öğretmen:

- En üzgün olduğun gün?

Öğrenci:

- Dedemin öldüğü gün ve tavşanım öldüğü gün.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün?

Öğrenci:

- Doğum günüm. Hiç kutlanmadı ki mutlu olayım. Mutlu olduğum gün yok. Hiç mutlu olmadım. Öyle birgünüm yok öğretmenim.

Öğretmen:

- Hayalin?

Öğrenci:

- Doktor olmak.

Öğretmen:

- Dünyada neyi düzeltmek istersin?

Öğrenci:

- Düzeltmek ne demek bilmiyorum öğretmenim.

Öğretmen:

- Bir dilek dilemen istenseydi ne dilerdin?

Öğrenci:

- Bir odamın olmasını dilerdim. Pembe oda hayal ediyorum. Annemle yatıyorum, tüm odalar dolu ve odam yok.

Resim I (Ortak Resim)

22-1/II

Adı Soyadı : EY.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 13.

İkameti : Aile ile yaşıyor.

Kardeş sayısı : 4 kardeş, ikinci çocuktur.

Ebeveynler : Anne ev hanımı, baba işçi.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Çocuğunuz olumlu özellikleri nelerdir?

Veli:

- Uyumludur.

Öğretmen:

- Hastalığı var mı?

Veli:

- E.'nin sadece konuşması biraz kötü. Sır tutmaz.

Öğretmen:

- Hobileri nelerdir?

Veli:

- Gezmek, müzik dinlemek.

Öğretmen:

- Hayali nedir, nelerdir?

Veli:

- Kuaför ya da hemşire olmak.

Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- Ne isterdin?

Öğrenci:

- Bir odam olsun isterdim.

Öğretmen:

- Resmini anlatır mısın?

Öğrenci EY'nin (22-1/II) Anlatımı:

- Bir yağmur damlası olsan nereye düşmek istersin?

- Annemin gözüne düşmek isterim.

- Hayatta seni en çok ne mutlu edebilir?

- Ailem!

MÇ.'nin (22-2) Anlatımı:**Öğretmen:**

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu sır küpünü annem çarşıdan çok pahalıya aldı. Sırları bu kız anlatmaz bu sır küpünde biriktirir. Hani sır küpü insan derler ya, işte bu kız odur öğretmenim.

Öğretmen:

- Ağzındaki kilit mi?

Öğrenci:

- Evet, her insanın ağzının bir kilidi olmalı bence.

Öğretmen:

- Bu kilidi kendisi mi taktı?

Öğrenci:

- Hayır, bu kilidi annesi taktı.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Sırları kimseye anlatmasın diye sırrı anlatırsak sır bozulur.

Öğretmen:

- Bu kız sen misin?

Öğrenci:

- Bu kız peri kızıdır.

Öğretmen:

- Saçları neden rengarenk?

Öğrenci:

- Gökkuşağı olsun istedim.

Öğretmen:

- Bu renkler sana bir şey hatırlatıyor mu?

Öğrenci:

- Kırmızı kiraz, sarı elbise, yeşil top, kahverengi ayakkabı, siyah göz rengi-ni hatırlatıyor. Boyalarını hatırlıyorum hepsinde.

Öğrenci EY.'nin (22-2) Anlatımı:**Öğretmen:**

- En mutlu olduğun gün?

Öğrenci:

- Mutlu olduğum gün yok.

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu kız bu küpte kolyeler biriktirmek istiyor.

Öğrenci:

- Hayatta seni en çok ne mutlu edebilir?

Öğrenci:

- Bir kızın kolyesini görmek beni çok mutlu ediyor. Çünkü kolyem olsun istiyorum. Hiç kolyem olmadı çünkü.

Öğretmen:

- Sır küpünün içinde ne biriktirmek istiyorsun?

Öğrenci:

- Kolyeler biriktirmek istiyorum.

Öğretmen:

- Rengârenk saçlı kim?

Öğrenci:

- Arkadaşım Meral, saçlarının renkli olması beni mutlu eder.

Öğretmen:

- Resimdeki kolyeyi kimin almasını istersin?

Öğrenci:

- Annemin.

Öğretmen:

- Gözlerinin mavisi neden?

Öğrenci:

- Çünkü o bir melektir.

Öğretmen:

- Hayatta affetmeyeceğin şey nedir?

Öğrenci:

- Kalbini kırarsa affetmem.

Öğretmen:

- Sihirli şapkadan ne çıksın?

Öğrenci:

- Mp3 çalar çıksın.

Öğretmen:

- Dünyayı tek renge boyaman gerekseydi ney(l)e boyardın?

Öğrenci:

- Maviye boyardım.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Mavi kalmalı bence.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Karanlıktan korkarım.

Öğretmen:

- Kâbuslar görür müsün?

Öğrenci:

- Rüyamda hep ablamı görüyorum. ‘Yanıma gel’, diyor.

Öğretmen:

- Ablan kaçınıcı sınıfa gidiyor?

Öğrenci:

- Ablam öldü öğretmenim.

Öğretmen:

- Sihirli şapkadan ne çıksın?

Öğrenci:

- Şapkadan sihirli çubuk çıksın. Çubuk evimizi ve eşyalarımızı değiştirsin.

Öğretmen:

- Bir öğretmen olsaydın ne yapardın?

Öğrenci:

- Öğrencilerimi parka ve döner yemeğe götürürdüm.

Öğretmen:

- Hiç dokunulmasını istemediğin bir eşyan var mı?

Öğrenci:

- Var. Bayramlık kıyafetim. Kimsenin dokunmasını istemiyorum. Bu kıyafet benden ayrılısın istemiyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Saçların rengârenk çizilmesi, öğrencilerin onları gökkuşağı olarak hayal etmesidir ve gökkuşağında her rengin bir anlamı vardır. Bir diğer öğrenci ise arkadaşını rengârenk saçlı görmekten sevinç duyacağını söylemiştir. Renkleri seviyorlar. Renklerin diliyle konuşuyorlar. Böylece kendilerini ifade ederek rahatlıyorlar.

2- Küpün içinde biriktirmek istediği şey çocuğun en çok istediği şeydir. Bir öğrencimiz, kolye biriktirmek istemektedir. Çünkü hayatı boyunca hiç kolyesi olmamıştır. Diğer çocuk ise sır biriktirmektedir. Aldığı telkinlerden dolayı sır konusunu çok önemseydiğinden olsa gerek sır biriktirmektedir. Hatta ağzına kilit bile takmıştır/vurmuştur. Sırrını söylerse sırrın bozulacağına inanmaktadır.

3- Resimdeki kıza biri peri kızı derken, diğeri ise arkadaşım Meral'dir demiştir.

4- Sınıfta her ne kadar bireysel eğitim yapılsa da grup çalışmalarında yapılmaktadır. Bu grup çalışmalarında bazı çocuklar asla çalışmak istememektedirler. Çok içe kapanık olan suskun ve özgüvensiz çocuklar genelde bu davranışı göstermektedirler. Bu nedenle bu çocukları en iyi anlaşılmış olduğu görece daha mahir çocuklarla eşleştirmek gerekmektedir. Böylece hem ortak resim çalışmaları ortaya çıkar hem de öğrenciler mikro ölçekte sosyal beceriler geliştirirler. Bu denklemde resim çizmeyen bir çocuklar kazanım olarak zamanla;

a) Resim çizerler,

b) Arkadaşının çiziminden öğrenirler ve dikkatle izlerler,

c) Sohbet ederler, gelişirler,

d) Özgüvenlerini artırır,

e) Arkadaşıyla çizdiği resmin hepsini kendisi çizmiş gibi ayrıca mutlu olur. 'Çizdim', der. Böylece mikro ölçekte kendi bir 'Başarı Kültürü' yaratmış ve yakalamış olur.

f) Dahası, bir sonraki ortak çalışmada daha istekli olurlar. Zamanla da bu isteği, bireysel resim çizme isteğine dönüşür.

g) Hem, ortak çizim onlara çoğunlukla eğlenceli de gelebilmektedir.

5- Bu resim Erzincan Üniversitesi sergisinde Akademisyen Ebru Silahşör Öztürk tarafından iyi bir ücrete satın alınmıştır. Parası iki öğrenciye verilmiştir. Kendisine teşekkür ederim.

23

Adı Soyadı : UD.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 15.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : Tek çocuk.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, çalışmıyor.

Öğrencinin Olumlu Kişilik Özellikleri:

- Konuşkan, hareketli.

Öğrencinin Hobileri

- Gezmek, müzik dinlemek, futbol.

Öğretmen:

- En mutlu olduğu günü anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bana köpek aldıkları gün.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Karanlıktan çok korkarım.

Öğretmen:

- Hayalin nedir?

Öğrenci:

- Çok zengin olmak, mühendis olmak.

Öğretmen:

- Kabuslar görüyor musun?

Öğrenci:

- Uçurumdan aşağıya düşüyorum hep.

Öğretmen:

- Bir dilek dileseydin ne dilerdin?

Öğrenci:

- Can sağlığı ve bir sandık dolusu altın.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Öğrencinizin ısrar ettiği bir şey varmı?

Veli:

- Öğrencinin ısrar ettiği tek şey para..

Resim I

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu gemiler Güneşe erzak ve sevgi taşıyorlar. Balonlarda gemileri taşıyor.

Öğretmen Görüşü:

1- Demekki öğrenci Güneşin birinci dereceden ihtiyacının sevgi ve erzak olduğunu düşünmüştür. Gerçekten de bu ifade kendi yaşamına özgülenebilir bir çerçeveye yakındır.

2- Çocuk bir konuya veya bir duyguya odaklanmıştır. Çünkü gemiler aynı yöne hareket etmektedir. Gemilerin dümenleri aynı yöndedir. Kaptanlar da aynı renk boyanmıştır.

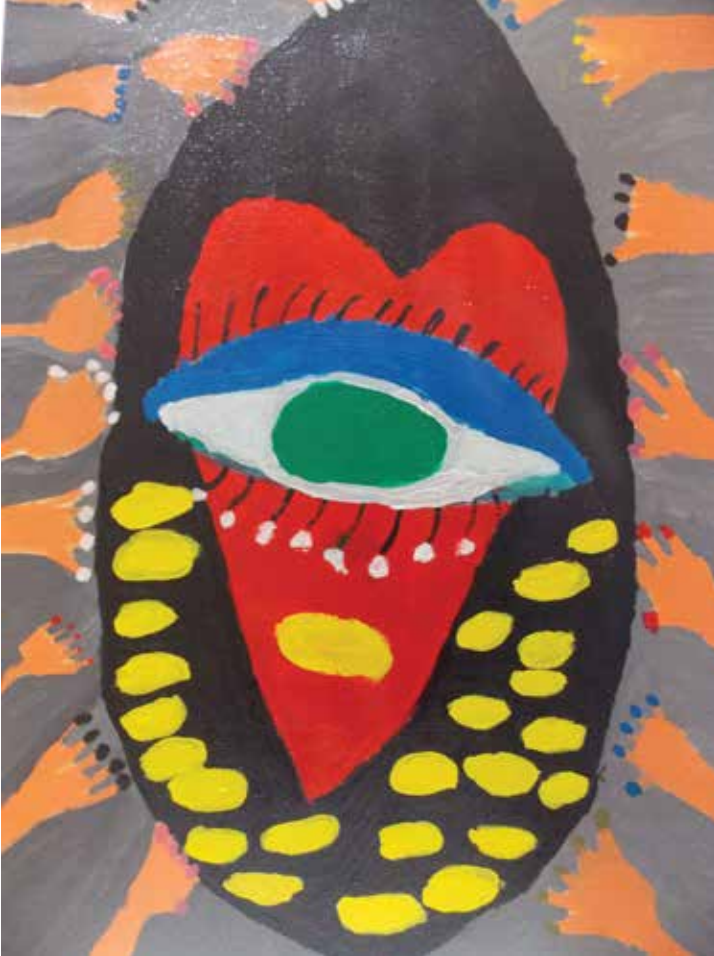
3- Burada öğrencinin, bulunduğu dünyadan göklere kaçışı söz konusudur.

4- Güneş olmasına rağmen gece görünen yıldızlarda vardır. Resimlerde bu kurgu da çok yaygındır. Hemen hemen tüm resimler böyledir. Çocuklar gece ve gündüzü nedense bir arada çizerler. Bu kurgu onlar için karanlığın korkutucu ve fobik olmasıyla ilintili olabilir.

24

Adı Soyadı : DK.
Cinsiyeti : Kız.
Yaş : 17.
İkameti : Devlet Korumasında.
Kardeş sayısı : 8 Kardeş.
Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, İnşaat işçisi.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu Hacerül Taşdır (Hacerül Esved Taşı). İçinde bir kalp bulunuyor. Bu kalp biz insanlara ait olması gerekiyor.

Öğretmen:

- Neden taşın içinde kalp var?

Öğrenci:

- Tüm insanları kendine çektiği için taşın içinde kalp var.

Öğretmen:

-Kalbin neden gözü var?

Öğrenci:

- O göz kalbin bekçisidir. Birde bu taşın sırrını gözetlemek için göz vardır. Her şey bu taşta uzanıyor dokunmak istiyor. Öpmek istiyor. Hacerül Taşının içi altınlarla doludur ama Hacerül Taşının kendisi altından daha değerlidir. Bu kalp ve göz Hacerül Taşını korur. Bekçisidirler yani öğretmenim.

Öğretmen:

- Herkes bu taşta dokunabilir mi?

Öğrenci:

- Evet. Bu taşın bir sırrı vardır. Herkes ona dokunduğu zaman ondan bir nasip bir rızık alır işte bu onun sırrıdır.

Öğretmen:

- Hacerül Taşını ilk defa ne zaman duydun?

Öğrenci:

- İlk defa babamdan duymuştum. 7 yaşlarındaydım.

Öğretmen:

- Ne düşünmüştün o zaman?

Öğrenci:

- Çok merak etmiştim. Hatta şimdide şeytan nasıl taşlanır diye çok merak ediyorum.

Öğretmen:

- Bu altınlar neden Hacerül Taşı içinde bulunuyor?

Öğrenci:

- İçinde bulunuyor. Çünkü bu altınlar Hacerül Taşının gerçekleridir. Ona her zaman dokunduğunda , Allahın taşı değil, Allahın nasibidir. Bu altınlarda bir nasiptir. Bu göz ve kalp Hacerül Taşının bekçisidir bu yüzden.

Öğrenci:

- Bu taş niye kara (siyah) da; beyaz değil diye sormadınız öğretmenim.

Öğretmen:

- Soruyorum o zaman.

Öğrenci:

- Çünkü kara olarak değerli olduğu için. Zaten beyaz olsaydı onu kirletirlerdi.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci süsü seviyor. Resimde tüm ellere oje sürmüştür. Bu çekirdek kimliğinde artık dişil yönelimlerin de belirleyici olduğunu göstermektedir.

2- Ellerin ojelerinin renkleri farklıdır. Yani öğrencimiz, bireysel farklılıkların ayırdındadır.

3- Öğrenci Hacerül Esved Taşının korunması gerektiğine inanmıştır. Bu nedenle Hacerül Esved Taşına bir bekçi göz ve kalp çizmiştir.

4- Öğrenci Hacerül Esved Taşına, 'Hacerül Taşı' demektedir. Kara (siyah) olarak değerli olduğunu düşünmektedir.

5- Ayrıca öğrenci insanlara güvenmemektedir. Çünkü taş beyaz olsaydı zaten insanlar onu kirletirdi demektedir.

6- Öğrencimiz dinî konulara son derece meraklıdır. Ayrıca Hacerül Esved Taşının içinde altın olduğunu söylemektedir / düşünmektedir.

7- Bu resim Erzincan Üniversitesi sergisinde akademisyen Rabia Aksuya tarafından iyi bir ücrete satın alınmıştır. Parası öğrenciye verilmiştir. Kendisine teşekkür ederim.

Resim II

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu kum saati ama içi kumdan değil, elmalardan oluşmuş. Elmaları ilk ağzından alıyor, çünkü dili var, çünkü bu dili zamanı ayarlıyor. Elmalar bitince ömrü bitmiş olacak. Kum saatinin dili de yarım elmadan oluşmuştur.

Öğretmen:

- Bu elmaların anlamı var mı?

Öğrenci:

- Bu elmalar insanın canıdır, yani bunlara can elması diyebiliriz. Elmaların bir tanesi farklıdır. Farklı olan elmada nur var. Elmalar biterse ömür biter.

Öğretmen:

- Neden bir tane farklı elma var?

Öğrenci:

- En son, nûr olan elma düşecek ve göklerden kitap inecek. Elimize verilecek. Kum saatinin beli kırmızı kurdeleyle bağlı olmalıydı unuttum çizmeyi öğretmenim.

Öğretmen:

- Kum saatinin neden beli sarılı olmalıdır?

Öğrenci:

- Çünkü bu kum saati bir gelindir. Bu kum saatinin ismi Elma Kız'dır. Gelin olmuştur. Hayalimde böyle gelin olmak var. Nasıl parmak kız varya hocam, işte onun gibi buda Elma Kız. Elma kızın elmaları aktığında saati dolacak, saçları beyazlıyacak ve ölecek.

Öğretmen:

- Kum saati sana neyi hatırlatıyor?

Öğrenci:

- Geçmişimi, geçmişte kaybettiğim zamanı...

Öğretmen:

- Düzeltmek istediğin şey var mı?

Öğrenci:

- Pek çok şey var. Hayatıma giren insanlar mesela.

Öğrenci:

- Kum saatinin neden sonsuzluk işaretine benzediğini sormadınız?

Öğretmen:

- Kum saatinin şekli neden sonsuzluk işareti ?

Öğrenci:

- Başını ve sonunu ayarlayan kum saati en güzel tarafından bakandır. Canım benim kumsaati! Öğretmenim çok yoruldunuz birazda kendim sorup kendim cevaplayayım mı?

Öğretmen:

- Evet, neden olmasın?

Öğrenci:

- Soruyorum kendime. Kum saatini kime hediye edersin?

- Cevap veriyorum, Cumhurbaşkanına.

- Neden Cumhurbaşkanına veririm diyorum öğretmenim ve cevaplıyorum.

- Çünkü yaşı ilerledikçe ilerliyor, kum saati sayıyor onun yaşlarını... Ömrü bitiyor bunu söylemek için ona hediye ederdim kumsaatini. Bir de ben ona kum saati hediye edersem belki oda bana bir hediye alır ama benim param yok. Cumhurbaşkanına hediye edecek kum saatimde yokki öğretmenim. Ne yapsam?

Öğretmen:

- Ben alırım sana hediye etmen için bir kum saati üzülmeye.

Öğrenci:

- Çiçekte koyarmıyız hediye paketine olur dimi öğretmenim

Öğretmen:

- Olur.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci zamanın akıp gittiğinin ve birgün biteceğinin farkındadır. Ömür denen şeyin ne olduğu konusunda bilinçlidir.

2- Öğrencinin Cumhurbaşkanı'ndan hediye almak gibi bir umudu ve hayali vardır. Bu yüzden duygularını anlatmak için, kendisi sormuş ve kendisi cevaplayarak bu duyguları dile getirmiştir.

3- Kum saatini kendine benzetmiştir. Gelin bir kızdır. Belinde kurdela olması gerektiğine karar vermiştir ama bunu resimde çizmemiştir. Unuttum demiştir.

4- Kum saatine kum saati demektedir ama kum saatinin içinde kum yoktur. Kum yerine elmalar vardır. Bu elmalara can elmaları demektedir. Bu elmalar düşünce hayat bitecektir. Bu elmaların içlerinden bir tane farklı elmadan bahsetmekte bu elmaya 'Nur Elması' demektedir. Kum saatinin kendisinede bir isim takmıştır. 'Elma Kız' demiştir.

5- Kum saatinin, yaşamın başını ve sonunu ayarlayabilen bir saat olduğuna inanmıştır.

Resim III**Öğretmen:**

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu adamın yarısı iyilik, yarısı kötülük.

Öğretmen:

- Ya o yüzden mi bir tarafı yeşil, bir tarafı kahverengi?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Yılan burada ne yapıyor, adamı ısıracak mı?

Öğrenci:

- Yılan kötülüğü , buğday iyiliği temsil eder.

Öğretmen:

- Çok ilginç buldum, neden yılan kötülük buğday iyilik?

Öğrenci:

- Yılan neden kötülüğün simgesidir biliyormusun öğretmenim. Çünkü herkes ekmeğini taştan çıkarır. Yılan ise kötülükten çıkarır.

Öğretmen:

- Buğday neden iyilik temsilcisidir?

Öğrenci:

- Buğday nimettir. Onu veren Allaktır. Nimeti de en iyi insanlar çıkarır. Buğday bir ekmek unudur. Yerde biten en güzel nimettir. Ellerimizle ekeriz, suyla sularız. Ekmek olan bir nimet tabii ki iyiliğin sembolü olmalıdır.

- Hem unutmayın öğretmenim neyi ekersen onu biçersin.

Öğretmen:

- Güneş hakkında ne söylemek istersin?

Öğrenci:

- Bence Güneş parçalandı.

Öğretmen:

- Şimşekler ?

Öğrenci:

- Şimşekler sevinçle gülüyor çakıyor göklerde öğretmenim. Biliyorum neden diyeceksiniz. Söylüyorum. Bu adam kötülük tarafına yenilmeyip, iyilik tarafının dediğini yapınca şimşekler sevinçten çakar ve gülerler mutlulukla.

Öğretmenin Görüşü:

1- Bu öğrencimiz nedense hiç Güneş çizmiyor genelde. Bir kere çizmişti, onu da uçurtmanın ucuna takmıştı. Şimdi ise Güneş parçalanmış şekilde tasvir edilmiş. Bu kurgular bize özgüvenli bir çocuk olmadığını gösteriyor. Herşeyden çok kolay etkilenir. Çok duygusaldır ve bu nedenle bir anda dağılabilir.

2- Bir insanda hem iyilik hem de kötülüğün olduğunun, üstelik bunların birbiriyle savaştığının farkındadır. Hattâ doğayı da işin içine katmıştır. İnsan kötülük tarafına yenilmeyip, iyilik yapınca ve iyilik ağır basınca şimşekler çakmakta ve çakarken de mutluluktan gülümsemektedirler. Şiddet ve hiddet simbolü olan şimşeklerin bu kurguda sevinç imgesi olarak betimlenmesi de öğrencimizin incinebilirliğini ve yaşamından olabildiğince tüm kaygı ve korku figürlerini sökümlemeye çalıştığını bize göstermektedir.

Resim IV

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu lâle çocuk doğuruyor. Ay'da da kuşlar ve kırkayak sabah olunca çantasını almışlar, işe gidiyorlar. Kırkayağın da kırk tane ayağında kırk saat var.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü zaman hiç geçmiyor bir türlü Öğretmenim.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci herkesin çalışması gerektiği, bunun hayatın gerekliliği ve zorunluluğu olduğunun farkındadır ki, resminde herkesi sabahleyin işe göndermiştir.

2- Ay, kuşlar, kırkayak, yani hepsi farklı yöne gitmektedir. Çocuk herkesin farklı iş ve mesleklerinin olduğunun ve herkesin farklı alanlarda çalıştığının farkındadır.

3- Zaman geçirmek bu çocuk için büyük ve önemli bir sorundur.

4- Enteresandırki sürekli resimlerde birşeyleri doğurtmaktadır. Yukarıda lale doğururken bazen güneş ay çiçek sürekli resimlerde birşeyleri doğurtuyor. Henüz nedenini çözemedim.

25

Adı Soyadı : FÇ.

Cinsiyeti : Kız.

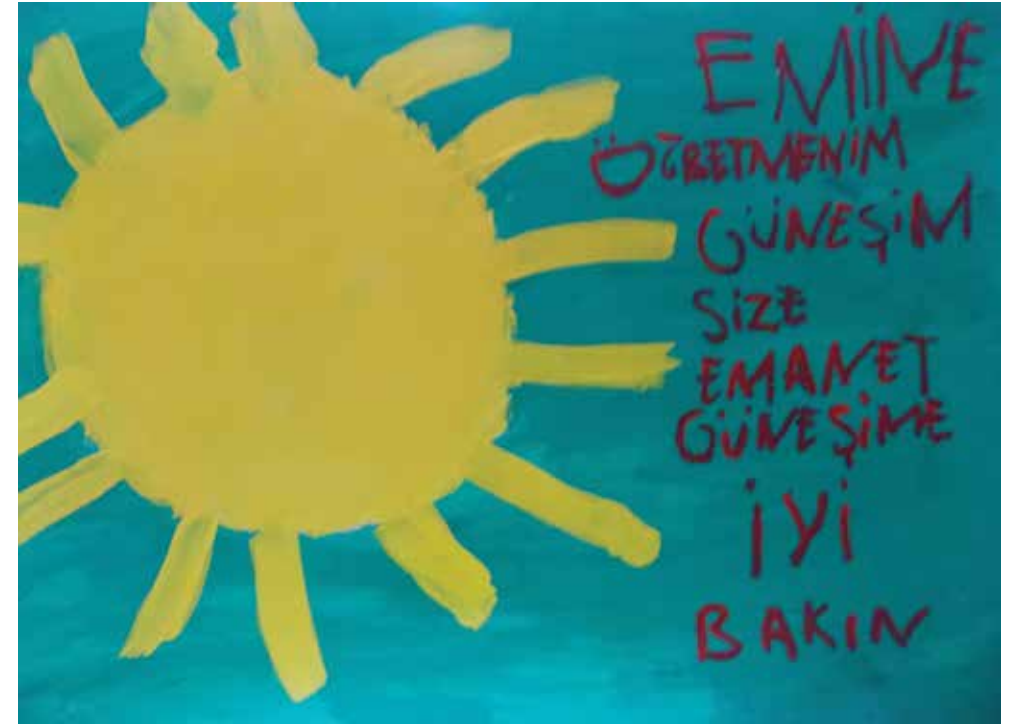
Yaş : 22.

İkameti : Anneyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 2 kardeş.

Ebeveynler : Anne, hasta bakıyor – Anne-Baba ayrılır.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim anlattım ya resmimde size, Güneşim size emanet. Güneşime iyi bakın.

26

Adı Soyadı : UD.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 9.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 2 kardeş.

Ebeveynler : Anne, Ev hanımı – Baba, Marangoz.

Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Çocuğunuzun bir hastalığı var mı?

Veli:

- Benim oğlumda unutkanlık vardır.

Öğretmen:

- Olumlu kişilik özellikleri nelerdir?

Veli:

- Çok düzenlidir, boyama yapmayı çok seviyor. Sır tutucu, sevecendir.

Öğretmen:

- Neler yapmaktan hoşlanır?

Veli:

- Parkta kum oynamayı, salıncakta sallanmayı seviyor.

Öğretmen:

- Bir korkusu var mı?

Veli:

- Bisikletten çok korkar.

Öğretmen:

- Öğrencinin bir hayali var mı?

Veli:

- Evet balık tutmayı çok istiyor.

Öğretmen:

- Kabuslar görür mü?

Veli:

- Geceleri uykusunda ağlıyor.

Öğretmen:

- Vazgeçemediği oyuncacı var mı?

Veli:

- Oyuncak köpeği var elinden hiç bırakmıyor.

Öğretmen:

- Olmazsa olmazı nedir?

Veli:

- Caillou'yu izlemek.

Öğretmen Görüşmesi:

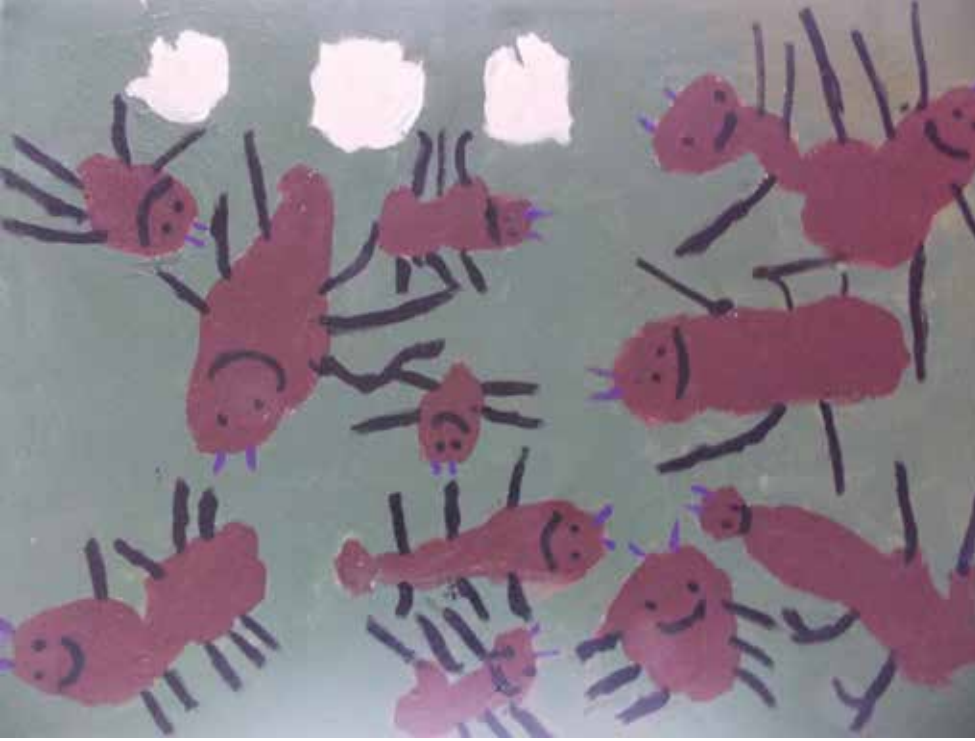
Öğretmen:

- Bir dilek dilemen isteseydi ne isterdin?

Öğrenci:

- Uçak.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Ben bir karıncayım. Karınca arkadaşlarımla oyun oynuyorum.

(Serbest çağrışım yöntemiyle bir başka öğrencinin yorumu / Yaş: 18)

Öğretmen:

- Sence arkadaşın çizdiği bu resimde ne anlatıyor?

Öğrenci:

- Bu karıncalar karınca duası yapıyorlar, bence.

27

Adı Soyadı : MA.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 17.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 2 kardeş.

Ebeveynler : Anne, Ev hanımı – Baba, Çiftçi.

Öğrencinin Hobileri:

- Tuvale resim yapmak, voleybol, bilgisayar, gezmek.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- İşime kavuşmak hayalim.

Öğretmen:

- Bir dilek dilemen istenseydi ne dilerdin?

Öğrenci:

- İyileşmeyi dilerdim.

Öğretmen:

- Resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Hayır.

Öğretmen:

-Tabii! Sonsuz kere 'Hayır' deme hakkın var.

Öğretmen:

- Söylemek istediğin başka bir şey var mı?

Öğrenci:

- Evet benim köyde bir ineğim var siyah beyaz olduğu için adına Beşiktaş diyorum. Ben tavukların yumurtasını da ben alıyorum kümeden. Ot kesiyorum. İnşaat olursa sıva yapıyoruz.

Öğretmen:

- En mutlu olduğum gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Okulların açıldığı gündür.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Okulu çok seviyorum. Güzel vakit geçtiği için.

Resim I

(Başka bir öğrencinin Serbest Çağrışım Yöntemiyle Anlatımı / Yaş: 18)

Öğretmen:

- Bu resmi arkadaşın yaptı. Sence bu resim ne anlatıyor?

Öğrenci:

- Bu kendini tüketmiş bir adam. Yıpranmış. Çok düşünen bir adammış. Hata üstüne hata yapmış. Düşüne düşünce ağlamaya başlamış. Geçmişte yaptıkları hep sıfatına (karşısına) geliyormuş.

Öğretmen:

- Sıfatına gelmek ne demek?

Öğrenci:

- İçine geliyormuş amelleri demek. Bu adam canından bezmiş, hayattan bezmiş. Gözyaşları süt olarak akıyormuş. Kalbi kötüymüş. O yüzden

gözyaşlarıda temiz süt değilmiş. Kirli süt akıyormuş gözlerinden. Eski çağlar çok temizdir. Bu insan bizim zamanımızda yaşıyor.

Öğretmen:

- Düzilmesi mutlu olması için umut yok mu?

Öğrenci:

- Ailesi yoktur. Taş kalplidir. Kur'an'a inanmıyor. Bir karısı var. Onun gözlerinden temiz süt akıyor. Çünkü temiz kalpli. Kur'an kitabını okuyan bilen bir kadın. Yanlış yapmamaya çalışır. Çok dikkatlidir. Kötü adamdan daha farklı olmaya çalışır. Evlidir bunlar. İyi kalpli kadın namazını kılar. Kadın secdeye eğilince adam arkasından ona gülüyor. İçki içiyor. Bu kötü kalpli adam hep dayak atıyor. Kayışla akşamları eve gelince dövmeye başlıyor. Karısı 'ne olur değiş', diyor. Yani öğretmenin iyi kalplinin gözlerinden temiz süt olarak gözyaşı akar. Kötü kalpli insandan kirli süt gözyaşı akar kısacası...

Öğretmenin Görüşü:

- 1- Öğrenci çok iyi gözlemcidir. Hayatı, insanları, olayları iyi gözlemler.
- 2- Öğrenci çevresini yalnızca gözlemlememiş, aynı zamanda çevresinden etkilenmiş ve bağlamını içselleştirmiştir.
- 3- Öğrenci de 'İyi', 'Kötü' kavramı vardır. Üstelik bu kavramları iyice kristalize etmiştir. Bir anlamda insanları iyi ve kötü diye sınıflandırmayı bilmektedir.

28

Adı Soyadı : TT.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 18.

İkameti : Babayla yaşıyor.

Kardeş sayısı : 2 kardeş.

Ebeveynler : Anne hayatta değil.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Küçük boylusu üvey annem. Büyük olan ablam. Ben koltukta oturuyorum, elimde bayrak var ve sallıyorum.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü okulumu seviyorum, evde okulumu düşünüyorum.

Öğretmen:

- Güneş nerede ?

Öğrenci:

- Evimizin içinde.

Öğretmen:

- Bu güneş bir insan mı?

Öğrenci:

- Evet.

Öğretmen:

- Kim?

Öğrenci:

- Tabii ki de benim öğretmenim, evimizin Güneşi benim!

Öğretmen:

- Gökkuşağı da evin içinde, neden?

Öğrenci:

- Evin içindeki gökkuşağı Babannem..

Öğretmen:

- Gökkuşağı sana ne hissettiriyor?

Öğrenci:

- Çünkü bana mutluluk veriyor.

Öğretmen:

- Bu kapı kapalı anladığım kadarıyla.

Öğrenci:

- Evet akşama bu kapıdan babam gelsin diye çizdim. Ablam işlere yardım ediyor.

Öğretmen:

- Ablan çiçekleri sever mi?

Öğrenci:

- Evet o yüzden eteğine çiçek çizdim.

Öğretmen:

- Ablan mı daha büyük, annen mi?

Öğrenci:

- Ablam daha büyük.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrencinin elindeki bayrak okul sevgisidir. Okulda mutludur. Eve gittiğinde de sıklıkla okulu düşünür neler oldu diye... Bu nedenle evde otururken yine elinde bayrak vardır.

2- Evin içindeki Güneş 'benim' diyor. Bu durum, kendini özel bulduğunu gösterir. Çünkü Güneşle kendini özdeşleştirmiştir. Bu bağlamda çok özgüvenli bir çocuktur.

3- Öğrencimiz, Babaannesini gökkuşağı olarak çizmiştir. Onunla mutlu vakit geçirmektedir. Babaanneyi renkli bulmaktadır. Onunla güzel vakitler geçirmektedir.

4- Öğrencimiz, gün boyu babayı özlemekte olduğundan kapıyı çizmiş, akşam da bu kapıdan babam girsin demiştir.

5- Ablanın çiçek sevgisinin farkında olduğundan, ablasının eteğini çiçeklerle bezemiştir.

6- Çok sık görülen bir durum bu resimdede vardır. Çocuk hem kendisidir, hem de Güneştir. Nitekim öğrencimiz, aynı resimde kendini farklı figürlerle tekrar etmiştir.

7- Ayrıca öğrencimiz, kendini olduğundan çok zayıf çizmiştir. Bu tavsir, zayıflama isteğinin dile getirilişi olabilir.

29

Adı Soyadı : MÇ.

Cinsiyeti : Kız.

Yaş : 17.

İkameti : Anneyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 2 kardeş.

Ebeveynler : Anne, Hasta bakıyor – Anne-Baba ayrı.

Öğretmen:

- Neler yapmaktan hoşlanırsın?

Öğrenci:

- Resim yapmak, köye gitmek, yemek yapmak, poğaç yapabiliyorum öğretmenim. Gezmek, alışveriş yapmak, gittiğim tatiller hep okulum ve rehabilitasyon merkezleriyle idi. Ama olsun, tatil yapmayı çok seviyorum.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Okuldaki doğum günümdü. Herkes benimle ilgilendi çok mutlu oldum.

Öğretmen:

- En mutsuz olduğum gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Eniştemin öldüğü gün.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Yaratık hayvanlardan korkarım. Her yerde var bu hayvanlar.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- İleride çalışmak ve para kazanmak istiyorum. Çok istiyorum. Bu yüzden hayalim bir işe girebilmek.

Öğretmen:

- İnsanlar az parayla da mutlu olamaz mı?

Öğrenci:

- Olmaz. Parasızlık kötü bir şey. Paramız olmazsa karnımızı doyuramayız. Elektrik, su, kira ödeyemeyiz. Para çok önemlidir. Çok param olsaydı fakirlere dağıtırdım. Yeni bir ev alırdım anneme. Arkadaşlarıma borç verirdim. Yemeklere çıkardım. Arasına da sizinle kahve içerdim.

Öğretmen:

- Ailen izin verirse birgün kahve içelim.

Öğrenci:

- Bayıldım bu fikre...

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Güneş etrafını aydınlatıyor. Sol üstteki ben, diğerleri akrabalarım, tanıdıklarım, Güneşi görmek için gökyüzüne bakmışlar. Etrafında yuvarlak yapmışlar. Hepsi mutlu. Güneşin ışığı onlara aydınlık veriyor. Ben de güneşi çok merak ediyorum. Bulutlarında üstüne çıkmak istiyorum. Bu insanlar geri dönmessinler, orada kalsınlar.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Çünkü zaten mutlulular orada.

Öğretmen:

- Daha başka neler söylemek istersin?

Öğrenci:

- Güneşin dalları alevleniyor. Her dalında bir umut var. Bir dal dahi dünyayı ısıtarak bir insanın yetişmesine neden oluyor, yetiyor. Işık dalı umut verdiği için insanlar doğurup çoğalabiliyor. Bazıları umutsuz oluyor. Bazılarını Allah takdirine aktarıyor. Duâ ettiriyor. Diğeriyse ailelerin birleşmelerini istiyor. Yıldızlar kayınca herkes dilek tutar ya, bu insanlar da Güneş'ten dilek tutuyorlar. Her insanın kendi ışığı var. O ışıktan ısınır o ışıktan mutluluk alır.

Öğretmen:

- Işıkların bir adı var mı?

Öğrenci:

- Her insanın bir ışığı var. O ışıktan güç alırlar. O ışıkla yaşarlar. Her kesin kendi ışığı kendi adını taşır. Mesela sizin ışığınızın adı 'Emine' olur.

Öğretmen:

- Herkese yetecek kadar ışık var mı?

Öğrenci:

- Güneşi bölsek insanlara yetmez. Bu yüzden güneş ışıklarını insanlara bölüyor. Hiçbirini ışıksız bırakmıyor. Güneşin ışık dalları var. Kimisi eğri, kimisi doğru.

Öğretmen:

- Doğru ve eğri ışık ne demek?

Öğrenci:

- Doğru giden yer aşk olur. Eğri giden yer ise arkadaş olur. Güneş insanlara ışık dallarıyla umut verir. Eğer umut verdiği dalların ışığı geldiğinde insan çıplak olursa insan yanar.

Öğretmen:

- Güneş sağa çizilirse ne olur?

Öğrenci:

- Sevmem. Başka şeyler sağa çizilebilir.

Öğretmen:

- Güneş sola çizilirse ne anlama gelir.

Öğrenci:

- Sevmem.

Öğretmen:

- Güneş ortada olursa anlamı nedir?

Öğrenci:

- Güneşi ortada severim ortada güzeldir.

Öğretmen:

- İnsanlar Güneşten ne dilek diliyorlar?

Öğrenci:

- Okul bitince hayallerim gerçekleştirmek isterim dileğini tutuyorlar.

Öğretmen:

- 'Güneşin ışığı olmazsa insanlar doğuramaz', dedin, neden?

Öğrenci:

- Işık olmazsa, çocuk ta olmaz.

Öğretmen:

- Güneş neden ışıklarını insanlara bölüyor ve hiçbirini ışıksız bırakmıyor. Neden insanları bu kadar önemsiyor ki?

Öğrenci:

- Güneş insanları seviyor. Düşünüyor, önemsiyor da ondan!

Öğretmenin Görüşü:

1- Güneş insanları düşünen seven bir varlıktır. Ve insanlar gökte Güneşin yanında mutludurlar. Bu da öğrencideki inancın ilkel/arketipsel evresinin bir yansımasıdır. İnsanların Güneşten dilek dilemeleri ve Güneşe dua etmeleri bu düşüncemizi büyük ölçüde doğrulamaktadır.

2- Her insanın kendi ışığı vardır. Ve o ışığın bir adı vardır. O da insanın kendi ismiyle aynı isimdir. Bu betimlemeden öğrencimizde yetkin bir bireyselleşme dağarcığının ve potansiyelinin olduğu sonucunu çıkarabiliriz.

3- Kağıda resmi yerleştirmenin çocuk için mutlaka bir anlamı ve sınırı vardır. Güneşin sağda veya solda olmasında mutlaka bir manidarlık aranmalıdır. Nitekim öğrencimiz, Güneşi bilinçli olarak resmin ortasına yerleştirmiştir.

4- Güneşten 'dilek' dilenilmektedir. Öğrencimiz, her insanın dileği olduğunun farkındadır. Bu çocukların da istekleri ve arzuları vardır. Ve bunların gerçekleşmesi için de bir nesne veya figür seçerler. Bu da genelde göklerden olur. Güneş, Ay, yıldız vb. Bazen dilek, bazen duâ şeklinde bunu göklerden isterler. Esasen öğrencilerimizin çoğu istekleriyle dünyadaki mutsuzluklar arasında yeryüzünde/burada sıkıştıklarını düşünmektedirler. Kendi sıkıştıkları bu dünyadan böyle bir figürle kendilerine bir çıkış kapısı açmaktadırlar. Muhtemelen böylece de rahatlamaktadırlar. İlkel ve yüzeysel olsa da bu strateji de kendi özünde bir savunma mekanizmasıdır da denilebilir.

5- Öğrencimiz, dileklerin ve duâların bazen gerçekleşmeyeceğinin farkındadır. Bu yüzden Güneşin bazı ışıklarını doğru, bazı ışıklarını eğri çizmiştir. Nitekim, 'Her iki ışık vurduğunda farklı şeyler olur.' demesi de bunu göstermektedir.

30

Adı Soyadı : AY.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 24.

İkameti : Devlet korumasında.

Kardeş sayısı : 2 Kardeş.

Ebeveynler : Bilgi yok.

Hastalığı : Mental Retardasyon.

Öğretmen:

- Bu resimler kitapta basılırsa ne olur?

Öğrenci:

- Çok heyecanlandım, almak istiyorum.

Öğretmen:

- En mutlu gününde ne olmuştu?

Öğrenci:

- Gülle atma yarışmasında şampiyon olunca çok mutlu oldum.

Öğretmen:

Neler yapmaktan hoşlanırsın?

Öğrenci:

- Spor yapmaktan çok hoşlanıyom. Koşu yapmak, gülle atmak, yüzmek, resim yapmak ve müzik dinlemek.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Aileme zarar gelmesinden çok korkuyorum.

Öğretmen:

- Hayalin var mı?

Öğrenci:

- Babam müzisyen, babamla müzik yapmak hayalimdir.

Öğretmen:

- Çok sevdiğin bir eşya ya da oyuncağın var mı?

Öğrenci:

- Ses bombası.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Aile Sosyal Politikaları bize ev tuttu.

Öğretmen:

- Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı mı?

Öğrenci:

- Hayır, Aile Sosyal Politikalar öğretmenim.

Öğretmen:

- Tamam anladım.

Öğrenci:

- Aile Sosyal Politikalar bize ev tuttu. Artık bu evlerde yaşıycaz. Bakım elemanları bize bakacak. Biz de uslu çocuk olacağız. Evlerde iyi duracağız. Hem yurttan bizi özgür bırakıyorlar.

Öğretmen:

- Ağaçlar hakkında birşey söylemek ister misin?

Öğrenci:

- Ağaçlar bize oksijen veriyor çiçekler, koku veriyor. Onları seviyorum sevdiğim için çizdim. Bize oksijen veren ağaçlar, ağaçları çok seviyorum. Oksijen olmazsa yaşayamayız. O yüzden seviyorum. Ağaçlar kesilirse yaşayamayız. Orman Koruma Derneği öyle söyledi. Unutmadan söyleyeyim. Bütün öğretmenlerim de bu güneşin içindedir.

Öğretmen:

- O yüzden mi bu kadar büyük?

Öğrenci:

- Evet. Evin üstündeki bulut, Müdire Anne'dir. Müdire annem evimin üstünde bizi koruyor. Arkadaşlarımı çizmeyi unuttum. Bu evi seviyorum. Orada mutluyum. Beni bu evden alırlarsa mutlu olmam.

Öğretmen:

- Evdeki sen misin ?

Öğrenci:

- Evet kırmızı seviyorum, kırmızı giydim... Erkekler de kırmızı giyer öğretmenim. Evin yanında ki bu ağaçlar da arkadaşlarımdır.

Öğretmen:

- Ağaçların bir adı var mı?

Öğrenci:

- Bir tanesinin adı ağaç, neşeli ağaç, öteki (ise) sevimli ağaç, öteki gülümseyen ağaç, öteki (de) kardeş ağaç öğretmenim.

Ben evin ikinci katında kalıyorum. Bu evin kapısı küçük sığmıyorum, eğilerek geçiyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Güneş çok büyüktür. Öğrencimizin kendi ifadesine göre bütün öğretmenleri güneşin içinde olduğundan dolayı Güneş büyüktür.

2- Elimizdeki bu çalışma, korunma ihtiyacını dile getiren bir resimdir. Bulunduğu evin üstündeki bulut, 'Müdire Anne'dir ve onu korumaktadır. Demek ki korunması gerektiğine inanmaktadır. Hattâ onu koruyacak bir figürü (bulutu) de düşünmüş ve kompozisyonunda seçmiş ve çizmiştir.

3- Arkadaşlarıyla kalmasına rağmen kendini yalnız resmetmiştir. Yalnızlık veya anlaşılamama duygusu görülmüştür.

4- Resimde saydamlık özelliği görülür. Ev saydammış gibi içi görünmektedir. Buda çok sık rastalanan bir durumdur öğrencilerimizde. Çünkü

yurtlarda veya bakım evlerinde kalmaları, bu öğrencilerde herşeylerinin ortada ve kontrol ediliyor olmasının izdüşümü olarak değerlendirilebilir.

5- Öğrencimiz, ağaçları çok sevmektedir. Bu sevgiyi resimde evin her iki yanına ağaç çizerek göstermiştir.

6- Bu çocuklar genelde Güneşe bir ifade, kaş ve göz verirler/çizerler. Burada ise bu detaya yer verilmemiştir. Güneş, tüm öğretmenlerin bütünü olduğundan kendi zihninde 'Güneş' zaten çok kalabalık olduğundan kaş göz çizmemeyi tercih etmiş olabilir.

31

Adı Soyadı : SC.
Cinsiyeti : Erkek.
Yaş : 18.
İkameti : Ailesiyle yaşıyor.
Kardeş sayısı : 3 Kardeş.

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Neler yapmaktan hoşlanırsın?

Öğrenci:

- Spor yapmak, gezmek, tatil yapmak ve resim yapmak.

Öğretmen:

- En üzgün olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Anneannem ölmüştü.

Öğretmen:

- Bir hayalin var mı?

Öğrenci:

- Bir işe girebilmek.

Öğretmen:

- Kâbuslar görür müsün?

Öğrenci:

- Bazen.

Öğretmen:

- Bir dilek dileseydin, ne dilerdin?

Öğrenci:

- Şirket kurup eleman çalıştırmak isterdim.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bu kapı gökyüzüne açılıyor. Kardeşimle o kapıdan gökyüzüne geçiyoruz. Kuşlar uçuyor.

Öğretmen:

- Kuşların bir anlamı var mı?

Öğrenci:

- Ailem. Burada da gemiler yüzüyor.

Öğretmen:

- Suyun rengi var mıdır?

Öğrenci:

- Su bulanık o yüzden bu renk(le) boyadım Öğretmenim. Gemiler arkadaşlarım. İnsanlar arkadaşlarımın etrafını kötülükle ve pis suyla kirletmişler.

Öğretmen:

- Kapının kilidi var mı?

Öğrenci:

- Evet var! Kilidin anahtarı bende. Bende kendi istediğimi gökyüzüne alıyorum.

Öğretmen:

- Kim girebilir o kapıdan?

Öğrenci:

- Kardeşim ve benden başkası giremez, iznim yoktur.

Öğretmen:

- Ne zaman gidersiniz göklere?

Öğrenci:

- Üzgün oluncada giderim, arada sırada da gideriz.

Öğretmen:

- Sence gökler mutlu bir yer mi?

Öğrenci:

- Evet

Öğretmen:

- Bana gökyüzünü anlatır mısın?

Öğrenci:

- Güneş benim kardeşim, bak gülüyor. Onunla çok mutluyum kardeşimi çok seviyorum. Güneşin yanındaki tek bulut benim.

Öğretmen:

- Yıldızlar?

Öğrenci:

- Yıldızları kardeşim için yaptım. Kardeşime sevgi göstereyim ve hepsi kardeşime karanlıkta ışık tutsunlar diye.

Öğretmen:

- Ay hakkında ne söylersin?

Öğrenci:

- Ay yalnızca kardeşimin ve benim başka hiç kimsenin değil... Göklerde uçuyoruz biz... Kardeşim her zaman benimle mutlu...

Öğretmenin Görüşü:

1- Gökyüzüne ilgi vardır.

2- Çocuklar gitmek istedikleri alanlarda bir sınır, kilit ve geçiş izni belirlerler. Herkesi oraya almazlar. Her zaman kimin gireceğine kendilerinin karar verdiği görülmüştür.

3- Tek bulut yoğunlaştığı duygu olarak görülmüştür. Bu duygu kardeşe yoğunlaşmaktadır. Zaten bulut ta bu nedenle Güneşin yanı başındadır.

4- Kuşlar insanlardır, öğrencimizin ailesidir; ancak resimdeki yıldızları sadece kardeşi için var etmiştir: Işık ve sevgi görsün diye..

5- Öğrencimiz kardeşini çok sevmektedir. Güneş gülümsemektedir. Çocuk kendisiyle barışıktır. Güneş kardeştir. Kardeşi, bu öğrencimiz için ana-merkezdir.

6- Gökyüzüne açılan kapıya gitmek için bulanık sudan geçmek ve çokça merdiven çıkmak ve mesafeler aşmak gerekmektedir. Bu kurgu bize, öğrencimizin hayatta bazı zorlukları olduğunun farkında olduğunu göstermektedir.

7- İnsanların, arkadaşlarının (gemilerin) yüzdüğü ve gemicilerin olduğu suyu pislettiğini, arkadaşlarının da etrafının kötülüklerle çevrelenmiş olduğunu söylemiştir. Bu kurgu da bize çevre bilinci ile sosyalleşme becerisinin örtüşerek birbirine geçtiğini ve çekirdek bir biliş olarak ve olumlu bir duygu yükü ile (aifiyet ve koruma) kendini resimde betimlendiğini göstermektedir.

32

Adı Soyadı : UK.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 17.

İkameti : Annesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : Tek çocuk.

Ebeveynler : Anne Ev Hanımı – Anne-Baba ayrı.

Öğretmen–Veli Görüşmesi:

Öğretmen:

- Öğrencinizin özellikleri nelerdir?

Veli:

- Çok konuşkan, sır tutar, espirili, asabi, annesinden ayrılınca çok üzülüyor.

Öğretmen:

- Hobileri nelerdir?

Veli:

- Futbol, gezmek, müzik dinlemek.

Öğretmen:

- En mutlu olduğu anısı nedir?

Veli:

- Futbol oynadığı için Yalova'dan aldığı madalyadan dolayı çok mutluluk yaşadı.

Öğretmen:

- Hayali var mı?

Veli:

- Büyük bir futbolcu olmak. Spor bir araba alabilmek.

Öğretmen:

- Kâbuslar görüyor mu?

Veli:

- Evet, havada uçtuğunu ve hep yere düştüğünü görüyor.

Öğretmen:

- Vazgeçemediği bir şey var mı ?

Veli:

- Var! Annesi.

Öğretmen:

- Israrcı olduğu bir isteği varmı?

Veli:

- Telefon ve televizyon için ısrarcı, her istediğinin ânında olması için çok ısrarcı ve istekli.

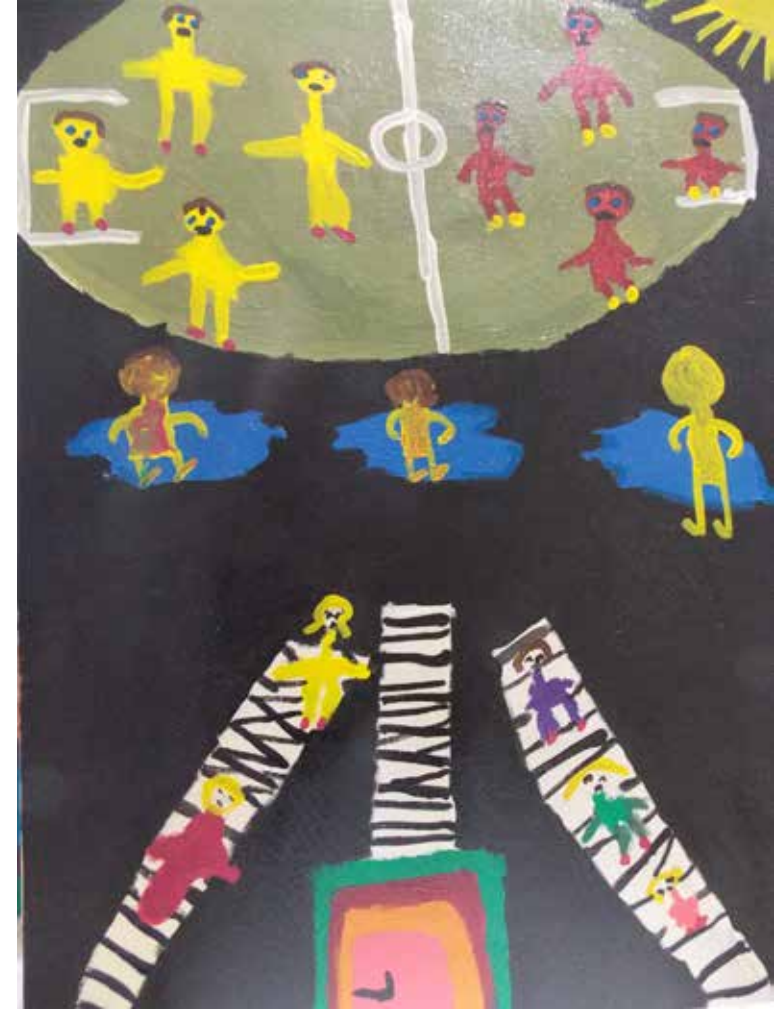
Öğretmen:

- Bir dilek dileyseydi sizce ne dilerdi?

Veli:

- Anne ve anneannesiyle mutlu bir aile olmak.

Resim I

Öğretmen Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Gökyüzüne açılan bir kapı var. Oradan geçince merdivenleri çıkıyorsun. İzlemek isteyen arkadaşlarım bulutlara oturdu, maçı izliyor. Bende arkadaşlarımla uzayda futbol oynuyorum.

Öğretmen:

- Neden dünyada değil de uzayda futbol oynuyorsun?

Öğrenci:

- Uzayı çok ilginç buluyorum.

Öğretmen:

- Futbol oynarken neler hissediyorsun?

Öğrenci:

- Kendimi aynen futbolcu hissediyorum. Çok sevinçli oluyor. Rahatlıyorum.

Öğretmen:

- İnsanlar ağır mı? Bulut insanları tutabilir mi?

Öğrenci:

- Tutar.

Öğretmen:

- Gökyüzünde uzayda ağırlık var mı?

Öğrenci:

- Hafif, orta ağırlık vardır. 60 kiloluk kişi uzayda 30 kilodur.

Öğretmen:

- Bu kimlerin maçı?

Öğrenci:

- Dostluk maçı yapıyoruz. Türkler ve uzaylıların dostluk maçı.

Öğretmen:

- Kazanan ne kazanıyor?

Öğrenci:

- Madalya ve dostluk kupası alınacak.

Öğretmen:

- Kupa altın mı?

Öğrenci:

- Hayır Uzay Kupası.

Öğretmen:

- Madalyalara ne yazıyor?

Öğrenci:

- Uzay Madalyası Birincisi.

Öğretmen:

- Hakem kim?

Öğrenci:

- Hakem hem Türk, hem Uzaylı.

Öğretmen:

- Nasıl oldu bu?

Öğrenci:

- Bir yarı (birinci yarı) Türk hakem, öteki yarı (ikinci yarı) Uzaylı hakem hakemlik yaptı.

Öğretmen:

- Güneş sizi izliyor mu?

Öğrenci:

- İzliyor.

Öğretmen:

- Maçı kimler izleyebiliyor?

Öğrenci:

- Herkese açık yani beleş.

Öğretmen:

- Çok sık gider misin uzaya?

Öğrenci:

- Arada sırada.

Öğretmen:

- Başka neler yaparsın uzayda, hep futbol oynamaya mı gidersin?

Öğrenci:

- Alışveriş, ev, otel, varsa yemek yerleri, varsa tarihi yerler; oralara giderim.

Öğretmen:

- Sence var mıdır bunlar uzayda?

Öğrenci:

- Vardır.

Öğretmen:

- Ne zamandır futbol oynuyorsun?

Öğrenci:

- 8 yıldır oynuyorum.

Öğretmen:

- Kiminle tanışmak istersin?

Öğrenci:

- En çok Fatih Terimle ve Burak Yılmaz'la tanışmak isterim.

Öğretmen:

- Onlara bir şey söylemek ister misin?

Öğrenci:

- Evet mutlaka benimle tanışın. Ben gelemiyorum, siz (.....)'a gelin.

Öğretmen:

- Sihirli şapkadan ne çıksın?

Öğrenci:

- Köpek çıksın! Köpekleri çok severim.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci yerde olması mümkün oyununu uzayda çizmiştir.

2- İnsan ve uzaylıları aynı formda çizmiştir. Bu bir anlamda biricik bir formdur. Çünkü diğer öğrenciler her zaman uzaylıları başka formlarda çizmektedirler.

3- Saçlar ve ayaklar hariç tüm beden ve yüz tek renge boyanmıştır.

4- Güneş öğrencileri izlemektedir. Bu kurgusaki Güneş, muhtemelen kendisini izlemesini istediği bir aile bireyi ya da öğretmen(leri)dir. Arkadaşları ise bulutta oturmuşlar ve zaten onu izlemektedirler.

5- Öğrencimizin "Bulutta oturup izliyorlar.", demesine rağmen burada çizilen arkadaşlar, nedense ayakta resmedilmiştir. Bu da, kompozisyonda vurgulanan heyecana ve öğrencimizin kendisine önem verilmesine ihtiyaç duyduğunu göstermektedir.

6- Merdivenler ise karmaşıktır. Kapı ise dört renklidir. Kapı 3 cepheden çevrelenmiştir. Bu kurgu, futbola girilen alanın ya da futbolla ilgili şeylerin zaman zaman karmaşık da olsa öğrenci için renkli bir alan olduğunu göstermektedir. Kapının 3 cepheden çevrelenmesi ise herkesin futbolu başaramayacağını bilmesi duygusunu bize düşündürmektedir.

33

Adı Soyadı : AU.
Cinsiyeti : Kız.
Yaş : 17.
İkameti : Ailesiyle yaşıyor.
Kardeş sayısı : 4 kardeş.
Ebeveynler : Anne-Baba Emekli.
Hastalığı : Epilepsi.

Öğretmen–Veli Görüşmesi

Öğretmen:

- Öğrencinizin olumlu kişilik özellikleri nelerdir?

Veli:

- Sevecen, çok kırılgan.

Öğretmen:

- Hobileri nelerdir?

Veli:

- Gezmek, müzik dinlemek, pasta yapmak ve spor yapmak.

Öğretmen:

- Ne(leri) sever?

Veli:

- Hayvan ve bebek sevmeyi çok sever. Olumsuzluklara karşı da çok üzülür.

Öğretmen:

- Kabuslar görüyor mu?

Veli:

- Evet.

Resim I

Öğretmen-Öğrenci Görüşmesi:

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Üçgenler arkadaşlarımın evidir. Arkadaşım Oğuzhan merdivenlerden çıkıyor. Arkadaşına gidiyor. Rengarenk pencere ev benim evim. Bütün pembe Merve, maviler Burak, kahverengiler benim öğretmenim, Beyazlar da Emine Öğretmenim sizsiniz, sarı renk anne, kırmızı baba, yeşil de Murattır, mor ise abimdir öğretmenim...

Öğretmen:

- Bulutların rengi nedir?

Öğrenci:

- Ben bulutları gökyüzünde rengarenk görmek istiyorum

Öğretmen:

- Neden çocuğun bir bacağı siyah, bir bacağı kahverengidir?

Öğrenci:

- Daha güzel olur diye düşündüm. Kol çizmeyi unuttum.

Öğretmen:

- Bulutlar en yükseğe gidiyor dedin. En yüksekte olması önemli midir?

Öğrenci:

- Tabi.

Öğretmen:

- Bu pencere hakkında ne söylemek istersin?

Öğrenci:

- Renkli pencere benim odamın penceresi. Bu pencere açılsın buradan dışarı bakmak istiyorum.

Öğretmen:

- Öğretmenin neden beyaz?

Öğrenci:

- Öğretmenim sen hep gülersin, hiç kızmazsın, o yüzden beyazsın.

Öğretmen:

- Bu kapıdan mı mahalleye giriliyor?

Öğrenci:

- Evet

Öğretmen:

- Kimin gireceğine kim karar veriyor ve izin veriyor?

Öğrenci:

- Ben izin veriyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenci her rengi bir insanla özdeşleştirmiştir. Başka bir öğrenci harflere beden giydirirken, bu öğrenci de renklere beden giydirmiştir. Kimin hangi renk olacağına sıradan değil, bir anlam yükleyerek karar vermiştir. Örneğin Resim Öğretmeni beyazdır ve beyazın kendi dünyasında 'güleryüzlü olmak' gibi bir anlamı mevcuttur.

2- Mahalleye kimin gireceğine kendisi karar vermektedir. Daha önce de Burak adlı öğrenci aya kimin gireceğine kendisinin karar verdiğini ifade etmişti. Demek ki bu çocuklar kendi dünyalarında bir alan açmakta ya da özel bir belirlemektedirler; ve oraya kimin gireceğine de kendileri karar vermektedirler. Bu kurgu, bir anlamda çekirdek bireysellik olup hemen hemen tüm öğrencilerde ortak bir anlatım olarak karşımıza çıkmaktadır.

3- Rengârenk olan ev kendisininindir. Rengarenk resimler yapan çocukların, mutlu ve düzenli aile hayatına sahip oldukları empirik olarak görülmüştür.

4- Öğrencimizin, evin penceresinden bakmak istemesi, meraklı ve keşfetmek istediği şeyler olduğunu gösterir. Bu anlamda öğrencimiz odasına kapanmamıştır ve dışa dönük bir profil çizmektedir.

5- 'Bulutların renkli ve çok yüksekte olmasını istiyorum' ifadesi, yine göklerde mutluluğun olduğuna dair hayalin resim(ler)e yansıtılmasıdır. Burada da görüldüğü gibi, öğrencilerin ortak anlatımlarında bulutlara yoğunlaştığı, duygularını, insanları, arkadaşlarını ve aile bireylerini göksel metaforlarla ilişkilendirerek betimledikleri sıkça nitelendirilmiştir.

6- Bu resimdeki renkler ve renk dağılımı takdir edilesidir. Buradan da anlaşıldığı gibi, çocuğun kendine özgü bir resim tarzı vardır.

34

Adı Soyadı : OK.
Cinsiyeti : Erkek.
Yaş : 14.
İkameti : Ailesiyle yaşıyor.
Kardeş sayısı : 3 kardeş.
Ebeveynler : Anne, Evhanımı – Baba, İşçi.

Adı Soyadı : AD.
Cinsiyeti : Erkek.
Yaş : 15.
İkameti : Ailesiyle yaşıyor.
Kardeş sayısı : 3 kardeş.
Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, Balıkçı.

Öğretmen-Öğrenci (O.K) Görüşmesi:

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Anneme hediye aldığımda, annem mutlu olunca çok mutlu olmuşum.

Öğretmen:

- En üzgün olduğu gün var mı?

Öğrenci:

- Kardeşimin benimle birlikte okuduğu özel eğitim okulundan ayrıldığında çok üzuldüm.

Öğretmen:

- Bir hayâlin var mı?

Öğrenci:

- Polis olmak,denizde gezmek istiyorum.

Öğretmen:

- Bir dilek dilesyedin ne dilerdin?

Öğrenci:

- Annemi mutlu etmek isterdim.

İki Öğrenciyle Gerçekleştirilen Ortak Görüşme:

(Ortak hayal kurarak resim yapmışlardır)

Öğretmen:

- Neden balığın karnında yaşıyorsunuz?

Öğrenciler:

- Öyle hayal kurduk.

Öğretmen:

- Denizde neler var?

Öğrenciler:

- Sular var, balık var. Denizkızı var.

Öğretmen:

- Balığın karnında evin içinde eşyalarınız var mı?

Öğrenciler:

- Eşyalarımız var.

Öğretmen:

- Ne var?

Öğrenciler:

- Televizyon, koltuk, yatak, masa ve telefon var. Telefonla annemizi baba-mızı arıyoruz. Hasta olunca arıyoruz. Ya da yemek bitince...

Öğretmen:

- Ne kadar zamanda bir görüşüyorsunuz?

Öğrenciler:

- Haftada bir gün yiyecek getiriyorlar.

Öğretmen:

- Sadece ikinizmi yaşıyorsunuz balıkta?

Öğrenciler:

- Sadece ikimiz yaşıyoruz. Bir de sınıf arkadaşlarımız var.

Öğretmen:

- Ne zamandır burada yaşıyorsunuz?

Öğrenciler:

- 6 yaşından beri..

Öğretmen:

- Hiç dışarı çıkıyor musunuz?

Öğrenciler:

- Evet denizde çarşı var. Yiyecek var. Balıkçı var. İnternet var. En çok, park ve internet kafeyi seviyoruz.

Öğretmen:

- Nasıl gidiyor sunuz?

Öğrenciler:

- Balık götürüyor. Kapısını açınca çıkıyoruz.

Öğretmen:

- Denizin içinde insanlar nefes alabilir mi?

Öğrenciler:

- Alır.

Öğretmen:

- Deniz dünyadan daha mutlu bir yer mi?

Öğrenciler:

- Daha mutlu bir yer.

Öğretmen:

- Bu balıklar kim?

Öğrenciler:

- Arkadaşlarımız.

Öğretmen:

- Eviniz olan balık konuşuyor mu?

Öğrenciler:

- Konuşuyor.

Öğretmen:

- Ne konuşur sunuz?

Öğrenciler:

- Bize masal anlatır.

Öğretmen:

- En çok sevdiğiniz masal?

Öğrenciler:

- Keloğlan.

Öğretmen:

- Balıklar uyur mu?

Öğrenciler:

- Uyur.

Öğretmen:

- Geceler nasıl oluyor deniz?

Öğrenciler:

- Balıkta ışık var. Lambası var.

Öğretmen:

- Nasıl duş alıyor sunuz?

Öğrenciler:

- Balık su yutar, birikir; banyoda duş alırız.

Öğretmen:

- Misafir gelir mi? Kimler gelir?

Öğrenciler:

- Annemiz, babamız ve arkadaşlarımız.

Öğretmen:

- Nasıl gelirler?

Öğrenciler:

- Yüzerek.

Öğretmen:

- Nasıl girerler içeri?

Öğrenciler:

- Balığın burnuna basınca zil çalar, bizde kapıyı açarız.

Öğretmen:

- Balığın adı var mı?

Öğrenciler:

- Var! Galatasaray.

Öğretmen:

- Nasıl tanıştınız?

Öğrenciler:

- Suya atladık, 'merhaba' dedik. 'Gelin' dedi. Biz de gittik, onunla yaşadık.

Resim I

Öğretmen:

- Sihirli Şapka'dan ne çıksın?

Öğrenciler:

- Araba çıksın. İkimiz kullanacağız.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenciler:

- Birlikte güçlü hissediyoruz.

Öğretmen:

- Bir damla olsaydınız nereye düşmek ister diniz?

Öğrenciler:

- Okulumuza.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenciler:

- Okul çok eğlenceli oluyor. Zaman güzel geçiyor burada.

Öğretmenin Görüşü:

1- Öğrenciler kendilerine yaşam alanı olarak balığın karnını seçmiştir. Balığın karnında her türlü ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Hatta denizde gezmek, alışveriş gibi her türlü ihtiyaçlarını karşılamaktadırlar. Dünyaya girmek, dünyayı özleme, dünyaya gidip gezme ihtiyacı yoktur. Burada öğrenciler gökyüzünde değil de diğer öğrencilerden farklı olarak denizde kendilerine yaşam alanı açmıştır. Bu olgu, okulumuzda ikinci defa görülmektedir.

2- Okulu çok sevdiklerinden, *'bir yağmur damlası olsaydım okula düşerdik'*, diyorlar. Okul bu öğrenciler için çok önemlidir. Çünkü okulda eğlenceli vakit geçirirler. Denilebilir ki, yaz tatilinde öğrencilerimiz sık sık bizleri telefonla ararlar: *'Öğretmenim çok canım sıkılıyor okul ne zaman açılacak'*, diye sorarlar. Hattâ, bir öğrenci günde birkaç defa bile arayabilmektedir.

3- İki öğrencide de birliktelik duygusu çok güçlüdür. Asla ayrı resim yapmazlar. Bu resimde de bu birlikteliklerini etkin bir şekilde tuvale aktarmışlardır. (Not: Bazı öğrenciler yalnız resim yapmazlar ve bundan hoşlanmazlar. Bu nedenle onlara ortak çalışmalar yaptırmak daha faydalı olur. Böylece giderek cesaretlenirler ve hem nicelik hem de nitelik olarak aşama kaydederek.

4- Bu resim Erzincan Üniversitesi sergisinde Doç. Dr. Sevgi Sevsay tarafından iyi bir ücrete satın alınmıştır. Parası iki öğrenciye verilmiştir. Kendisine teşekkür ederim.

35

Adı Soyadı : DY.

Cinsiyeti : Erkek.

Yaş : 13.

İkameti : Ailesiyle yaşıyor.

Kardeş sayısı : 3 kardeş.

Ebeveynler : Anne, Ev Hanımı – Baba, Mobilya Ustası.

Hastalığı : Epilepsi.

Belirgin özellikleri : Duygusal, inatçı, çok heyecanlı ve ilgiyi oldukça sever.

Öğretmen-Öğrenci Görüşmesi:**Öğretmen:**

- Neler yapmayı seversin?

Öğrenci:

- Gezmek, bisiklete binmek, atölyede babamla çalışmak, resim yapmak ve yüzmek.

Öğretmen:

- En mutlu olduğun gün ne olmuştu?

Öğrenci:

- Babamla beraber arabayla gezdiğim gün çok mutlu oldum.

Öğretmen:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci:

- Annemden ayrı kalmak, onu kaybetmek.

Öğretmen:

- Hayâlin var mı?

Öğrenci:

- Araba almak, sürmek ve polis olmak.

Öğretmen:

- Yanından hiç ayırmak istemediğin bir oyuncağın eşyan var mı?

Öğrenci:

- Bisikletim.

Öğretmen:

- Bisikletini alırlarsa ne olur?

Öğrenci:

- Bağırırım. Yeniden bisiklet isterim o zaman.

Öğretmen:

- Bisiklet sürerken ne hissediyorsun?

Öğrenci:

- Hızlılık hissediyorum. Uçuyormuş gibi hissediyorum.

Öğretmen:

- Uçuyormuş gibi hissetmeyi seviyor musun?

Öğrenci:

- Evet çok seviyorum.

Resim I

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Burası evimizin odası. Bu resim ailemdir. Başlı bağlı olan pembeli olan annemdir. Yeşil olan babamdır. En soldaki benim. Yeşil olan küçük bulut, küçük kardeşim. Oyun oynuyoruz. Ablam ve sınıf arkadaşlarım. Evin içindeyiz.

Öğretmen:

- Bulut , evin içinde mi?

Öğrenci:

- Evet. Bulut üzgün.

Öğretmen:

- Neden?

Öğrenci:

- Oyuncağı yok. Bulut oyuncakla oynar.

Öğretmen:

- Pembe olan nedir?

Öğrenci:

- Araba! Gerçek araba. Babam evin içinde araba kullanıyor. Kardeşimin arabası. İkisi de mutlu. Bu insanların elleri yok. Çünkü elleri olmasa daha iyi olur. Daha güzel olurlar. (Not: En sağ baştaki kendisidir.)

Öğretmen:

- Odada başka ne var?

Öğrenci:

- En arkadaki Güneş.

Öğretmen:

- Güneş ne yapıyor sizin evde?

Öğrenci:

- Isınıyor. Güneş gider, gece boyu yıldızlar onu çağırır. O da sabah gelir. Güneşin içinde su, toprak ve ateş var. Kendi ateşi de var ama, kalın kalın giyerse daha çok ısınır.

Öğretmen:

- Güneş insan olursa kim olsun?

Öğrenci:

- 'Ben' olsun.

Öğretmen:

- Güneş olursan ne yaparsın?

Öğrenci:

- Annemi ısıtırım. Ailemi ısıtırım.

Öğretmen:

- En çok neye kızsın?

Öğrenci:

- Evi toplamaya.

Öğretmen:

- Neye üzülürsün?

Öğrenci:

- Oyuncak almazlarsa çok üzgün olurum. Bir de yıldızlar bana bakmıyor. Ay ve dünyaya da küstüm. Üç gün bakmadılar bana. Sonra baktılar ama! Ve barıştık...

Öğretmen:

- Neden küsmüştün yıldızlarla?

Öğrenci:

- Bana gülüyorlar diye..

Öğretmen:

- Bu yıldızları tanır mısın?

Öğrenci:

- Evet, yıldızlar insandır.

Öğretmen:

- Resim yaparken ne hissediyorsun?

Öğrenci:

- Resim yaparken kalbim tık tık atıyor.

Öğretmen:

- Tanışmak istediğin bir ünlü var mı?

Öğrenci:

- Hiçbir ünlü(yü) tanımıyorum.

Öğretmenin Görüşü:

1- Kompozisyonda aile tam olarak resmedilmiştir.

2- Öğrencimiz, anneyi tek ayak(lı) çizmiştir.¹

3- Resimdeki kompozisyonda, Güneş evin içindedir. Bu durum, daha önce başka resimlerde de gözlenmiştir. Gözlemlerime göre, genelde mutlu çocuklar kendilerini 'Güneş' olarak evin içinde çizerler.

UYGULANAN HOBİ DESTEKLİ SERBEST ÇAĞRIŞIMLI RESİM ATÖLYESİ ETKİNLİKLERİNDEN SONRA PROJEDE ELDE EDİLEN SON AŞAMA RESİMLERİ

(2 YIL SONRA)

RESİM I

1 Öğrencimize:

- Neden anneni tek ayak(lı) çizdin), dediğimde; bana

- Bir ayağı yoktuda ondan, demiştir.

İlginç olan şu ki öğrencimiz bu resmi yaptıktan 1,5 ay sonra anne trafik kazası geçirmiştir. Kaza sonunda tek ayağı alçıya alınmıştır. Anne, uzun süre ayağı üzerine basamamıştır. Sonunda anne iyileşip okula geldiğinde bu durumu anneye anlattığımda annenin hiç şaşırmadığını gördüm. Anne cevaben bana dedi ki

- Oğlumun böyle 'sır kapısı' gibi olayları çok vardır. Hiç şaşırmadım. Bu deneyim bana, çocuklar ile anneler arasında henüz pozitif bilimlerin tam olarak açıklayamadığı metafizik ve telepatik çok güçlü bir bağın olduğunu yeniden düşündürdü.

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Kalp yüzlü insan. Bedeni bir sürü kapıdan oluşmuş... Dünya açısından çok sevilen kişi. Kalp yüzlü insandır. Kalp mutluluk getirir. Kalp her şeyi eline alan şey.

Öğretmen:

- Nasıl yani?

Öğrenci:

- Mutluluğu sevgiyi vede aşkları içine alır. Herkese aşkı duyuruyor bu insan...

Öğretmen:

- Kafasındaki süslerin bir anlamı var mı?

Öğrenci:

- Evet beyin fırtınası.

Öğretmen:

- Beyin fırtınası ne demek?

Öğrenci:

- Kalp aşkı itiraf ediyor, beyin fırtınası fişeklerle onu güçlendiriyor.

Öğretmen:

- Bu kapılar nedir?

Öğrenci:

- Her insanda bir sürü kapı vardır. Kapılarla doludur insanın bedeni. Bu kapıları açabilecek sadece büyük kalptir. Bu insan dünyaya alev, ışık veriyor. Gözleri beyaz. Neden mi? Yüzündeki kalbi yansımasıyla dünyadaki insanların kalbini iyileştiriyor.

Öğretmen:

- Kapılar içtende açılabilir mi?

Öğrenci:

- Tabi! İçeriden de dışarıdanda açılır.

Öğretmen:

- Ya bu boğazından aşağıdaki küçük suratlar nedir?

Öğrenci:

- Gözlemleyici, koruyucu. Kalbi koruyorlar bu insan yüzleri. Korumasalardı aşkın beyin fırtınası dağılabilirdi.

Öğretmen:

- Bir adı var mı?

Öğrenci:

- Adı Runda.

Öğretmen:

- Anlamı nedir?

Öğrenci:

- Kendisine özel bir yüz. Rüyaların büyücüsü... Hiç birşeyi kıpırdatmayan... Aşkı itiraf ettiren, demek... Yani Runda olan kişi Mevlânâ'nın Kalpli Efendisi...

RESİM II

Öğretmen:

- Resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Öğretmenim ben tüm evreni uzayı bir insanın içine sığdırdım... Bu adamın kalbi Güneş... Güneş kalbini ısıtıyor. Üşüyor çünkü. Denizler balıklar bacaklarında. Gemiler evler belinde... Yıldızlar ve Ay kollarında, omuzlarında. Güneşi kalbin yerine koydum. Nasıl, güzel mi?. Gemileri de babam kullanıyor...

Öğretmen:

- Çok güzel, harika bence. Başında kaş, göz yok, soru işareti var neden?

Öğrenci:

- Bu insan bir şeyi unutmuş ama neyi unuttuğunu da unutmuş... İşte neyi unuttuğunu hatırlamaya çalışıyor... Kafasındaki soru bu...

RESİM III

Öğretmen:

- Resmini anlatmak ister misin?

Öğrenci:

- Bir Güneş, bir sürü Güneş doğurmuş...

Öğretmen:

- Ne çok Güneş var ne söylemek istersin?

Öğrenci:

- En üstteki Güneş babamdır. Bu güneşlerin hepsini babam doğurdu.

Öğretmen:

- Babalar doğurabilir mi?

Öğrenci:

- Evet tabii ki, Babam daha çok doğursun, daha çok arkadaşım olsun.

Öğretmen:

- Yani bu güneşler senin arkadaşların mı?

Öğrenci:

- Evet...

RESİM IV

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Öğretmenim. Bu ağacın kökleri gökkuşağıdır. Ağacın dalları kitaptır. Ağacın tepesinde sen ve ben duruyoruz. Başımıza musluk taktım. Benim başımdaki musluktan hep araba akıyor. Hep arabaları düşünüyorum ben...

Öğretmen:

- Ya çok güzel peki benim başımdan akan su mudur?

Öğrenci:

- Hayır öğretmenim senin başındaki musluktan saygı akıyor.

Öğretmen:

- Yaaaa! Herkese mi akıyor başımdaki saygı?

Öğrenci:

- Hayır herkese değil, öğrencilerine akıyor başından saygı... Sen bize çok saygı gösteriyorsun ve çok saygılı davranıyorsun... Eğer bu okuldan tayin olup gidersen, ahaaa kendimi habu (şu) pencereden aşağıya atarım ona göre...

RESİM V

Öğretmen:

- Bana resmini anlatmak istermisin?

Öğrenci:

- İnsanlar dünyam altüst oldu diyorlar ya işte onu yaptım. Dünyanın altını üstüne getirdim...

RESİM VI

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Burası Hira mağarası. Hz. Muhammed burada... Örümcek ağı kapısını sardığından dolayı kimse onu bulamadı... Sonsuz uzay da örümcek ağlarıyla dolu....

RESİM VII

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Bir insanın kalbinin içinde dört peygamberin eli var. Dışında da dört kitap var. Bu küçük kalplerde insanlar.

RESİM VIII

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Mevlânâ başını Güneşe sokmuş, başı Güneşin içindeyken dönüyor.

Öğretmen:

- Mevlana ne demek?

Öğrenci:

- Mevlânâ demek, ressam demek, sanat demek, sevgi-ve-emek vermek demek, içtenlikle içten geleni söylemek demek... Yani Kalbinin dilini vermek demek, öğretmenim...

RESİM IX

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Burada bir el var. Her parmağının tırnak kısmından kapılar açılıyor. Bu kapıdan insanlar çıkıyor... Yani tüm insanlar tek bir elden çıkıyor öğretmenim.

RESİM X

Öğretmen:

- Bana resmini anlatır mısın?

Öğrenci:

- Tüm insanların hepsi bu adamın içinde... Elindeki 'Duâ Saati'. Öteki elindeki Çalarkalp.

Öğretmen:

- Çalar kalp mi? Hiç duymadım, ne demek ki?

Öğrenci:

- Bu, insanın içindeki insanlardan biri üzülürse elindeki bu çalarkalp çalar. Bu büyük adam acıyı hisseder ve ona duâ eder... Acıyı alır... Acısını alır.

ANILAR

Anılara Geçmeden Önce Projedeki Son Gelişmeler

1- Öğrenciler gökyüzünden sonra, (yukarıdaki gibi gökyüzü yanında) beden ve beden uzuvlarına yönelme görülmüştür.

2- En son çalışmalar sonunda ayrıca görülmüştür ki öğrenciler özgür resim çizmelerinden dolayı beklenmedik bir doğal süreçle branşlaşmaya kaymıştır. Örneğin bir öğrenci;

A- Giyim ve kıyafet, takı tasarımlarıyla 2 resim defteri doldurmuştur. Her geçen gün daha iyi kıyafet tasarımları yapmaktadır.

B- Bir öğrencide Batman çizgi film serisini çizmeye başlamıştır. Kendi hayalindeki Batman'ı kurgulayarak ard arda resim defterine çizgi film sahneleri gibi çizip hikaye oluşturmuştur.

Daha ne tür açılımlar olacağını merakla bekliyorum.

Bir gün yalnızken öğrenci pat diye kapıyı açtı ve dedi ki:

- Sen cennetemi gidecen?

Dedim ki:

- Bilmiyorum.

Sonra, o da bana dedi ki:

- Sen de hiçbirşey bilmiyon..!

Ardından da kapıyı kapatıp gitti.

Öğrenciler sessizce resim yaparken biri ânsızın başını kaldırdı ve bana dedi ki:

- Öğretmenim sizi çok seviyorum. Allah tuttuğunuzu altın yapsın.

(Çok şaşırdım. Bu öğrenciler mecaz kullanmazlar. Bunu hangi anlamda ve neden söylediğini bilemiyorum! Aklına da ne geldi merak ettim doğrusu.)

Koridorda nöbet tutuyordum. Dersine hiç girmediğim bir kız öğrenci geldi. 7 yaşında. Bana dedi ki:

- Sınıfa iki tane bomba yerleştirdim. Şimdi patlıycak...

(Not: Bu çocukların televizyon ve haberlerden çok etkilendiğini düşünüyorum...)

Derse girdim. Tam oturacakken bir öğrenci dedi ki:

- Öğretmenim! Siz hiçbir öğrencinizi yediniz mi?

Dedim ki:

- Nasıl yemek yani?

Dedi ki:

- Gerçi yeseniz de midenize oturur. İşte öyle yemekten bahsediyorum yediniz mi?

Dedim ki:

- Neden sordun?

Dedi ki:

- Çok merak ettim.

Kendime bir baktım. Hepitopu 50 kiloyum. Kilolu da değilim ki, öğrencime çok yemek yemiş olmayı çağırıştırayım ve bu yüzden de bana böyle bir şey söylesin.

Kafama takıldı. Bir ders sonra tekrar sordum öğrencime. Tekrar aynı cevabı aldım.

Sonradan anladım ki, bu deyiş çocuk arasında bir edeyim. Sanırım öğrencilerimiz yakın çevrelerinden bir mecaz duymuşlar.

Şöyle ki:

“Bu kadın beni yedi...”

“Bana bunu nasıl yapar! Ah bir göreyim yedim onu.”, gibi...

Sonuç olarak kategorik olarak öğrencilerimiz mecaz deyim kullanmazlar ve kelimeleri ilk anlamıyla anlamdırırlar.

Çalıştığım bu okula geleli 3-4 ay olmuştu. Öğrenciler çok meraklıydı. Her derse girdiğim sınıf, girer girmez soruyordu:

- Öğretmenim, bugün ne yapcaz?, diye...

Ben de onlara dedim ki:

- Ben dayak atacağım, siz de ağlayacaksınız, dedim ve kendimce gülmeye başladım; ama sınıfta kimsecikler gülmedi. Herkes birbirine bakıyordu.

Sonra dedim ki:

- Tabii ki şaka yaptım. Bana iyi bir ders oldu. 1 yıl boyunca bu şakayı bir daha da yapmadım. Sonra tekrar yaptığımda tüm sınıflar kahkahayla gülüyor, hattâ o kadar hoşlarına gidiyor ki, özellikle bu sözü duymak için artık hemen hemen her ders bana bu soruyu soruyorlar ve aynı cevabı duymak istiyorlar. Doğrusu bu çok da hoşuma gidiyor. Demek ki artık öğrenciler; artık bir öğretmen olarak elimden, dilimden, benden emindirler. Sevgi ve güvenin emek ve zaman istediğini bana en tecrübe ettiren işte bu anım olmuştu...

Bir gün arkadaşımın sınıfına, dersine bir şey bırakmak için girdim. Sessizce girdim çıkarken ve usulca çıkarken bir öğrencim bana dedi ki:

- Neden bizi bıraktın? Neden derslerimize artık sen girmiyorsun da, başkası giriyor? Sen gir dersimize! Lütfen gitme..!

Dedim ki:

- Neden?

Dedi ki:

- Seni görünce içimi bir sevinç kaplıyor da ondan...

- Lise öğrencilerimden bir tanesi, derste resim yapmayı bıraktı ve gelip yanıma oturdu. Sonra dedi ki:

- Sen tayin isteyecek misin?

Dedim ki:

- İsteyeceğim, Trabzon'a...

Dedi ki:

- Olmaz! '.....' sınırını dışarı çıkamazsın. Senin araban şu okulun önündeki beyaz olan değil mi? Ona ip bağlarım. Bagajına saklanırım ve seni kaçıtırım. Gidemezsin Trabzon'a... Sakın..!

O sırada başka öğrenci söz karışarak dedi ki:

- Niye? Biz kötü çocuklarmıyız da, bizi bırakıp gitmek istiyorsun? Eğer gidersen, okula gelmem. Resim dersine girmem. Yeni resim öğretmeni gelirse onu da çok döverim....

O sırada bir başka bir öğrenci de söz alarak dedi ki:

- Keşke resim dersinde hiç zil çalmasa... Çok hızlı çalışıyor...

(Not: Bu çocuklar akademik ve/veya teorik derslerde sıkıldıklarından, daha çok Resim, Beden ve Müzik vb. dersleri içtenlikle sevmektedirler. Çünkü bu dersler hem eğlenceli hem de kendilerinden birşeyler katabildikleri bir alandır...)

Nöbetçi olduğum bir gün son derse girdim. Masama oturup hemen defteri yazayım, dedim; ki o sıra bir öğrenci sordu:

- Nasılsın öğretmenim?

Dedim ki:

- Çok yorgunum.

Dedi ki:

- Niye? Taş mı taşıdın?

Sabah okul bahçesine girerken bir öğrenci beni yakaladı ve dedi ki:

- Sen umreye mi gittin?

Dedim ki:

- Evet! Sen nerden biliyorsun?

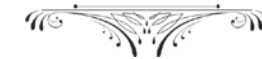
Dedi ki:

- Kabeyi gördünmü?

Dedim ki:

- Gördüm.

- O zaman bundan sonra senin adın "Leydi Hacı" olsun. O günden sonra da bana hep böyle hitap etti.

Bir öğrencim dedi ki:

- Öğretmenim özürlü ne demek?
- Neden sordun?
- Herkes bana gittiğim her yerde özürlü diyor da, anlamını merak ettim.

Herkes resim çalışırken, bir öğrencim çalışmıyordu. Ona dedim ki:

- Yorgun musun? İstersen bugün resim yapmayabilirsin.

Öğrencim dedi ki:

- Beynim çürümüş benim. Beynimi kesip yeni bir beyin takmam lazım. Düşünemiyorum bir fikir.. Resim de çizemiyorum...

Yakından gözlemlediğim bir anım da şöyle:

Öğrencimiz 8. sınıftadır. Okuma yazmayı henüz yeni öğrenmiştir. Aralarından konuşuyorlarken, arkadaşına dedi ki:

- Aaaa! Benim ismimde 'a' harfi var, senin isminde de 'a' harfi var. Aaa! Biz kardeşiz o zaman. Öğrencimiz o kadar mutlu ve içtendi ki, okul çıkışında, kardeş olduklarını düşündüğünden arkadaşının evine gitmek istemişti.

Bir öğrencime sordum:

- Bir korkun var mı?

Öğrenci dedi ki:

- Evet! Hayatta en çok insan(lar)dan korkarım. Bana her kötülüğü yapabilirler.

Okulumuzun yılsonu resim sergisi vardı. Vali Bey de geldi. Sergimizi gezdi ve dedi ki:

- ‘Cin Ali’ resimleri göreceğimi düşünmüştüm. Hiç böyle derinlikli resimler görmeyi beklemiyordum. Çok başarılı. Hem de çok...

Sergimiz bitti. Vali Bey tam giderken, bir öğrenci tam Vali Bey’in önüne çıkarak dedi ki:

- Size bir şey söylemek istiyorum... Resim öğretmenim tayin olup Trabzon’a gidecekmiş. Gitmesin öğretmenim. İzin vermeyin! Göndermeyin onu.

İletişim

alsanproje@hotmail.com

alsan.webnode.com.tr